Nowość 2023

Natürlich auf Deutsch!

Oznaczono zmiany i wykreślenia

E-book na eduranga.pl

PODSTAWA 2024

PODRĘCZNIK • SZKOŁA PODSTAWOWA

JĘZYK NIEMIECKI

7

WSiP

Drogi WSiP,

Nigdy bym nie publikowała publicznie książek wydawnictw, które działają na uczciwych zasadach.

Wasza firma jednak promuje masowy dodruk, całkowicie niepotrzebnych książek, które mogłyby być zastąpione wersjami elektronicznymi!

Co prawda e-booki są dostępne na waszej stronie, jednak:

- W przeciwieństwie do fizycznej książki, licencja na e-book kończy się po roku. Oznacza to,
- że jeżeli moja córka chciałaby powtórzyć sobie całą wiedzę do matury, musiałabym jej kupić wszystkie wasze książki od nowa.
- Waszych e-booków nie da się pobrać! Wymagają one dostęp do internetu, co uniemożliwia ich użycie na naszej wsi, gdzie zasięg jest ograniczony.
- Wasze e-booki nie działają na telefonach komórkowych!
- Wasze e-booki sprzedawane są po tej samej (albo wyższej) cenie co regulame książki. Cena e-booka powinna być niższa, gdyż e-booki wymagają elektronicznego czytnika (tabletu)!

Czas rozpocząć nową erę, w której papier nie jest bezczelnie marnowany dla pieniędzy.
Przedstawiam e-book, który spełnia wszystkie oczekiwania uczniów.

Dbajmy o środowisko, zróbmy to dla młodych pokoleń.

Spis treści

1. Hallo, Leute!

1.1. Hallo! Wie geht's? 6
1.2. Ich heiße Lea 8
1.3. Hallo! Wie heißt du? 10
Wiederholung 12
Grammatik 14
Landeskunde 16
Fotostory 18
Aktiver Wortschatz 20

2. Freizeit und Schule

2.1. Was macht ihr gern? 22
2.2. Die Schule ist fantastisch! 24
2.3. Was ist das? 26
Wiederholung 28
Grammatik 30
Landeskunde 32
Fotostory 34
Aktiver Wortschatz 36

3. Familie und Alltag

3.1. Wie ist deine Telefonnummer? 38
3.2. Meine Influencerfamilie 40
3.3. Bei uns zu Hause 42
Wiederholung 44
Grammatik 46
Landeskunde 48
Fotostory 50
Aktiver Wortschatz 52

4. Guten Appetit!

4.1. Ein Stück Apfelkuchen bitte! 54
4.2. Was isst du am liebsten? 56
4.3. Unser Klassenfest 58
Wiederholung 60
Grammatik 62
Landeskunde 64
Fotostory 66
Aktiver Wortschatz 68

5. Viel Spaß!

5.1. Um wie viel Uhr? 70
5.2. Ich will auch kommen! 72
5.3. Wann hast du Training? 74
Wiederholung 76
Grammatik 78
Landeskunde 80
Fotostory 82
Aktiver Wortschatz 84

6. Feste und Ferien

6.1. Der Wievielte ist heute? 86
6.2. Alles Gute! 88
6.3. Es ist so kalt 90
Wiederholung 92
Grammatik 94
Landeskunde 96
Fotostory 98
Aktiver Wortschatz 100

Extras

Weihnachten 102
Ostern 104
Projekte 106
Nützliche Wendungen 107
Grammatik 109
Vokabelverzeichnis 112

Jak korzystać z podręcznika?

Struktura podręcznika

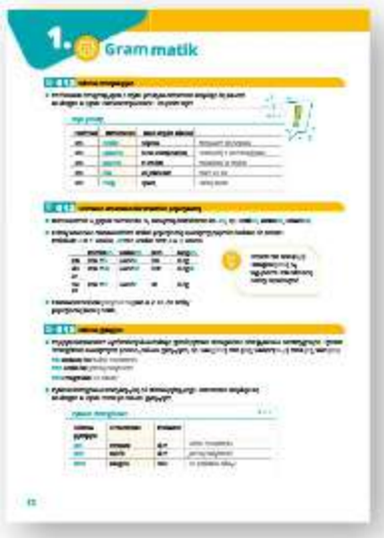

Każdy rozdział podręcznika składa się z 3 podrozdziałów.

Sekcja ***Wiederholung*** zawiera zadania powtórzeniowe oraz podsumowanie nabytych umiejętności.

Sekcja ***Grammatik*** to komentarze gramatyczne po każdym rozdziale.

Sekcje ***Landeskunde*** i ***Fotostory*** zawierają zadania fakultatywne, dla uczniów zaciekawionych krajami DACHL. ***Fotostory*** to historia obrazkowa przedstawiona na zdjęciach z serialu *Ab nach Berlin!*

Sekcja ***Aktiver Wortschatz*** zawiera najważniejsze słówka i przydatne zwroty.

Sekcja ***Extras*** zawiera materiały okolicznościowe powiązane tematycznie z Wielkanocą i Bożym Narodzeniem, zestawienia zwrotów pogrupowanych tematycznie, tabele gramatyczne oraz słowniczek niemiecko-polski.

Objaśnienia piktogramów

- Zadanie na rozumienie ze słuchu
- Zadanie na mówienie
- Zadanie na pisanie (do wykonania w zeszycie)
- Zadanie na czytanie
- Główka pracuje!
- Luka do uzupełnienia w zeszycie
- Zmiany i wykreślenia według podstawy programowej 2024

Pamiętaj! Podręcznik *Natürlich auf Deutsch!* jest przeznaczony do wieloletniego użytku, dlatego nie pisz po nim, a wszystkie odpowiedzi zapisuj w zeszycie.

1 Hallo, Leute!

W tym rozdziale nauczysz się:

- odczytywać i literować niemieckie wyrazy
- witać i żegnać się
- przedstawiać się
- pytać o samopoczucie i odpowiadać, gdy ktoś cię o nie zapyta
- zasięgać podstawowych informacji o rozmówcy
- mówić o swoich zainteresowaniach
- liczyć do dwudziestu

Deutschland

- oficjalna nazwa: Bundesrepublik Deutschland (BRD)
- stolica: Berlin
- język urzędowy: Deutsch

die Schweiz

- oficjalna nazwa: Schweizerische Eidgenossenschaft
- stolica: funkcję stolicy pełni Bern (Szwajcaria nie ma oficjalnej stolicy)
- języki urzędowe: Deutsch, Französisch, Italienisch, Rätoromanisch

Österreich

- oficjalna nazwa: Republik Österreich
- stolica: Wien
- język urzędowy: Deutsch

Liechtenstein

- oficjalna nazwa: Fürstentum Liechtenstein
- stolica: Vaduz
- język urzędowy: Deutsch

1. 1 Hallo! Wie geht's?

1a. Höre die Aufnahme und zeige zugleich die gehörten Wörter. Słuchaj nagrania i wskazuj równocześnie usłyszane wyrazy.

1

Hamburger ● Ferien ● Kalender ● Park ● Zitrone ● Architektin ● Schach ● Papier ● Stadion ● Skateboard ● Torte ● Europa ● Ziel ● Kellner ● Schokolade ● Zebra

1b. Ordne die Wörter aus Aufgabe 1a den Bildern 1–16 zu. Przyporządkuj wyrazy z zadania 1a zdjęciom 1–16.

1c. Höre die Aufnahme und sprich die Wörter nach. Słuchaj nagrania i powtarzaj wyrazy.

2

2a. Höre die Aufnahme und sprich die Wörter nach. Beachte die Unterschiede in der Schreibweise und in der Aussprache. Słuchaj nagrania i powtarzaj wyrazy. Zwróć uwagę na różnice między pisownią i wymową tych wyrazów.

3

Blo**ck** ● Ar**ch**itektin ● Al**ph**abet ● Kalend**er** ● Mu**s**ik ● Ananas ● Fu**ß**ball ● **Sp**anien ● **St**adion ● **Sch**okolade ● Deu**tsch**land ● **Z**itrone ● Pla**tz**

2b. Höre die Aufnahme und lies dann das deutsche Alphabet. Posłuchaj nagrania, a następnie przeczytaj alfabet niemiecki.

4

A Ä (A-Umlaut) **B**e **C**e **D**e **E** e**F** **G**e **H**a **I** **J**ot **K**a e**L** e**M** e**N** **O** **Ö** (O-Umlaut) **P**e **Q**u e**R** e**S** **ß** (escet) **T**e **U** **Ü** (U-Umlaut) **V** (fau) **W**e **X** (iks) **Y**psilon **Z** (cet)

2c. Arbeitet in Paaren. Wählt je zwei Wörter aus Aufgabe 2a. Buchstabiert sie und schreibt sie auf. Lest eure Wörter vor. Pracujcie w parach. Wybierzcie po dwa wyrazy z zadania 2a. Przeliterujcie je i zapiszcie. Następnie przeczytajcie te wyrazy na głos.

5 **3a. Höre die Dialoge 1–4 und ordne ihnen die Bilder A–D zu.** Posłuchaj dialogów 1–4, a następnie przyporządkuj im ilustracje A–D.

A

B

C

D

5 **3b. Höre die Dialoge aus Aufgabe 3a noch einmal und lies sie mit.** Słuchaj dialogów z zadania 3a i równocześnie je czytaj.

1
– Guten Morgen, Ännchen!
– Guten Morgen, Mama!

2
– Hallo, Emilia!
– Hi, Jörg, wie geht's?
– Es geht, danke.

3
– Guten Tag, Frau Weber! Wie geht es Ihnen?
– Danke, Jonas, gut. Und dir?
– Sehr gut!

4
– Auf Wiedersehen, Frau Klein!
– Tschüs, bis dann!

4. Zeige, was man zur Begrüßung und was zum Abschied sagt. Wskaż, których wypowiedzi używa się na powitanie, a których na pożegnanie.

A Begrüßung

B Verabschiedung

TIPP

Na powitanie mówimy: Guten Morgen (do godz. 10.00 rano), Guten Tag (do godz. 18.00) i Guten Abend (wieczorem). W Austrii i południowych Niemczech na powitanie mówi się Grüß Gott, natomiast w Szwajcarii Salü i Grüezi.

1
Guten Morgen!
Guten Tag!
Guten Abend!

2
Hallo!
Hi!
Grüß dich!
Ciao!

3
Auf Wiedersehen!
Gute Nacht!

4
Tschüs!
Bis dann!
Ciao!

6 **5. Höre die Aufnahme und sprich die Wörter nach.** Słuchaj nagrania i powtarzaj wyrazy.

Ännchen ● J**ö**rg ● Gr**üß** dich! ● Tsch**ü**s! ● Gr**üß** Gott! ● Sal**ü**! ● Auf W**ie**dersehen! ● Frau Kl**ei**n

7 **6a. Höre die Aussagen 1–3 und lies sie mit. Ordne den Ausagen die passenden Emoticons zu.** Słuchaj wypowiedzi 1–3 i równocześnie je czytaj. Przyporządkuj wypowiedziom odpowiednie emotikony.

Wie geht's?

1
– Es geht!
– So lala!

2
– Super!
– Prima!
– Gut!
– Sehr gut!

3
– Nicht gut.
– Schlecht.

A

B

C

6b. Spielt in Paaren Dialoge. Benutzt die Aussagen aus Aufgabe 6a. Przećwiczcie w parach dialogi. Użyjcie wypowiedzi z zadania 6a.

1. 2 Ich heiße Lea

1. Arbeitet in Paaren. Spielt Dialoge nach dem Beispiel. Pracujcie w parach. Odegrajcie dialogi zgodnie z przykładem.

BEISPIEL: (A) Guten Morgen, wie geht's? – Guten Morgen! Super, danke!

8 **2a. Höre die Zahlwörter und sprich sie nach.** Słuchaj nagrania i powtarzaj wyrazy.

0 null	**4** vier	**7** sieben	**10** zehn
1 eins	**5** fünf	**8** acht	**11** elf
2 zwei	**6** sechs	**9** neun	**12** zwölf
3 drei			

9 **2b. Höre die Aufnahme und bringe Ludwigs *Top Ten* in die richtige Reihenfolge.**
Posłuchaj nagrania i ułóż *Top ten* Ludwika we właściwej kolejności.

Videospiele ● Physik ● Musik ● Ferien ● Sport ● Fußball ● Klasse 7a ● Schokolade ● Skateboard ● Kino

10 **2c. Höre die Zahlwörter und sprich sie nach.**
Słuchaj nagrania i powtarzaj wyrazy.

10 zehn	**16** sechzehn
11 elf	**17** siebzehn
12 zwölf	**18** achtzehn
13 dreizehn	**19** neunzehn
14 vierzehn	**20** zwanzig
15 fünfzehn	

TIPP

Liczebniki od 13 do 19 tworzymy poprzez dodanie do liczebników 3–9 końcówki **-zehn**.
Wyjątki: sechzehn i siebzehn

11 **2d. Höre zu und ergänze Ludwigs Aussage. Und wie alt bist du?** Posłuchaj i uzupełnij wypowiedź Ludwika. A ile ty masz lat?

Ludwig: Hi! Ich bin ... Jahre alt.

12 **3. Höre zu und schreibe die Zahlen.** Posłuchaj nagrania i zapisz liczby.

13 **4. Höre die Dialoge 1–3 und nenne die richtigen Zahlwörter.** Posłuchaj dialogów 1–3 i podaj właściwe liczby.

Dialog 1: ... Minuten **Dialog 2:** ... Tafeln Schokolade **Dialog 3:** ... Hamburger

14 **5a. Höre die Aufnahme und ordne dann die Namen den Fotos A–E zu. Ein Foto bleibt übrig. Berichte auf Polnisch über die Personen.** Posłuchaj nagrania, a następnie przyporządkuj imiona zdjęciom A–E. Jedno ze zdjęć podano dodatkowo. Opowiedz po polsku, czego dowiedziałeś / dowiedziałaś się o tych osobach.

● **Dominik** ● **Laura** ● **Matteo** ● **Sophia**

A

B

C

D

E

15 **5b. Höre die Aufnahme und lies mit.** Posłuchaj nagrania. W trakcie słuchania czytaj poniższe teksty.

#STUDIO

Dominik: Hallo! Ich heiße Dominik und bin 12 Jahre alt. Ich wohne in Berlin. Ich mag Mode und Musik.

Laura: Hi! Ich bin Laura. Ich komme aus Österreich und wohne in Wien. Ich bin 14 Jahre alt. Ich mag Rap.

Matteo: Grüezi! Ich bin Matteo. Ich mag Fußball. Ich bin 7 Jahre alt. Ich wohne in Zürich.

Sophia: Ciao! Ich heiße Sophia. Ich komme aus Liechtenstein und wohne in Vaduz. Ich bin 20 Jahre alt. Ich mag Billie Eilish und Sport.

5c. Ergänze die fehlenden Daten im Heft. Uzupełnij w zeszycie brakujące dane.

1.	Dominik	Laura	Matteo	Sophia
2.	Berlin			
3.	Deutschland	Österreich	die Schweiz	Liechtenstein
4.		Rap		
5.				20

Grammatik (S. 14) G 1.2

W zdaniach o szyku prostym **podmiot** jest na pierwszym miejscu, a **orzeczenie** na drugim, np. **Ich wohne** in Polen. (Mieszkam w Polsce.)

6a. Ordne die Antworten A–E den Fragen 1–5 zu. Przyporządkuj pytaniom 1–5 odpowiedzi A–E.

1. Wie heißt du?
2. Wo wohnst du?
3. Woher kommst du?
4. Was magst du?
5. Wie alt bist du?

A. Ich mag Rap.
B. Ich komme aus Österreich.
C. Ich bin 14 Jahre alt.
D. Ich wohne in Wien.
E. Ich bin Laura.

6b. Arbeitet in Paaren. Stellt einander Fragen 1–5 und beantwortet sie. Pracujcie w parach. Zadawajcie sobie pytania 1–5 i na nie odpowiadajcie.

7a. Berichte über Lukas und Franka nach dem Beispiel. Opowiedz o Lukasie i France zgodnie z przykładem.

Antonia / 14 / Deutschland / Hamburg / Filme

BEISPIEL: Ich bin Antonia. Ich bin 14 Jahre alt. Ich komme aus Deutschland. Ich wohne in Hamburg. Ich mag Filme.

A. Lucas / 12 / Salzburg / Österreich / Computer

B. Franka / 13 / Lublin / Polen / Videospiele

7b. Schreibe einen Text über dich selbst und stell dich dann in der Klasse vor. Napisz tekst o sobie, a następnie przedstaw się klasie.

1. 3 Hallo! Wie heißt du?

1. **Arbeitet in Paaren. Erfragt nach euren persönlichen Daten wie in Aufgabe 6a (S. 9). Benutzt die Fragewörter: *wie*, *wo*, *woher*, *was*.** Pytajcie się wzajemnie w parach o swoje dane osobowe jak w zadaniu 6a (s. 9). Użyjcie słówek pytających: *wie*, *wo*, *woher*, *was*.

2a. 16 **Höre die Dialoge 1 und 2. Sage auf Polnisch, welche der Fotos A–D zu ihnen passen. Zwei Fotos bleiben übrig.** Posłuchaj dialogów 1 i 2. Powiedz po polsku, które ze zdjęć A–D do nich pasują. Dwa zdjęcia podano dodatkowo.

2b. 16 **Höre die Aufnahme noch einmal und ordne den Personen 1–3 die Sätze A–I zu.** Posłuchaj nagrania jeszcze raz i przyporządkuj zdania A–I osobom 1–3.

1. Julia **2. Paul** **3. Frau Schlaefli**

A. Sie kommt aus der Schweiz.
B. Er kommt aus Österreich.
C. Er ist 14.
D. Er wohnt in Wien.
E. Sie wohnt in Rostock.
F. Sie ist 13.
G. Sie kommt aus Deutschland.
H. Sie ist 20.
I. Sie wohnt in München.

2c. 17 **Höre den Dialog 2 noch einmal und ordne den deutschen Ausdrücken 1–4 ihre polnischen Entsprechungen A–D zu.** Posłuchaj dialogu 2 jeszcze raz i przyporządkuj niemieckim wyrażeniom 1–4 ich polskie odpowiedniki A–D.

1. Wie bitte?
2. Entschuldigung!
3. Danke!
4. Bitte!

A. Przepraszam!
B. Słucham?
C. Proszę!
D. Dziękuję!

2d. **Berichte über Julia, Paul und Katja.** Opowiedz o Julii, Paulu i Katji.

3a. **Ergänze die Sätze 1–10 mit den angegebenen Verben in der richtigen Form.** Uzupełnij zdania 1–10 podanymi czasownikami w odpowiedniej formie.

wohnen ● kommen ● sein ● mögen

1. Woher ___ du?
2. Wo ___ sie?
3. Wer ___ du?
4. Was ___ sie?
5. Was ___ du?
6. Wie alt ___ sie?
7. Ich ___ Sport.
8. Er ___ Hip-Hop.
9. Ich ___ in Bern.
10. Ludwig ___ Schokolade.

Grammatik (S. 14) **G 1.3**

ich (ja)	komm**e**	wohn**e**	bin	mag
du (ty)	komm**st**	wohn**st**	bist	mag**st**
er (on)				
sie (ona)	komm**t**	wohn**t**	ist	mag
es (ono)				

3b. **Arbeitet in Paaren. Führt Dialoge nach den Rollenbeschreibungen. Benutzt die angegebenen Fragen.** Pracujcie w parach. Przeprowadźcie dialogi zgodnie z opisami ról. Użyjcie podanych pytań.

Woher kommen Sie? ● Wo wohnen Sie? ● Was mögen Sie?

A: Jesteś reporterem / reporterką i przeprowadzasz wywiad z aktorką Diane Kruger / z piłkarzem Kaiem Havertzem.

B: Nazywasz się Diane Kruger, pochodzisz z Niemiec, mieszkasz w Hollywood, lubisz kino. / Nazywasz się Kai Havertz, pochodzisz z Niemiec, mieszkasz w Londynie, lubisz piłkę nożną.

TIPP

W kontaktach z osobami dorosłymi używamy formy grzecznościowej, czyli zaimka **Sie**, np. Wie heißen **Sie**? (Jak się pan / pani nazywa? / Jak się państwo nazywają?)

18 **4. Höre die Dialoge 1–4 und ordne sie den Fotos A–D zu.** Posłuchaj dialogów 1–4 i przyporządkuj je zdjęciom A–D.

Grammatik (S. 15) **G 1.3**

W zdaniach pytających, które wymagają potwierdzenia (**Ja.**) lub zaprzeczenia (**Nein.**), orzeczenie znajduje się zawsze na pierwszym miejscu, np.
– **Bist** du 12 Jahre alt?
– Ja.
Takie pytania nazywamy pytaniami o rozstrzygnięcie.

5. Spielt in Paaren. Eine Person wählt eine der angebotenen Identitäten. Die andere Person stellt maximal 5 Entscheidungsfragen und rät ihre Identität. Tauscht dann die Rollen. Gra w parach. Pierwsza osoba wybiera jedną z zaproponowanych tożsamości, druga – zadaje maksymalnie 5 pytań o rozstrzygnięcie i stara się odgadnąć, kim jest koleżanka / kolega. Potem zamieńcie się rolami.

BEISPIEL: Kommst du aus Berlin? – Ja. / Magst du Mode? – Nein.

19 **6. Höre die Dialoge 1–4 und sprich sie nach. Achte auf die Intonation.** Słuchaj dialogów 1–4 i je powtarzaj. Zwróć uwagę na intonację.

1
– Wo wohnst du?
– Ich wohne in Bonn.

2
– Bist du 14 Jahre alt?
– Nein, ich bin 15.

3
– Wohnst du in Deutschland?
– Ja, ich wohne in Berlin.

4
– Wie alt bist du?
– Ich bin 13.

1. Wiederholung

20

1. Notiere im Heft sechs beliebige Zahlen von 1 bis 20. Höre dann die Aufnahme und prüfe, wie viele Treffer du hast. Wer hat die meisten Treffer in der Klasse? Zanotuj w zeszycie sześć dowolnych liczb od 1 do 20. Następnie posłuchaj nagrania i sprawdź, ile masz trafień. Kto w klasie ma ich najwięcej?

2. Spielt in Paaren. Eine Person buchstabiert den Vor- und den Nachnamen einer bekannten Persönlichkeit. Die andere notiert den Namen und liest ihn vor. Tauscht dann die Rollen.
Gra w parach. Jedna osoba literuje imię i nazwisko jakiejś znanej postaci. Druga – notuje i odczytuje. Następnie zamieniacie się rolami.

TIPP

Wymowa niektórych liter i zbitek literowych w języku niemieckim

ä	[e]	K**ä**nguru	**ck**	[k]	Blo**ck**	**sp**	[szp]	**Sp**anien
ö	[o + e]	M**ö**we	**ch**	[ch]	Da**ch**	**st**	[szt]	**St**adion
ü	[u + i]	M**ü**sli		[ś]	Ar**ch**itekt	**sch**	[sz]	**Sch**okolade
ei	[ai]	Poliz**ei**	**ph**	[f]	Al**ph**abet	**tsch**	[cz]	Deu**tsch**land
eu	[oj]	**Eu**ropa	**er**	[e + a]	Kalend**er**	**z**	[c]	**Z**itrone
äu	[oj]	H**äu**ser	**s**	[z]	Mu**s**ik	**tz**	[c]	Pla**tz**
ie	[ii]	Pap**ie**r	**s**	[s]	Anana**s**			
			ß	[s]	Fu**ß**ball			

3. Ordne die Antworten A–E den Fragen 1–5 zu. Przyporządkuj pytaniom 1–5 odpowiedzi A–E.

1. Was magst du?	**A.** Aus Polen.
2. Wie alt bist du?	**B.** Schlecht.
3. Woher kommen Sie?	**C.** Vierzehn.
4. Wo wohnt er?	**D.** In Salzburg.
5. Wie geht es Ihnen?	**E.** Musik.

4. Arbeitet in Paaren. Schaut euch die Fotos A–C an und führt kurze Dialoge wie im Beispiel. Benutzt die Verben: *mögen*, *heißen* und *sein*. Pracujcie w parach. Przyjrzyjcie się zdjęciom A–C. Przeprowadźcie krótkie dialogi zgodnie z przykładem. Wykorzystajcie czasowniki: *mögen*, *heißen* i *sein*.

BEISPIEL:

– Woher kommen Sie, Herr Baumgart?
– Aus Hamburg.

5. Was sagst du in folgenden Situationen? Co powiesz w następujących sytuacjach?

1. Witasz się z nauczycielką.
2. Żegnasz się z kolegą.
3. Pytasz panią Klein, jak się ma.
4. Przedstawiasz się imieniem i nazwiskiem.
5. Pytasz pana Krause, gdzie mieszka i skąd pochodzi.
6. Mówisz, ile masz lat i co lubisz.
7. Mówisz, że Anna mieszka w Berlinie.
8. Pytasz, czy Leon pochodzi z Niemiec.

6. Sage, wie du in folgenden Situationen reagierst. Powiedz, jak zareagujesz w następujących sytuacjach.

BEISPIEL:

Entschuldigung!

7. Arbeitet in Paaren. Stellt Fragen und beantwortet sie. Pracujcie w parach. Zadawajcie sobie pytania i na nie odpowiadajcie.

1. **Jan:** 13 / Tennis / Wien / Polen
2. **Pati:** 19 / Volleyball / Dresden / Deutschland
3. **Veronika:** 15 / Musik / Stuttgart / Deutschland
4. **Bruno:** 17 / Mode / Warschau / Polen

8. Arbeitet in Paaren. Spielt Dialoge nach dem Schema. Pracujcie w parach. Odegrajcie dialogi według schematu.

Dialog 1: Noah und Emilia

Noah: Wita się z koleżanką.
Emilia: Odpowiada na powitanie i pyta Noah, co u niego słychać.
Noah: Odpowiada, że tak sobie.

Dialog 2: Herr Schmidt und Frau Weber

Herr Schmidt: Spotyka panią Weber w porze obiadowej, wita się i pyta ją, co u niej słychać.
Frau Weber: Dziękuje i odpowiada, że dobrze. Pyta pana Schmidta, jak on się ma.
Herr Schmidt: Odpowiada, że bardzo dobrze.

W tym rozdziale nauczyłeś / nauczyłaś się:

- odczytywać i literować niemieckie wyrazy, np. **Wie heißen Sie? – Kranz. K – R – A – N – Z.**
- witać i żegnać się w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych, np. **Hallo, Leonie! – Guten Tag, Herr Schmidt!**
- pytać o samopoczucie i odpowiadać, gdy ktoś cię o nie zapyta, np. **Wie geht's? – Super!**
- podawać podstawowe informacje o sobie, np. **Ich bin Arek und wohne in Sopot. Ich bin 13 (Jahre alt).**
- zasięgać podstawowych informacji o rozmówcy, np. **Wie heißt du? Wohnst du auch in Köln?**
- mówić o swoich zainteresowaniach, np. **Ich mag Musik.**
- liczyć do dwudziestu, np. **null, eins, zwei, drei ... zwanzig**

1. Grammatik

G 1.2 Zdania oznajmujące

- W zdaniach oznajmujących o szyku prostym orzeczenie znajduje się zawsze na drugim miejscu, natomiast podmiot – na pierwszym. W języku niemieckim – w odróżnieniu od języka polskiego – nigdy nie opuszcza się zaimków osobowych w funkcji podmiotu, np. **Ich wohne in Polen.** Mieszkam w Polsce.

Szyk prosty

Podmiot	Orzeczenie	Inne części zdania	
Ich	heiße	Sophia.	Nazywam się Sophia.
Ich	komme	aus Liechtenstein.	Pochodzę z Liechtensteinu.
Ich	wohne	in Vaduz.	Mieszkam w Vaduz.
Ich	bin	20 Jahre alt.	Mam 20 lat.
Ich	mag	Sport.	Lubię sport.

G 1.3 Odmiana czasowników w liczbie pojedynczej

- Bezokoliczniki w języku niemieckim są zazwyczaj zakończone na **-en**, np. **heiß**en, **wohn**en, **komm**en.
- Formy osobowe czasowników w liczbie pojedynczej tworzymy poprzez dodanie do tematu końcówki **-e** w 1. osobie, **-st** w 2. osobie oraz **-t** w 3. osobie.

	kommen	wohnen	sein	mögen
ich	komme	wohne	bin	mag
du	kommst	wohnst	bist	magst
er / sie / es	kommt	wohnt	ist	mag

Czasowniki **sein** (być) i **mögen** (lubić) są wyjątkami i ich odmianę należy zapamiętać.

- Czasownik **heißen** (nazywać się) ma w 2. i 3. os. liczby pojedynczej formę **heißt**.

G 1.3 Zdania pytające

- W języku niemieckim wyróżniamy dwa rodzaje pytań: pytania szczegółowe oraz pytania o rozstrzygnięcie. Pytania szczegółowe tworzymy za pomocą słówek pytających, np. **wo** (gdzie), **wie** (jak), **woher** (skąd), **was** (co), **wer** (kto).

  Wo wohnst du? Gdzie mieszkasz?

  Wie heißt du? Jak się nazywasz?

  Was magst du? Co lubisz?

- Pytania szczegółowe zaczynają się od słówka pytającego. Orzeczenie znajduje się na drugim miejscu, zaraz po słówku pytającym.

Pytania szczegółowe

Słówko pytające	Orzeczenie	Podmiot	
Wo	wohnst	du?	Gdzie mieszkasz?
Wie	heißt	du?	Jak się nazywasz?
Was	mögen	Sie?	Co państwo lubią?

- W języku niemieckim używamy formy grzecznościowej **Sie**. **Sie** oznacza: pan, pani, państwo, panie lub panowie. Czasownik użyty z formą grzecznościową **Sie** ma końcówkę **-en**.

  Wie heißen Sie? Jak się pani nazywa?

  Wo wohnen Sie? Gdzie pan mieszka?

- W pytaniach o rozstrzygnięcie, które wymagają potwierdzenia (**Ja.**) lub zaprzeczenia (**Nein.**), orzeczenie znajduje się na pierwszym miejscu, a podmiot na drugim. W języku polskim tworzymy takie pytania za pomocą słówka *czy*.

  – **Heißen Sie Krammer?** Czy ma pani na nazwisko Krammer?
  – **Ja, ich heiße Julia Krammer.** Tak, nazywam się Julia Krammer.

  – **Kommst du aus Österreich?** Czy pochodzisz z Austrii?
  – **Nein, ich komme aus Deutschland.** Nie, pochodzę z Niemiec.

Pytania o rozstrzygnięcie

Orzeczenie	Podmiot	Inne części zdania	
Mag	sie	Rap?	Czy ona lubi rap?
Bist	du	16 Jahre alt?	Czy masz 16 lat?
Wohnt	er	in Bonn?	Czy on mieszka w Bonn?
Mögen	Sie	Fußball?	Czy lubi pan piłkę nożną?
Wohnst	du	in München?	Czy mieszkasz w Monachium?
Magst	du	Deutsch?	Czy lubisz język niemiecki?

Wer? – Andreas.
Wie alt? – 14 Jahre alt.
Wo? – In Bonn.
Woher? – Aus Österreich.
Was? – Musik.

1. Landeskunde

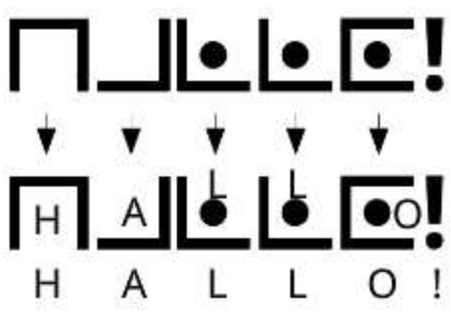
1. Schau dir die Landkarte auf Seite 5 an und nenne die deutschsprachigen Länder. Przyjrzyj się mapie na stronie 5 i wymień nazwy krajów niemieckojęzycznych.

2. Schau dir die Fotos 1–14 an und sage, welche Länder gemeint sind. Przyjrzyj się zdjęciom 1–14 i powiedz, z którymi krajami niemieckojęzycznymi ci się kojarzą.

3. Entschlüssele die Chiffre, benutze die angegebenen Muster als Hinweis. Rozszyfruj skrót, skorzystaj z podanych schematów – podpowiedzi.

BEISPIEL:

A	B	C
D	E	F
G	H	I

J	K	L
M	N	O
P	Q	R

4. Schreibe die Namen der deutschsprachigen Länder und ihrer Hauptstädte ins Heft. Notiere ihre polnischen Entsprechungen. Napisz nazwy krajów niemieckojęzycznych i ich stolic. Zanotuj polskie odpowiedniki tych nazw w zeszycie.

TIPP

Szwajcaria nie ma formalnej stolicy, jej rolę pełni Bern (Berno), siedziba urzędów federalnych.

5a. Ordne die Autokennzeichen A–D den Namen der deutschsprachigen Länder 1–4 zu. Przyporządkuj tablice rejestracyjne A–D nazwom krajów niemieckojęzycznych 1–4.

A

B

C

D

1. Deutschland
2. Österreich
3. die Schweiz (Schweizerische Eidgenossenschaft)
4. Liechtenstein (Fürstentum Liechtenstein)

5b. Arbeitet in Paaren. Wählt zwei Autokennzeichen aus Aufgabe 5a und diktiert sie einander. Pracujcie w parach. Wybierzcie dwie tablice rejestracyjne z zadania 5a i podyktujcie sobie nawzajem ich oznaczenia.

6. Erstelle Karten für die DACHL-Länder. Wähle vier Informationen über jedes Land (z. B. über seine Flüsse, Berge, die Flagge, Sehenswürdigkeiten und Interessantes oder auch Persönlichkeiten). Präsentiere dann die Karten in der Klasse. Sporządź karty krajów DACHL. Wybierz cztery informacje o danym kraju (uwzględnij np. jego rzeki, góry, flagę, zabytki, ciekawostki lub znane osoby). Zaprezentuj karty klasie.

BEISPIEL:

1. Fotostory

NACH DER FILMSERIE *Ab nach Berlin!* | **FOLGE** 2 | *Tomeks Ankunft*

1a. **Schau dir die Fotos 1–6 an und sage auf Polnisch, wovon die Fotostory handeln könnte.**
Przyjrzyj się zdjęciom 1–6 i powiedz po polsku, o czym może opowiadać ta historia.

1b. **Lies die Texte in der Infoleiste auf den Fotos 1–6 und sage, ob sich deine Vermutungen bestätigt haben.** Przeczytaj napisy umieszczone na zdjęciach 1–6 i powiedz, czy twoje przypuszczenia się potwierdziły.

21

2. Höre die Dialoge 1–4 und ordne sie den Fragen A–E zu. Eine Frage bleibt übrig. Posłuchaj dialogów 1–4 i przyporządkuj je pytaniom A–E. Jedno pytanie podano dodatkowo.

A. Wer bist du?
B. Woher kommst du?
C. Was magst du?
D. Wie alt sind Sie?
E. Bist du Thomas?

3. Schau dir die Fotos 1–4 an und ordne ihnen die Namen A–D zu. Przyjrzyj się zdjęciom 1–4 i przyporządkuj im nazwy A–D.

A. East Side Gallery (*najdłuższy zachowany odcinek dawnego muru berlińskiego*)
B. Brandenburger Tor (*Brama Brandenburska, zwana również Bramą Pokoju, najbardziej charakterystyczny zabytek Berlina*)
C. Berliner Fernsehturm (*berlińska wieża telewizyjna*)
D. Berliner Hauptbahnhof (*główny dworzec kolejowy Berlina*)

1

2

3

4

4. Arbeitet in Paaren. Wählt eine der Sehenswürdigkeiten aus Aufgabe 3 und sucht Informationen über sie. Präsentiert sie auf Polnisch in der Klasse. Pracujcie w parach. Wybierzcie jeden z obiektów z zadania 3 i znajdźcie informacje na jego temat. Zaprezentujcie go klasie po polsku.

1. Aktiver Wortschatz

1.1 22

Hallo! Wie geht's?

POWITANIA

Hi! / Hallo! / Ciao! Cześć!
Grüß dich! Witaj!
Guten Morgen! Dzień dobry! (*rano*)
Guten Tag! Dzień dobry! (*w dzień*)
Guten Abend! Dobry wieczór!

POŻEGNANIA

Auf Wiedersehen! Do widzenia!
Gute Nacht! Dobranoc!
Bis morgen! Do jutra!
Bis dann! Do zobaczenia!
Tschüs! / Ciao! Cześć!

SAMOPOCZUCIE

Wie geht's? / Wie geht es dir? Co u ciebie? / Jak się masz?
Wie geht es Ihnen? Co u pana / pani / państwa słychać?
Super! / Prima! Świetnie!
Gut! Dobrze!
Sehr gut! Bardzo dobrze!
Es geht. Jako tako.
So lala. Tak sobie.
Nicht gut. Niedobrze.
Schlecht. Źle.

1.2 23

Ich heiße Lea

LICZEBNIKI

0 null zero
1 eins jeden
2 zwei dwa
3 drei trzy
4 vier cztery
5 fünf pięć
6 sechs sześć
7 sieben siedem
8 acht osiem
9 neun dziewięć
10 zehn dziesięć
11 elf jedenaście
12 zwölf dwanaście
13 dreizehn trzynaście
14 vierzehn czternaście
15 fünfzehn piętnaście
16 sechzehn szesnaście
17 siebzehn siedemnaście
18 achtzehn osiemnaście
19 neunzehn dziewiętnaście
20 zwanzig dwadzieścia

PRZEDSTAWIANIE SIĘ

Ich heiße ... Nazywam się...
Ich bin ... Jestem...
Ich wohne in ... Mieszkam w...
Ich komme aus ... Pochodzę z...
Ich bin ... Jahre alt. Mam... lat.
Ich bin 13 (Jahre alt). Mam 13 lat.
Ich mag ... Lubię...

HOBBY

Mode moda
Musik muzyka
Fußball piłka nożna
Sport sport
Computer komputery

NAZWY KRAJÓW

Polen Polska
Deutschland Niemcy
Österreich Austria
die Schweiz Szwajcaria
Liechtenstein Liechtenstein

1.3 24

Hallo! Wie heißt du?

UZYSKIWANIE INFORMACJI

Wie heißt du? Jak się nazywasz?
Woher kommst du? Skąd pochodzisz?
Wo wohnst du? Gdzie mieszkasz?
Wo wohnt er? Gdzie on mieszka?
Wo wohnt sie? Gdzie ona mieszka?
Wie alt bist du? Ile masz lat?
Wie alt ist er? Ile on ma lat?
Wie alt ist sie? Ile ona ma lat?
Was magst du? Co lubisz?
Was mag er? Co on lubi?
Was mag sie? Co ona lubi?
Wie heißen Sie? Jak się pan / pani nazywa?
Wo wohnen Sie? Gdzie pan / pani mieszka?
Woher kommen Sie? Skąd pan / pani pochodzi?
Wie alt sind Sie? Ile ma pan / pani lat?
Was mögen Sie? Co pan / pani lubi?
Heißt du ...? Czy nazywasz się...?
Wohnst du in ...? Czy mieszkasz w...?
Kommst du aus ...? Czy pochodzisz z...?
Magst du ...? Czy lubisz...?
Bist du ...? Czy jesteś...?

ZWROTY GRZECZNOŚCIOWE

Entschuldigung! Przepraszam!
Wie bitte? Słucham?
Danke! Dziękuję!
Bitte! Proszę!

2 Freizeit und Schule

W tym rozdziale nauczysz się:

- opowiadać o zainteresowaniach
- podawać nazwy dni tygodnia
- podawać nazwy przedmiotów szkolnych
- opowiadać o tym, co robicie na lekcjach
- wyrażać opinię na temat przedmiotów szkolnych
- mówić, co lubisz i pytać o to innych
- podawać nazwy przedmiotów codziennego użytku

Oceny szkolne

W Niemczech obowiązuje inny system ocen niż w Polsce. Najlepszą oceną jest jedynka (eine Eins), a najgorszą szóstka (eine Sechs). W starszych klasach gimnazjum i na maturze stosuje się często system punktowy od 0 do 15.

Wakacje i ferie

Terminy ferii szkolnych są w Niemczech różne, w zależności od kraju związkowego. Wakacje (Sommerferien) trwają tylko sześć tygodni. Za to uczennice i uczniowie mają w Niemczech dwa tygodnie ferii jesiennych (Herbstferien), dwa tygodnie ferii świąteczno-noworocznych (Weihnachsferien) i dwa tygodnie ferii wielkanocnych (Osterferien). W większości krajów związkowych są również ferie zimowe (Winterferien). W niektórych zaś ferie z okazji Zielonych Świątek (Pfingstferien).

Pierwszy dzień szkoły

Dzieci, które w Niemczech idą do pierwszej klasy, dostają od rodziców lub opiekunów wielki papierowy rożek Zuckertüte. Jest on wypełniony słodyczami. Zwyczaj ten odnotowano w Niemczech już na początku XIX wieku.

2. 1 Was macht ihr gern?

1a. 25 **Höre die Aufnahme und sage, wie die Personen auf den Zeichnungen A–F heißen.** Posłuchaj nagrania i powiedz, jak się nazywają osoby przedstawione na rysunkach A–F.

- Sylvia
- Erik
- Lorenzo
- Emma
- Matteo
- Anna
- Bettina
- Philipp

1b. **Ordne den Bildern A–F die Sätze 1–6 zu.** Przyporządkuj zdania 1–6 rysunkom A–F.

1. Sylvia spielt Klavier.
2. Lorenzo singt.
3. Emma und Matteo tanzen.
4. Anna lernt Italienisch.
5. Philipp macht E-Sport.
6. Erik und Bettina kochen Spaghetti.

1c. 26 **Ergänze die Sätze 1–8 mit den Personalpronomen. Höre dann die Aufnahme und überprüfe deine Lösung.** Uzupełnij zdania 1–8 zaimkami osobowymi. Następnie posłuchaj nagrania i sprawdź swoje rozwiązanie.

1. ___ koche Spaghetti. (ja)
2. ___ singt. (on)
3. ___ tanzen. (oni)
4. Was macht ___ ? (wy)
5. ___ tanzen. (my)
6. ___ lernt Italienisch. (ona)
7. ___ macht E-Sport. (on)
8. ___ kochen zusammen. (my)

Grammatik (S. 30) **G 2.1**

ich	spiel**e**	wir	spiel**en**
du	spiel**st**	ihr	spiel**t**
er / sie / es	spiel**t**	sie / Sie	spiel**en**

Czasownik **tanz**en w 2. os. lp. ma formę **tanz**t.

1d. **Ergänze die Sätze 1–8 mit den angegebenen Verben in der richtigen Form.** Uzupełnij zdania 1–8 podanymi czasownikami w odpowiedniej formie.

1. Klaudia ___ heute Spaghetti. (kochen)
2. Wir ___ aus Polen. (kommen)
3. Ich ___ ein Lied. (singen)
4. Was ___ ihr? (spielen)
5. ___ Sie Schmidt? (heißen)
6. ___ du Englisch? (lernen)
7. Wo ___ Lukas und Eva? (wohnen)
8. Alina ___ jeden Tag. (tanzen)

2a. 27 **Höre die Aufnahme und ordne die Hobbys A–C den folgenden Personen zu: Leon, Ida und Mathilde.** Posłuchaj nagrania i przyporządkuj hobby A–C Leonowi, Idzie i Matyldzie.

Hip-Hop hören Mode und Theater Schach spielen **A**	E-Sport machen Gitarre spielen programmieren **B**	Tischtennis schwimmen Spanisch lernen **C**

TIPP

Czasownika **mögen** używamy w odniesieniu do osób lub rzeczy, np. Sie **mag** Sport. (Ona lubi sport.)
Za pomocą słówka **gern** i czasownika wyrażamy, czy lubimy coś robić, np. Sie **tanzt gern**. (Ona chętnie tańczy.)

2b. **Berichte anhand der Informationen aus Aufgabe 2a über die Hobbys von Leon, Ida und Mathilde.** Na podstawie informacji z zadania 2a opowiedz o zainteresowaniach Leona, Idy i Matyldy.

3. Arbeitet in Paaren. Spielt Dialoge wie im Beispiel. Pracujcie w parach. Odegrajcie dialogi zgodnie z przykładem.

BEISPIEL:

1. kochen – ☺ / ☹ → Kochst du gern? – Ja, ich koche gern. / Nein, ich koche nicht gern.

2. Musik – ☺ / ☹ → Magst du Musik? – Ja, ich mag Musik. / Nein, ich mag Musik nicht.

1. programmieren / schwimmen / singen – ☺ **2.** Sport / Theater / Mode – ☹

4. Höre die Aufnahme und sprich die Wörter nach. 28
Słuchaj nagrania i powtarzaj wyrazy.

Montag Dienstag Mittwoch Donnerstag Freitag Samstag Sonntag

TIPP

am Montag (w poniedziałek)
montags (w poniedziałki)

5. Lies den Text. Sage, welche der Sätze 1–6 richtig und welche falsch sind. Przeczytaj tekst. Powiedz, które ze zdań 1–6 są zgodne z jego treścią, a które nie.

BLOG

#HOBBYS

Sven: Was ich gerne mache? Am Dienstag und Donnerstag gehe ich schwimmen. Am Mittwoch habe ich Englisch. Und Fußball. Und das ist alles ... Moment, nein! Am Freitag tanze ich Tango. Und am Samstag habe ich Spanisch. Ah ja, am Montag kommt noch Tischtennis. So, das war's. Ihr seht: Ich habe noch viel Freizeit und brauche noch ein Hobby! Vielleicht Akrobatik?

Grammatik (S. 30) G 2.1

haben (mieć)

ich	hab**e**	wir	hab**en**
du	**hast**	ihr	hab**t**
er / sie / es	**hat**	sie / Sie	hab**en**

1. Sven macht viel Sport.
2. Dienstags spielt er Tischtennis.
3. Sven lernt drei Fremdsprachen.
4. Donnerstags schwimmt er.
5. Freitags tanzt er Tango.
6. Sven macht Akrobatik.

6. Spielt in Paaren Dialoge wie im Beispiel. Odegrajcie w parach dialogi zgodnie z przykładem.

BEISPIEL: Was hat Vera montags? – Montags hat sie Englisch.
Wann spielt Vera Tischtennis? – Sie spielt montags Tischtennis.

Montag Schach, Tischtennis
Dienstag Robotik
Mittwoch schwimmen
Donnerstag Gitarre
Freitag Italienisch
Samstag tanzen, Englisch
Sonntag kochen mit Mama

Grammatik (S. 30) G 2.1

Orzeczenie w zdaniu oznajmującym jest zawsze na drugim miejscu, np.

Sie **spielt** montags Schach. /
Montags **spielt** sie Schach.

7. Notiere in acht Sätzen, was du in der Woche machst.
Zanotuj, co robisz w ciągu tygodnia. Użyj ośmiu zdań.

2. 2 Die Schule ist fantastisch!

1. Arbeitet in Gruppen. Macht eine Kettenübung wie im Beispiel. Pracujcie w grupach. Zadawajcie sobie pytania i na nie odpowiadajcie zgodnie z przykładem.

A Was machst du am Montag? → B Am Montag tanze ich. Was machst du am Dienstag? → C

2. Ordne die Bilder A–L den Schulfächern 1–12 zu. Höre dann die Aufnahme und wiederhole. 29
Przyporządkuj rysunki A–L przedmiotom szkolnym 1–12. Następnie słuchaj nagrania i powtarzaj.

A. B. C. D. E. F. G. H. I. J. K. L.

1. Mathematik
2. Informatik
3. Biologie
4. Chemie
5. Deutsch
6. Englisch
7. Geschichte
8. Geografie
9. Physik
10. Musik
11. Sport
12. Kunst

3. Höre die Aufnahme und sage, welche Ausdrücke positiv und welche negativ sind. 30
Posłuchaj nagrania i powiedz, które z tych określeń są pozytywne, a które – negatywne.

mega ● toll ● interessant ● schwer ● spannend ● blöd ● genial ● schrecklich ● langweilig ● einfach ● cool

TIPP
Ich **finde** Mathe schwer.
(Sądzę, że matematyka jest trudna.)

4. Lies die Aussagen von Maja und Joachim. Ergänze dann die Antworten 1–7.
Przeczytaj wypowiedzi Mai i Joachima. Następnie uzupełnij odpowiedzi 1–7.

BLOG

A MAJA

Ich finde Mathe schwer, aber spannend. Kunst und Musik sind cool. Geschichte mag ich nicht, das Fach ist so langweilig. Aber ich mag Deutsch, denn Deutsch ist einfach.

B JOACHIM

Ich mag am liebsten Geografie, denn Geografie ist megaspannend. Chemie und Informatik finde ich schrecklich. Sport ist cool, denn wir spielen immer Fußball.

Maja
1. Wie findet sie Mathe? – Sie findet Mathe ●●●.
2. Wie findet sie Kunst und Musik? – Kunst und Musik sind ●●●.
3. Warum mag sie Geschichte nicht? – Sie mag Geschichte nicht, denn ●●●.
4. Warum mag sie Deutsch? – Sie mag Deutsch, denn ●●●.

Joachim
5. Warum mag er Geografie? – Er mag Geografie, denn ●●●.
6. Wie findet er Chemie und Informatik? – Er findet Chemie und Informatik ●●●.
7. Warum mag er Sport? – Er mag Sport, denn ●●●.

Grammatik (S. 30) G 2.2

sein (być)

ich	**bin**	wir	**sind**
du	**bist**	ihr	**seid**
er / sie / es	**ist**	sie / Sie	**sind**

Wir mögen Sport, denn Sport **ist** cool.
(Lubimy WF, bo WF jest cool.)

5. Macht eine Kettenübung wie im Beispiel. Zadawajcie sobie kolejno pytania zgodnie z przykładem.

BEISPIEL: Wie findest du Bio? – Bio finde ich spannend! Wie findest du ●●●?

31 **6a. Höre die Aufnahme und sage, was der Schuldirektor zeigt.** Posłuchaj nagrania i powiedz, co pokazuje dyrektor szkoły.

A der Schulhof

B die Aula

C die Sporthalle

D das Labor

E der Mathematikraum

F der Computerraum

G die Bibliothek

H die Schulmensa

31 **6b. Was machen die Schüler? Höre noch einmal und ordne die Wendungen 1–9 den Fotos A–H zu.** Co robią uczniowie? Posłuchaj nagrania ponownie i dobierz do zdjęć A–H odpowiednie zwroty 1–9.

1. singen
2. antworten
3. turnen
4. Instrumente spielen
5. Experimente machen
6. Aufgaben lösen
7. reden
8. diskutieren
9. schreiben

TIPP

der Schulhof (rodzaj męski)
die Aula (rodzaj żeński)
das Labor (rodzaj nijaki)

7. Suche im Wörterbuch den bestimmten Artikel und die polnische Bedeutung der angegebenen Substantive. Poszukaj w słowniku rodzajnika określonego i polskiego znaczenia podanych rzeczowników.

BEISPIEL: Lehrer (der) – nauczyciel

Lehrerin ● Schüler ● Schülerin ● Pause ● Schule ● Klasse ● Unterricht ● Schulfach ● Thema ● Hausaufgabe

8. Spielt in Paaren Dialoge wie im Beispiel. Przeprowadźcie w parach dialogi zgodnie z przykładem.

BEISPIEL: Geschichte: reden, lernen → Was macht ihr in Geschichte? – Wir reden und lernen.

1. Kunst: malen und zeichnen
2. Sport: turnen
3. Physik: Aufgaben lösen
4. Musik: singen
5. Informatik: programmieren
6. Englisch: fragen und antworten
7. in der Pause: viel reden
8. Mathe: rechnen
9. Chemie: Tests schreiben
10. Polnisch: schreiben und diskutieren

Grammatik (S. 30) G 2.2

reden (rozmawiać)

ich	rede	wir	reden
du	redest	ihr	redet
er / sie / es	redet	sie / Sie	reden

Czasownik **finden** (sądzić, uważać) odmieniamy podobnie.

9. Antworte auf die Fragen 1–4. Odpowiedz na pytania 1–4.

1. Was ist dein Lieblingsfach? → ...
2. Warum ist das Fach dein Lieblingsfach? → Ich mag ..., denn ...
3. Welches Fach magst du nicht? → Ich mag ... nicht, denn ...
4. Warum magst du es nicht? → Ich finde ...

TIPP

dein Lieblingsfach (twój ulubiony przedmiot)

2. 3 Was ist das?

1a. Arbeitet in Paaren. Ordnet den Substantiven 1–12 die Fotos A–L zu. Pracujcie w parach. Przyporządkujcie zdjęcia A–L rzeczownikom 1–12.

1. ein Kuli
2. ein Bleistift
3. ein Schlüssel
4. ein Geldbeutel
5. ein Buch
6. ein Heft
7. ein Smartphone
8. eine Brotdose
9. eine Trinkflasche
10. eine Powerbank
11. Sportschuhe
12. Taschentücher

Grammatik (S. 31) ⚙ **G 2.3**

Jeżeli przedmiot, o którym mowa, nie jest nam bliżej znany lub pojawia się w tekście po raz pierwszy, wtedy stosujemy rodzajnik nieokreślony, np.

Das ist eine Gitarre.
To jest (*jakaś*) gitara.

W liczbie mnogiej rodzajnik nieokreślony nie występuje.

Das sind Gitarren. To są gitary.

32 **1b. Höre die Aufnahme und zeige die entsprechenden Fotos A–L.** Słuchaj nagrania i wskazuj odpowiednie zdjęcia A–L.

2. Arbeitet in Paaren. Führt Dialoge wie im Beispiel. Nutzt eure Schulsachen. Przeprowadźcie w parach dialogi zgodnie z przykładem. Wykorzystajcie swoje przybory szkolne.

BEISPIEL: Was ist das? – Das ist ein Kuli. / – Das sind Sportschuhe.

3. Ordne den Dialogen 1–4 die Fotos A–D zu.
Przyporządkuj zdjęcia A–D dialogom 1–4.

Grammatik (S. 31) ⚙ **G 2.3**

Przeczenie **kein** przed rzeczownikami rodzaju żeńskiego i w liczbie mnogiej ma formę **keine**.

A

– Ist das ein Bleistift?
– Nein, das ist **kein** Bleistift. Das ist ein Kuli. 1

B

– Ist das eine Aula?
– Nein, das ist **keine** Aula, das ist eine Sporthalle. 2

C

– Ist das ein Smartphone?
– Nein, das ist **kein** Smartphone, das ist ein Tablet. 3

D

– Das sind Sportschuhe!
– Das sind **keine** Sportschuhe, das sind Sandalen! 4

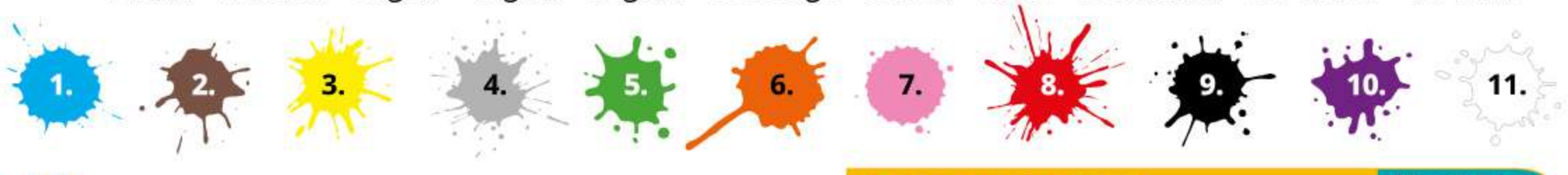
4. Spielt in Paaren. Eine Person wählt einen Gegenstand. Die andere Person stellt maximal drei Entscheidungsfragen und rät den Gegenstand. Tauscht dann die Rollen. Zagrajcie w tę grę w parach. Jedna z osób wybiera jakiś przedmiot, druga – zadaje co najwyżej trzy pytania o rozstrzygnięcie i stara się odgadnąć, co to za przedmiot. Potem zamieńcie się rolami.

BEISPIEL: Ist es ein Buch? – Nein, es ist kein Buch. – Ist es vielleicht eine ...?

5a. **Höre die Aufnahme und wiederhole die Wörter.** Słuchaj nagrania i powtarzaj wyrazy.

33

1. blau **2.** braun **3.** gelb **4.** grau **5.** grün **6.** orange **7.** rosa **8.** rot **9.** schwarz **10.** violett **11.** weiß

5b. **Sage, welche Farben deine Schulsachen haben.** Powiedz, jakiego koloru są twoje rzeczy / przybory szkolne.

1. Der Rucksack ist ... . **2.** Die Schultasche ist ... .
3. Das Matheheft ist ... . **4.** Das Deutschbuch ist ... .

Grammatik (S. 31) G 2.3

Rodzajników określonych używamy wówczas, gdy odnosimy się do osób lub rzeczy, które zostały wcześniej wymienione lub są bliżej znane rozmówcom, np. **Das ist ein Kuli. Der Kuli ist blau.**

6a. **Sieh dir das Programm an und sage auf Polnisch, was die Schule feiert und welche Attraktionen geplant sind.** Przyjrzyj się programowi i powiedz po polsku, co szkoła będzie świętować oraz jakie atrakcje są przewidziane.

20-jähriges Jubiläum der Goethe-Schule!

Freitag, 19. Mai
13–18 Uhr

Programm:
13 Uhr: Konzert der Schulband
14 Uhr: Modenschau, Klasse 6a
15 Uhr: Schultheater – Romeo und Julia, Klasse 10b
16 Uhr: Imbiss
17 Uhr: Fußballspiel Schüler gegen Lehrer
18 Uhr: Schulsachenauktion, Klasse 9c

Auf dem Schulfest sammeln wir Geld für die neue Schule in Mbinga (Tansania).

6b. **Höre die Aufnahme und zeige die drei Gegenstände, die auf der Auktion versteigert wurden. Ergänze dann die Sätze 1–3.** Posłuchaj nagrania i wskaż trzy przedmioty, które zostały wystawione na aukcji. Następnie uzupełnij zdania 1–3.

34

1. Nummer eins ist ... Tasche. ... Tasche ist sehr schön. ... kostet 15 Euro.
2. Nummer zwei ist ... Rucksack. ... Rucksack ist groß und bequem. ... kostet 20 Euro.
3. Nummer drei ist ... Buch. ... Buch ist sehr interessant. ... kostet 12 Euro.

7. **Beschreibe kurz die Dinge, die in Annas Rucksack sind. Benutze ein Wörterbuch.**
Opisz krótko przedmioty, które znajdują się w plecaku Anny. Skorzystaj ze słownika.

Nummer eins ist ein Lipgloss. Das Lipgloss ist rot.
Nummer zwei ist ... .

2. Wiederholung

1. Arbeitet in Gruppen. Fragt und antwortet wie im Beispiel. Benutzt die angegebenen Wendungen. Pracujcie w grupach. Pytajcie i odpowiadajcie zgodnie z przykładem. Wykorzystajcie podane zwroty.

BEISPIEL:

Programmierst du gern? → Nein, ich programmiere nicht gern. Lernst du gern Mathe? → Ja, ich ...

Deutsch lernen ● kochen ● tanzen ● singen ● Tischtennis spielen ● schwimmen ● programmieren ● Akrobatik machen ● turnen ● Experimente machen

2. Berichte von den Personen wie im Beispiel. Opowiedz o tych osobach zgodnie z przykładem.

Alina: Mathe, Sport ☺ / Bio, Geschichte ☹ / tanzen ☺ / schwimmen ☹

BEISPIEL: Alina mag Mathe und Sport. Sie mag Bio und Geschichte nicht. Sie tanzt gern, aber sie schwimmt nicht gern.

1. **Kai:** Spaghetti, Pizza ☺ / Fußball, Musik ☹ / Klavier spielen ☹ / kochen ☺
2. **Luise:** Chemie, Physik ☺ / Geografie, Englisch ☹ / Experimente machen ☺ / Bio lernen ☹
3. **Jana und Paul:** Schokolade, Hockey ☺ / Computer spielen ☺ / Geschichte ☹ / singen ☹

3. Sieh dir den Stundenplan von Johanna aus Klasse 7 an. Höre dann die Aufnahme und sage, welchen Wochentag sie am liebsten mag. Przyjrzyj się planowi lekcji Johanny z klasy 7. Następnie posłuchaj nagrania i powiedz, jaki dzień tygodnia ona najbardziej lubi.

35

Stundenplan

Montag	Dienstag	Mittwoch	Donnerstag	Freitag
Deutsch	Deutsch	Englisch	Englisch	Englisch
Deutsch	Mathe	Sport	Sport	Englisch
Geschichte	Französisch	Religion	Physik	Mathe
Französisch	Französisch	Religion	Physik	Mathe
Mathe	Sport	Chemie	Kunst	Deutsch
Sport	Geschichte	Deutsch	Chemie	Kunst

Johannas Lieblingstag ist ..., denn sie hat folgende Fächer: ....

4. Übt in Paaren. Eine Person nennt ein Personalpronomen, die zweite die Verbform, die zum Pronomen passt. Tauscht dann die Rollen. Benutzt die angegebenen Verben. Poćwiczcie w parach. Jedna osoba podaje zaimek osobowy, druga – formę czasownika odpowiednio do tego zaimka. Potem zamieńcie się rolami. Wykorzystajcie podane czasowniki.

sein ● haben ● tanzen ● rechnen ● reden ● antworten

BEISPIEL: ich → bin, wir → sind, sie (ona) → ...

5. Arbeitet in Paaren. Fragt und antwortet wie im Beispiel. Pracujcie w parach. Pytajcie i odpowiadajcie zgodnie z przykładem.

BEISPIEL: **A.** Was ist das? → **B.** Das ist eine Brotdose. → **A.** Wie ist die Brotdose? → **B.** Sie ist rosa.

6. Arbeitet in Paaren. Markiert fünf Unterschiede zwischen Bild 1 und Bild 2 und berichtet darüber wie im Beispiel. Pracujcie w parach. Zaznaczcie pięć szczegółów, którymi różnią się te dwa obrazki, a następnie opowiedzcie o tych różnicach zgodnie z przykładem.

BEISPIEL: Auf Bild 1 ist eine Brotdose, auf Bild 2 ist keine Brotdose.
Auf Bild 1 ist das Buch rot, auf Bild 2 ist das Buch braun.

7. Was sagst du in folgenden Situationen? Co powiesz w następujących sytuacjach?

1. Pytasz koleżankę, co robi na lekcjach chemii.
2. Informujesz, że we wtorki masz angielski i karate.
3. Pytasz kolegę, czy lubi biologię.
4. Sądzisz, że język angielski jest łatwy.
5. Oznajmiasz, że lubisz WF, bo gracie w ping-ponga.
6. Pytasz panią Schulz, kiedy macie plastykę.

8. Finde auf S. 36 die Pluralformen der angegebenen Substantive und schreibe sie mit den bestimmten Artikeln auf. Znajdź na s. 36 formy liczby mnogiej podanych rzeczowników i napisz je wraz z rodzajnikami określonymi.

Schüler ● Heft ● Bleistift ● Rucksack ● Aula ● Kuli ● Lehrerin ● Klasse ● Taschentuch ● Schlüssel

W tym rozdziale nauczyłeś / nauczyłaś się:

- opowiadać o zainteresowaniach, np. **Ich mag Mode und Sport. Ich schwimme gern.**
- podawać nazwy przedmiotów szkolnych, np. **Englisch, Deutsch, Geschichte, Mathe ...**
- podawać nazwy dni tygodnia, np. **Montag, Dienstag, Mittwoch ...**
- podawać nazwy przedmiotów codziennego użytku, np. **das Handy, der Geldbeutel, Taschentücher ...**
- opowiadać o tym, co robicie na lekcjach, np. **In Mathe rechnen wir. In Informatik programmieren wir.**
- wyrażać opinię na temat przedmiotów szkolnych, np. **Ich mag Chemie, denn wir machen Experimente.**
- mówić, co lubisz i pytać o to innych, np. **Was mögt ihr? – Wir mögen Sport.**

2. Grammatik

G 2.1 Odmiana czasownika w czasie teraźniejszym (I)

- Czasownik **spielen** ma odmianę regularną.
- Podobnie odmieniają się czasowniki: **kochen** (gotować), **wohnen** (mieszkać), **kommen** (pochodzić; przychodzić), **singen** (śpiewać), **lernen** (uczyć się). Czasownik **tanzen** (tańczyć) w 2. os. lp. ma formę **tanzt**, a **heißen – heißt**.
- Jeśli chcemy powiedzieć, że lubimy *kogoś / coś*, użyjemy czasownika **mögen**, np.

  Ich mag Eva. Lubię Ewę.

  Ich mag Sport. Lubię sport.

  Gdy chcemy zakomunikować, że lubimy coś robić, użyjemy czasownika wraz z przysłówkiem **gern**, np.

  Ich tanze gern. Chętnie tańczę. / Lubię tańczyć.
- Odmiany czasownika **haben** należy nauczyć się na pamięć.

spielen (grać)

ich	spiele
du	spielst
er / sie / es	spielt
wir	spielen
ihr	spielt
sie/Sie	spielen

mögen (lubić)

ich	mag
du	magst
er / sie / es	mag
wir	mögen
ihr	mögt
sie/Sie	mögen

haben (mieć)

ich	habe	wir	haben
du	hast	ihr	habt
er / sie / es	hat	sie / Sie	haben

G 2.1 Szyk przestawny w zdaniu oznajmującym

- Jeżeli dopełnienie zajmuje pierwsze miejsce w zdaniu, wówczas orzeczenie jest na drugim miejscu, a podmiot – na trzecim.

  Montags spielt sie Schach. W poniedziałki ona gra w szachy.
  1. 2. 3.

G 2.2 Odmiana czasownika w czasie teraźniejszym (II)

- Odmiany czasownika **sein** (być) należy nauczyć się na pamięć.

sein (być)

ich	bin	wir	sind
du	bist	ihr	seid
er / sie / es	ist	sie / Sie	sind

- Czasowniki: **zeichnen** (rysować), **reden** (rozmawiać), **finden** (sądzić), **rechnen** (liczyć) odmieniamy według następującego wzoru:

zeichnen (rysować)

ich	zeichne	wir	zeichnen
du	zeichnest	ihr	zeichnet
er / sie / es	zeichnet	sie / Sie	zeichnen

G 2.2 Rodzajniki określone

- Rodzajniki określone wskazują na rodzaj gramatyczny rzeczownika: **der** (rodzaj męski), **die** (rodzaj żeński), **das** (rodzaj nijaki). Rzeczownik niemiecki i jego odpowiednik w języku polskim najczęściej różnią się rodzajem, np. **das** Klassenzimmer (klasa).

- Wszystkie rzeczowniki w liczbie mnogiej mają taki sam rodzajnik określony: **die**.

  Die Schuhe sind braun. Te buty są brązowe.

- Rodzaj rzeczownika sprawdzamy w słowniku. Jest on zwykle oznaczony za pomocą skrótów: *m* (rodzaju męskiego), *f* (rodzaju żeńskiego), *n* (rodzaju nijakiego) i podaje się go po rzeczowniku, np. **Kuli** *m*, **Tasche** *f*, **Buch** *n*.

G 2.3 Użycie rodzajników nieokreślonych i określonych

- Jeżeli przedmiot, o którym mowa, nie jest nam bliżej znany lub pojawia się w tekście po raz pierwszy, wówczas jego nazwę poprzedzamy rodzajnikiem nieokreślonym, np.
  Das ist eine Gitarre. To jest (*jakaś*) gitara.

  W liczbie mnogiej rodzajnik nieokreślony nie występuje, np.
  Das sind Gitarren. To są gitary.

- Rodzajników określonych używamy wówczas, gdy odnosimy się do osób lub rzeczy, które zostały wcześniej wymienione lub są bliżej znane, np.

  Das ist ein Buch. Das Buch kostet 19 Euro.
  To jest książka. (*Ta*) książka kosztuje 19 Euro.

Rodzajniki nieokreślone i określone

	ein eine ein	der die das
	–	die

G 2.3 Przeczenie *kein*

- Przeczenie **kein** poprzedza rzeczownik. Przed rzeczownikami rodzaju żeńskiego i w liczbie mnogiej ma formę: **kein**e.

  Das ist kein Labor. To nie jest laboratorium.

  Wir sind keine Volleyballspieler! Nie jesteśmy siatkarzami!

2. Landeskunde

36

1. Höre das Gespräch zwischen Kasia und Peter. Kasia wohnt in Polen und Peter in Deutschland. Beantworte dann die Fragen 1–5 auf Polnisch. Posłuchaj dialogu Kasi z Piotrem. Kasia mieszka w Polsce, a Piotr – w Niemczech. Następnie odpowiedz po polsku na pytania 1–5.

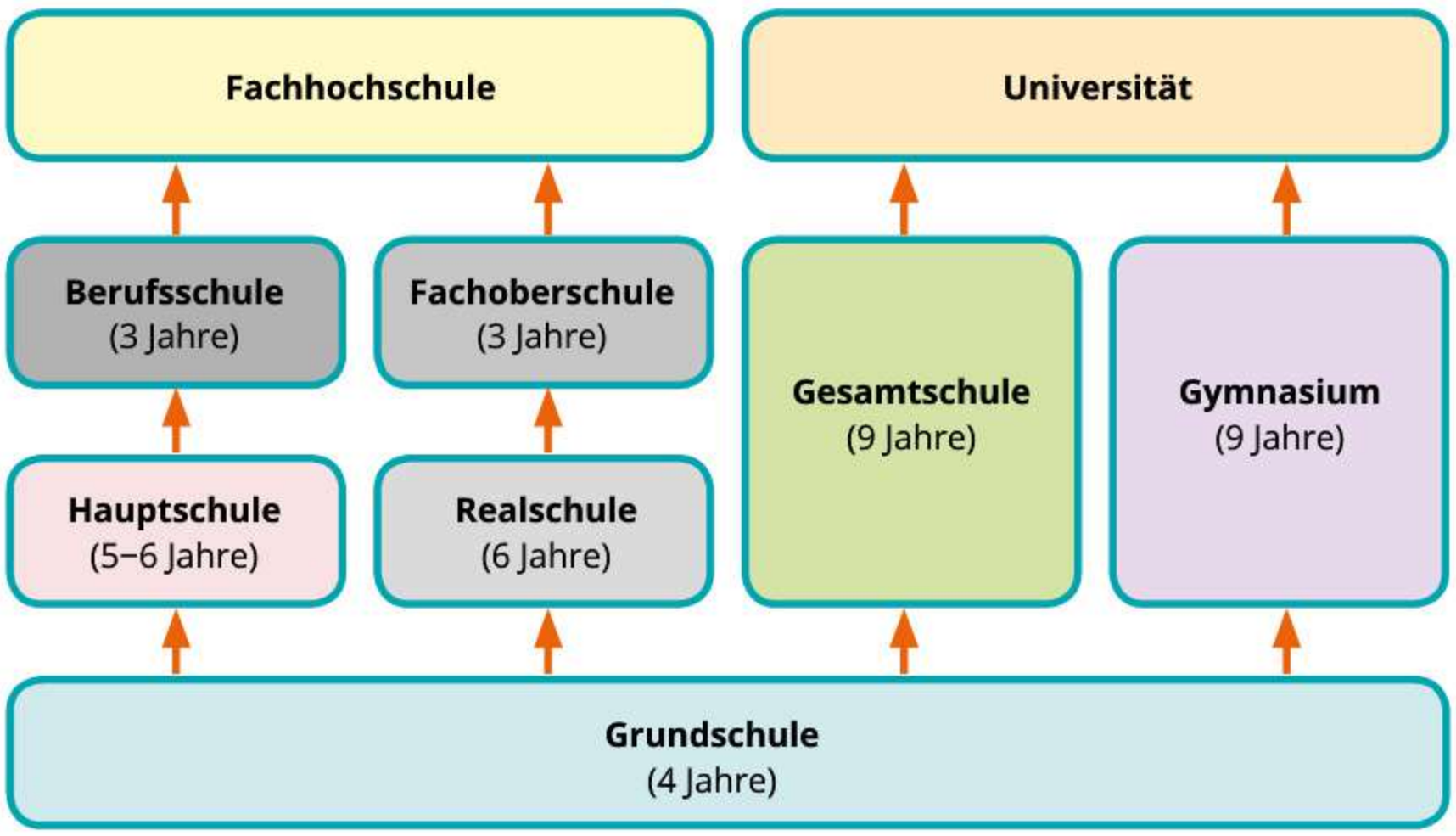
1. O czym rozmawiają Kasia i Piotr?
2. Dlaczego Kasia jest smutna?
3. Jakie przedmioty lubi Kasia, a jakie – Piotr?
4. Co Piotr zaproponował Kasi?
5. Jakie różnice zauważasz w skali ocen szkolnych w Polsce i w Niemczech?

TIPP

Oceny szkolne:

	Polska	Niemcy
najwyższa	6	1
	5	2
	4	3
	3	4
	2	5
najniższa	1	6

2. Sieh dir die Grafik an. Sage auf Polnisch, welche Schulen es in Deutschland gibt. Antworte dann auf die Fragen 1–3. Przyjrzyj się wykresowi i powiedz po polsku, jakie szkoły są w Niemczech. Następnie odpowiedz na pytania 1–3.

1. Welche Schultypen gibt es nach der Grundschule?
2. Wie lange dauert das Gymnasium?
3. Wie lange dauern die Grundschule und das Gymnasium zusammen?

TIPP

Po szkole podstawowej (**Grundschule**) uczniowie mogą się dalej kształcić w szkołach: głównej (**Hauptschule**), realnej (**Realschule**), ogólnokształcącej (**Gymnasium**) lub zbiorczej (**Gesamtschule**). Wybór szkoły zależy od zdolności uczniów, opinię na ten temat wydaje szkoła podstawowa.

3. **Lies die Halbjahresinformation von Dominik aus Deutschland und ergänze die Sätze 1–7.**
Przeczytaj świadectwo semestralne Dominika z Niemiec i uzupełnij zdania 1–7.

Baden-Württemberg

Realschule in Balingen

Halbjahresinformation der Realschule

Klasse	9c	Schuljahr	2019/20
Vor- und Nachname	Dominik Krause		

Leistungen in den einzelnen Fächern auf mittlerem Niveau

Religionslehre (rk)	3–4	Chemie	4–
Deutsch	4+	Biologie	4+
Englisch	3	Musik	4
Mathematik	3–	Bildende Kunst	–
Geschichte	2–3	Sport	3+
Geografie	3	Wahlpflichtfach:	
Gemeinschaftskunde	3–	Technik	2–3
Wirtschaft / Berufs- und Studienorientierung	1–2		
Physik	3–		

Teilnahme an Arbeitsgemeinschaften:
–

Bemerkungen:
–

Religionslehre (rk)
religia rzymskokatolicka

Gemeinschaftskunde
nauka o społeczeństwie

Wirtschaft
przedsiębiorczość

Berufs- und Studienorientierung
doradztwo zawodowe

Bildende Kunst
sztuki plastyczne

Arbeitsgemeinschaften (AGs)
koła zainteresowań

1. Dominik geht in die Klasse ... .
2. Dominiks Schule heißt ... .
3. Die Schule ist in ... .
4. Dominik hat ... Schulfächer.
5. In Chemie hat er eine ... .
6. In Deutsch hat er eine ... .
7. Dominik mag ... .

4. **Entschlüssle die Fächer 1–12.** Rozszyfruj nazwy przedmiotów 1–12.

1. Geschichte
2. Ethik
3. Religion
4. Kunst
5. Technik
6. Musik
7. Englisch
8. Biologie
9. Geografie
10. Deutsch
11. Mathematik
12. Physik

TIPP

WF w Niemczech, Szwajcarii i Liechtensteinie to Sport, a w Austrii – Bewegung und Sport.

Poszukaj podobnych informacji na temat innych przedmiotów szkolnych.

2. Fotostory

NACH DER FILMSERIE | **FOLGE** | *Schlechte Noten, gute Noten*

Ab nach Berlin! | **4**

1a. **Sieh dir die Fotos 1–6 an und sage auf Polnisch, wovon die Fotostory handelt.** Przyjrzyj się zdjęciom 1–6 i powiedz po polsku, o czym opowiada ta historia.

1b. **Lies die Texte in der Infoleiste auf den Fotos 1–6. Antworte dann auf die Fragen A–D.** Przeczytaj napisy umieszczone na zdjęciach 1–6, a następnie odpowiedz na pytania A–D.

A. Warum besucht Tomek das Gymnasium in Berlin?

B. Wie heißen Tomeks Freunde?

C. Welche Fremdsprachen lernt Tomek?

D. Was hat Tomek morgen in der Schule?

37 **2a. Lies den Dialog. Sage, für welche Schulfächer die Symbole stehen. Höre dann die Aufnahme und überprüfe deine Lösung.** Przeczytaj dialog i powiedz, jakim przedmiotom szkolnym odpowiadają poszczególne symbole. Następnie posłuchaj nagrania i sprawdź swoje rozwiązanie.

1. **Tomek:** Welche Fächer magst du? Was ist dein Lieblingsfach?
2. **Kai:** Sport. Ich mag auch , es ist wenigstens praktisch. finde ich auch nicht schlecht. Und .
3. **Tomek:** im Gymnasium?
4. **Kai:** Warum nicht? Den Musiklehrer, Herrn Rabe, finde ich ganz cool.
5. **Tomek:** Das Lieblingsfach von Marie ist bestimmt .
6. **Kai:** Oh, Marie hat kein Lieblingsfach. Sie hat nur Lieblingsfächer: , , , und natürlich .

TIPP

das Lieblingsfach von Marie = Maries Lieblingsfach (ulubiony przedmiot Marii)

2b. Antworte auf die Fragen 1–4. Odpowiedz na pytania 1–4.

1. Was sind Kais Lieblingsfächer?
2. Wie findet Kai Geschichte?
3. Welche Fächer mag Marie?
4. Wie heißt der Musiklehrer?

3. Arbeitet in Paaren. Stellt einander die Fragen 1–4 und antwortet auf sie. Pracujcie w parach. Zadawajcie sobie wzajemnie pytania 1–4 i na nie odpowiadajcie.

1. Was magst du in der Schule?
2. Was ist dein Lieblingsfach?
3. Wie findest du Mathe?
4. Wie findest du Englisch?

4. Berichte von deinem Schultag. Benutze die angegebenen Wörter. Opowiedz, jak wygląda twój dzień w szkole. Użyj poniższego słownictwa.

2. Aktiver Wortschatz

- rzeczowniki rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej
- rzeczowniki rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej
- rzeczowniki rodzaju nijakiego w liczbie pojedynczej

2.1 38

Was macht ihr gern?

ZAIMKI OSOBOWE

ich ja
du ty
er on
sie ona
es ono
wir my
ihr wy
sie oni, one
Sie pan, pani, państwo

CZASOWNIKI

brauchen potrzebować
haben mieć
kochen gotować
lernen uczyć się
machen robić
mögen lubić
programmieren programować
schwimmen pływać
sein być
singen śpiewać
spielen grać; bawić się
tanzen tańczyć

NAZWY JĘZYKÓW

Polnisch język polski
Deutsch język niemiecki
Englisch język angielski
Französisch język francuski
Italienisch język włoski
Spanisch język hiszpański

DNI TYGODNIA

Montag poniedziałek
Dienstag wtorek
Mittwoch środa
Donnerstag czwartek
Freitag piątek
Samstag sobota
Sonntag niedziela
am Montag w poniedziałek
montags co poniedziałek / w poniedziałki

ZWROTY

Wann hast du Englisch? Kiedy masz angielski?
Ich habe mittwochs Englisch. Mam angielski co środę.

2.2 39

Die Schule ist fantastisch!

NAZWY PRZEDMIOTÓW SZKOLNYCH

Mathematik matematyka
Physik fizyka
Biologie biologia
Chemie chemia
Deutsch język niemiecki
Englisch język angielski
Geografie geografia
Geschichte historia
Informatik informatyka
Musik muzyka
Sport WF
Kunst plastyka
Religion religia

WYRAŻANIE SWOJEGO ZDANIA

mega / cool / toll świetnie
interessant / spannend ciekawy
blöd / doof głupi
genial genialny
schrecklich straszny
langweilig nudny
schwer trudny
einfach łatwy
Bio finde ich interessant. Uważam, że biologia jest ciekawa.
Ich mag Geschichte nicht, denn ... Nie lubię historii, bo...

POMIESZCZENIA SZKOLNE

der Computerraum sala komputerowa
der Schulhof podwórko szkolne
die Aula aula
die Bibliothek biblioteka
die Schulmensa stołówka
die Sporthalle sala gimnastyczna
das Klassenzimmer klasa
das Labor laboratorium

SŁOWNICTWO ZWIĄZANE ZE SZKOŁĄ

der Lehrer, - nauczyciel
der Schüler, - uczeń
die Klasse, -n klasa
die Lehrerin, -nen nauczycielka
die Schule, -n szkoła
die Schülerin, -nen uczennica
das Schulfach, Schulfächer przedmiot nauczania

2.3 40

Was ist das?

PRZEDMIOTY CODZIENNEGO UŻYTKU

der Bleistift, -e ołówek
der Geldbeutel, - portfel
der Kuli, -s długopis
der Rucksack, Rucksäcke plecak
der Schlüssel, - klucz
die Brotdose, -n pojemnik na kanapki
die Powerbank, -s powerbank
die Tasche, -n torba
die Trinkflasche, -n butelka na wodę
das Buch, Bücher książka
das Heft, -e zeszyt
das Smartphone, -s smartfon
das Taschentuch, Taschentücher chusteczka do nosa
die Sportschuhe (*Pl.*) buty sportowe

KOLORY

blau niebieski
braun brązowy
gelb żółty
grau szary
grün zielony
orange pomarańczowy
rosa różowy
rot czerwony
schwarz czarny
violett fioletowy
weiß biały

CZYNNOŚCI WYKONYWANE NA LEKCJACH

antworten odpowiadać
Aufgaben lösen rozwiązywać zadania
diskutieren dyskutować
fragen pytać
Hausaufgaben machen odrabiać prace domowe
malen malować
programmieren programować
rechnen liczyć
reden rozmawiać, mówić
schreiben pisać
singen śpiewać
turnen ćwiczyć, gimnastykować się
zeichnen rysować

3 Familie und Alltag

W tym rozdziale nauczysz się:

- podawać dane osobowe
- wymieniać liczebniki do 100
- opowiadać o swoich bliskich
- podawać nazwy podstawowych zawodów
- podawać nazwy zwierząt domowych
- wymieniać cechy charakteru
- opowiadać o czynnościach życia codziennego

Mama i tata

Matka, mama to po niemiecku Mutter, a ojciec, tata – to Vater. Niemieckie dzieci najczęściej jednak zwracają się do rodziców, używając form zdrobniałych: Mama, Mami, Mutti oraz Papa, Papi lub Vati. Większość rodziców w Niemczech pracuje i wspólnie dzieli obowiązki domowe. Dzieci od najmłodszych lat pomagają w pracach domowych.

Ogrody zoologiczne

W Niemczech jest ponad 400 ogrodów zoologicznych – odwiedzanie ich to ulubiona rozrywka niemieckich rodzin. Jednym z najsłynniejszych ogrodów zoologicznych jest berlińskie zoo (Zoologischer Garten Berlin), które może poszczycić się największą liczbą gatunków zwierząt w Europie. Wielu Niemców najwyżej ceni jednak ogród zoologiczny w Lipsku (Zoo Leipzig), z tematycznymi krainami, zaaranżowanymi jak naturalne środowisko zwierząt, z wieloma restauracjami, ogrodami i placami zabaw.

Pies czy kot?

W Austrii i Niemczech najbardziej popularnym zwierzęciem domowym (das Haustier) jest kot (die Katze). W Niemczech prawie co szósty mieszkaniec jest właścicielem kota, a w Austrii – co piąty. Dla porównania: w Polsce najchętniej posiadanym zwierzęciem domowym jest pies (der Hund). Jeden pies przypada na pięciu mieszkańców. Właściciele psów w Niemczech, w odróżnieniu od właścicieli kotów, raz do roku płacą od swojego pupila podatek w wysokości od 90 do 160 euro (w zależności od miejsca zamieszkania).

3. 1 Wie ist deine Telefonnummer?

41 **1. Höre zwei Dialoge und zeige die richtige Antwort A–D.** Posłuchaj dwóch dialogów i wskaż prawidłową odpowiedź A–D.

Dialog 1

In Marthas Klasse sind … Schülerinnen.
A. 19 **B.** 6 **C.** 13 **D.** 20

Dialog 2

In Julias Rucksack sind … Trinkflaschen und … Bücher.
A. 2 … 3 **B.** 2 … 5 **C.** 2 … 9 **D.** 3 … 9

42 **2a. Höre die Zahlwörter und sprich sie nach.** Słuchaj nagrania i powtarzaj wyrazy.

20 zwan**zig**	**70** sieb**zig**
30 drei**ßig**	**80** acht**zig**
40 vier**zig**	**90** neun**zig**
50 fünf**zig**	**100** (ein)hundert
60 sech**zig**	**1000** (ein)tausend

Grammatik (S. 46) **G 3.1**

Liczebniki oznaczające pełne dziesiątki mają końcówkę **-zig**.
Wyjątkiem jest liczebnik **30**, który ma końcówkę **-ßig**.

43 **2b. Höre die Aufnahme und zeige auf die richtige Zahl.** Posłuchaj nagrania i wskaż właściwą liczbę.

A. 13 | 30 **C.** 15 | 50 **E.** 17 | 70 **G.** 19 | 90
B. 14 | 40 **D.** 16 | 60 **F.** 18 | 80

44 **3a. Höre die Zahlwörter und sprich sie nach.** Słuchaj nagrania i powtarzaj wyrazy.

21 ein**und**zwanzig	**24** vier**und**zwanzig	**27** sieben**und**zwanzig
22 zwei**und**zwanzig	**25** fünf**und**zwanzig	**28** acht**und**zwanzig
23 drei**und**zwanzig	**26** sechs**und**zwanzig	**29** neun**und**zwanzig

TIPP
23
dreiundzwanzig

45 **3b. Höre die Aufnahme und notiere die Zahlen.** Posłuchaj nagrania i zanotuj liczby.

4. Schreibe die Zahlen A–H ins Heft. Napisz liczebniki A–H w zeszycie.

A. 72 = ZWEIUND _ _ _ _ _ _ _
B. 37 = SIEBEN _ _ _ DREI _ _ _
C. 41 = _ _ _ UND _ _ _ _ _ _ _
D. 16 = _ _ _ _ ZEHN
E. 56 = _ _ _ _ _ UND _ _ _ _ _ _ _
F. 18 = _ _ _ _ ZEHN
G. 98 = _ _ _ _ UNDNEUNZIG
H. 66 = _ _ _ _ _ _ _ _ SECHZIG

5. Sieh dir Anjas Schülerausweis an. Sage auf Polnisch, was du über Anja erfährst. Obejrzyj legitymację szkolną Anji. Powiedz po polsku, czego dowiadujesz się o Anji.

46 **6a. Höre den Dialog und sage, welches Bild A–C zu ihm passt.** Posłuchaj dialogu i powiedz, które zdjęcie A–C do niego pasuje.

A

B

C

6b. Warum ruft Dominik beim Sportzentrum an? Wähle die richtige Antwort A–C. Dlaczego Dominik dzwoni do ośrodka sportowego? Wybierz właściwą odpowiedź spośród A–C.

A. Dominik chce się dowiedzieć, kiedy odbywa się kurs tenisa.

B. Dominik chce poznać ofertę tego ośrodka.

C. Dominik chce się zapisać na kurs tenisa.

46 **6c. Höre den Dialog noch einmal und notiere Dominiks Antworten auf die Fragen 1–4.** Posłuchaj dialogu jeszcze raz i zanotuj odpowiedzi Dominika na pytania 1–4.

1. Wie ist dein Nachname?

2. Wie ist dein Vorname?

3. Wie ist deine Adresse?

4. Wie ist deine Telefonnummer?

TIPP

(r. żeński) **eine** Adresse – **meine** / **deine** Adresse
(r. męski) **ein** Name – **mein** / **dein** Name

7. Übersetze die Sätze 1–4 ins Polnische. Przetłumacz zdania 1–4 na język polski.

1. Wie bitte?

2. Wie schreibt man das?

3. Bitte buchstabiere! / Bitte buchstabieren Sie!

4. Bitte wiederhole! / Bitte wiederholen Sie!

8. Übt in Paaren Dialoge. Eine Person wählt eine der angebotenen Identitäten, die andere stellt ihr die Fragen aus Aufgabe 6c. Tauscht dann die Rollen. Przećwiczcie dialogi w parach. Pierwsza osoba wybiera jedną z zaproponowanych tożsamości, druga – zadaje jej pytania z zadania 6c. Następnie zamieńcie się rolami.

Andreas Bürger
Dresdner Platz 65
80993 München
Tel.: 63578821
1

Marie Leibovitz
Schillerstraße 33
99198 Erfurt
Tel.: 15563709
2

Thomas Bäcker
Pariser Allee 29
22767 Hamburg
Tel.: 63578821
3

Elena Rose
Blumenstraße 18
18055 Rostock
Tel.: 35008821
4

Bartosz Sadurski
Kapuzinergasse 77
6063 Innsbruck
Tel.: 87357541
5

Martina Kreib
Faberstrasse 102
5020 Salzburg
Tel.: 76235004
6

3. 2 Meine Influencerfamilie

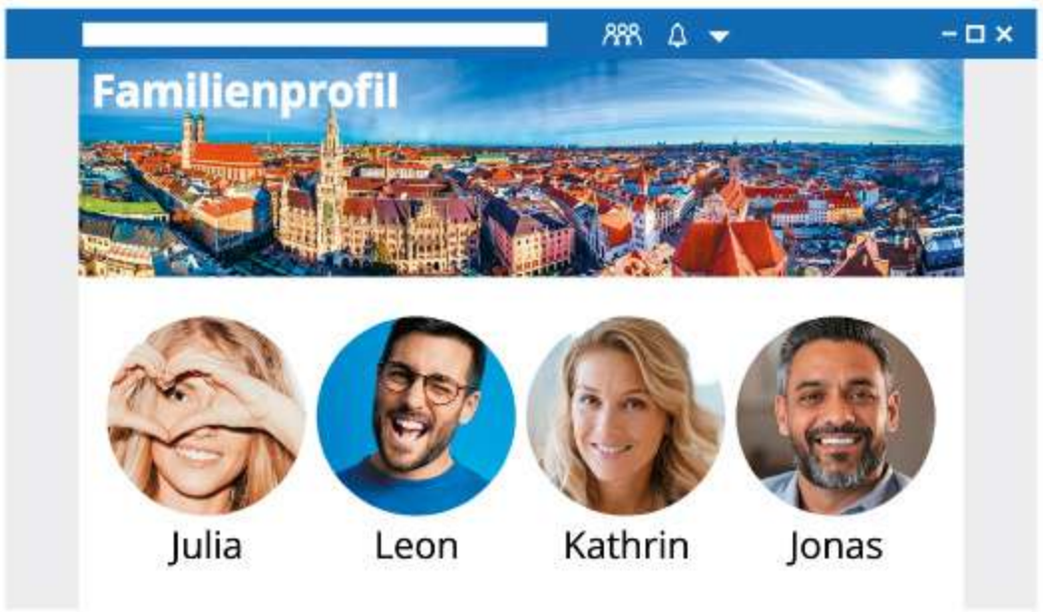
1. **Arbeitet in Paaren. Diktiert einander je drei beliebige Zahlen und notiert sie.** Pracujcie w parach. Podyktujcie sobie wzajemnie po trzy dowolne liczby i je zanotujcie.

47 **2.** **Arbeitet in Paaren. Sucht im Wörterbuch die polnischen Entsprechungen der Wörter 1–13. Hört dann die Wörter und sprecht sie nach.** Pracujcie w parach. Znajdźcie w słowniku polskie odpowiedniki wyrazów 1–13. Następnie słuchajcie tych wyrazów i je powtarzajcie.

1. die Mutter
2. die Großmutter / die Oma
3. die Tante
4. die Schwester
5. die Tochter
6. der Vater
7. der Großvater / der Opa
8. der Onkel
9. der Bruder
10. der Sohn
11. die Geschwister (*lm.*)
12. die Eltern (*lm.*)
13. die Großeltern (*lm.*)

3a. **Sieh dir zwei Familienprofile an und rate: Wer ist wer für Julia und Jordan?** Przyjrzyj się dwóm profilom rodzinnym i zgadnij, kto jest kim dla Julii i dla Jordana.

BEISPIEL: Ich glaube, Kathrin ist Julias Mutter / Tante / Schwester.
Ich denke, Kathrin ist die Mutter / die Tante / die Schwester von Julia.

48 **3b.** **Höre die Aufnahme und überprüfe deine Vermutungen. Ergänze dann die Sätze 1–6.** Posłuchaj nagrania i sprawdź swoje przypuszczenia. Następnie uzupełnij zdania 1–6.

Julia

1. Kathrin ist ihre ●●●.
2. Jonas ist ihr ●●●.
3. Leon ist ihr ●●●.

Jordan

4. Ulla ist seine ●●●.
5. Thomas ist sein ●●●.
6. Nena ist seine ●●●.

Grammatik (S. 46) G 3.2

ich	**mein** (mój)	wir	**unser** (nasz)
du	**dein** (twój)	ihr	**euer** (wasz)
er	**sein** (jego)	sie	**ihr** (ich)
sie	**ihr** (jej)	Sie	**Ihr** (pana, pani, państwa)
es	**sein** (jego)		

4. **Ergänze die Sätze 1–6 mit den entsprechenden Possessivpronomen.** Uzupełnij zdania 1–6 odpowiednimi zaimkami dzierżawczymi.

1. Das ist Onkel Paul. ●●● Tochter heißt Luise.
2. Meine Tante Sonja und ●●● Sohn wohnen in Paris.
3. Leonie und Jan wohnen in Berlin, aber ●●● Großeltern leben in Frankreich.
4. Wir lernen Deutsch. ●●● Lehrerin kommt aus Österreich.
5. Lara und Paul, wie ist ●●● Nachname?
6. Herr Schulz, wie ist ●●● Adresse?

5a. Lies den Text und ordne den Textabschnitten 1–4 je zwei der Fotos A–H zu. Przeczytaj tekst i przyporządkuj jego fragmentom 1–4 po dwa zdjęcia spośród A–H.

BLOG

JAKOB

Das ist meine Familie

1. Mein Vater ist Ingenieur von Beruf, aber er verdient sein Geld als Koch auf Youtube. Er kocht und macht Filme darüber. Er hat schon 700 000 Follower!
2. Meine Mutter arbeitet als Informatikerin. Glaubt ihr, Programmieren ist ihr Hobby? Nein! Sie hat ihre eigene Band. Sie spielt Schlagzeug oder schreibt Musik. Und natürlich streamt sie ihre Konzerte.
3. Mein Opa ist auch musikalisch. Er singt super und tanzt. Er macht auch Filme über unsere Familie und zeigt sie auf Youtube. Die Filme sind lustig. Aha! Er arbeitet nicht als Filmproduzent, sondern er ist Busfahrer!
4. Meine Oma ist Rentnerin und hat viel Zeit für mich. Wir reden und machen viel zusammen. Wir spielen beide Computerspiele. Oma ist auch Make-up-Bloggerin und zeigt tolle Make-up-Ideen. Sie hat viele Likes. Bei uns ist es nie langweilig!

5b. Beantworte die Fragen 1–5. Odpowiedz na pytania 1–5.

1. Was sind Jakobs Eltern von Beruf?
2. Welches Instrument spielt Jakobs Mutter?
3. Was macht Jakobs Vater auf Youtube?
4. Was ist Jakobs Opa von Beruf und was macht er in seiner Freizeit?
5. Welche Hobbys hat Jakobs Oma?

Grammatik (S. 46) ⚙ **G 3.2**

Po spójnikach:
und (i, a), **oder** (lub), **aber** (ale),
sondern (tylko / lecz),
denn (bo / ponieważ)
stosujemy szyk prosty.

49 **6. Verbinde die Satzteile miteinander. Höre dann die Aufnahme und überprüfe deine Lösung.** Połącz ze sobą części zdań. Następnie posłuchaj nagrania i sprawdź swoje rozwiązanie.

1. Er ist Arzt von Beruf, aber	sie kocht auch für ihre Familie.
2. Sie arbeitet als Köchin und	sie schreibt Texte für ihre Band.
3. Meine Schwester macht Musik oder	er arbeitet als Profitänzer, so gut tanzt er.
4. Miriam und Emil mögen Chemie, denn	ich schreibe einen Kommentar.
5. Ich mache keine Hausaufgabe, sondern	sie machen viele Experimente.

7. Schreibe sechs Sätze über eine Person aus deinem Familien- oder Freundeskreis, die du interessant findest. Opisz osobę z kręgu rodziny lub przyjaciół, która wydaje ci się interesująca. Użyj sześciu zdań.

3. 3 Bei uns zu Hause

50 **1. Arbeitet in Paaren. Ordnet die Fotos A–H den Wörtern 1–8 zu. Hört dann die Wörter und sprecht sie nach.** Pracujcie w parach. Przyporządkujcie zdjęcia A–H wyrazom 1–8. Następnie słuchajcie tych wyrazów i je powtarzajcie.

1. das Kaninchen
2. das Meerschweinchen
3. die Katze
4. der Hund
5. der Papagei
6. die Fische
7. die Schildkröte
8. das Pferd

2. Lies die Texte. Ergänze dann die Tabelle im Heft und berichte über die Tiere. Przeczytaj teksty. Następnie uzupełnij w zeszycie tabelę i opowiedz o tych zwierzętach.

#HAUSTIERE

Lisa Hallo! Ist das bei euch auch so? Mein Hund Aldo ist sehr lieb, aber echt faul. Er hat keine Energie und ist sehr ruhig. Er schläft die ganze Zeit. Kennt ihr das? Er fährt aber sehr gern Auto. Und da schläft er natürlich auch ☺.

Norbert Oh nein, meine Katze Simba ist anders. Sehr unruhig. Sie spielt die ganze Zeit, läuft schnell und ist oft nervös. Vielleicht braucht sie Gesellschaft? Noch eine Katze? Oder zwei?

Ada Hahaha! Ich habe eine Schildkröte, sie heißt Esmeralda ☺. Schnell ist sie nicht, sondern langsam. Und immer hungrig. Aber sehr sympathisch!

Julius Und mein Meerschweinchen heißt Caramel. Caramel ist klug und niedlich. Aber seit gestern ist er weg … Ich bin so traurig ☹. Wo ist Caramel?

Was?		die Katze		
Wie heißt er / sie / es?	Aldo		Esmeralda	
Wie ist er / sie / es?	lieb, faul, ruhig	schnell, nervös, unruhig		klug, niedlich

Grammatik (S. 47) G 3.3

schlafen (spać)

ich	schlaf**e**	wir	schlaf**en**
du	schl**ä**f**st**	ihr	schlaf**t**
er / sie / es	schl**ä**f**t**	sie / Sie	schlaf**en**

Podobnie odmieniają się czasowniki: **laufen** (biegać) i **fahren** (jechać).

3. Bilde Sätze. Ułóż zdania.

1. schlafen / mein Bruder / jetzt
2. schlafen / ihr / noch nicht / warum / ?
3. fahren / gern / Auto / ihr / ?
4. fahren / Julia / heute / nach Wien
5. laufen / meine Katze / ganz schnell
6. laufen / so langsam / du / warum / ?

4a. **Arbeitet in Paaren. Sagt, welche der Tätigkeiten 1–10 auf dem Bild dargestellt sind. Benutzt das Wörterbuch.** Pracujcie w parach. Powiedzcie, które z czynności 1–10 są przedstawione na ilustracji. Użyjcie słownika.

1. telefonieren
2. arbeiten
3. das Katzenklo putzen
4. staubsaugen
5. Filme sehen
6. das Geschirr spülen
7. Einkäufe machen
8. Videospiele spielen
9. Gitarre spielen
10. singen

4b. **Lies den Text und sage auf Polnisch, was Aaron machen will.** Przeczytaj tekst i powiedz po polsku, co zamierza zrobić Aaron.

BLOG

#AARON MACHT ORDNUNG

Meine Eltern sind weg. Ich mache heute die Hausarbeit, denn sie kommen sicher müde nach Hause. Okay. Was zuerst? Das Katzenklo putzen. Pfui. Das mag ich nicht. Ich telefoniere nur noch ganz kurz mit Oma. Sie fährt heute schon nach Madrid. Ups! Sie spricht immer so viel ...
Na gut. Und jetzt an die Arbeit! Moment mal! Was läuft auf Netflix? Ja, die Serie ist richtig spannend! Besonders diese zwei Folgen. Jetzt ist aber Schluss! Was mache ich zuerst? Ah ja! Das Katzenklo putzen, dann das Geschirr spülen!
Oh! Was ist denn das? Ein Krimi. Ganz neu! Ich lese nur ein wenig, ein Kapitelchen vielleicht ... Was? So endet die Geschichte! Und wer klingelt jetzt? Meine Eltern!!! Sie sind schon da!

4c. **Lies den Text noch einmal und sage auf Polnisch, welche Tätigkeiten Aaron ausgeübt hat.** Przeczytaj tekst jeszcze raz i powiedz po polsku, jakie czynności Aaron wykonał.

Grammatik (S. 47) **G 3.3**

sehen (oglądać)

ich	seh**e**	wir	seh**en**
du	s**ie**h**st**	ihr	seh**t**
er / sie / es	s**ie**h**t**	sie / Sie	seh**en**

Podobnie odmienia się czasownik **lesen** (czytać). Czasownik **sprechen** (mówić) ma w lp. w 2. os. formę **sprichst**, a w 3. os. **spricht**.

51 **5a.** **Höre Paulas Aussage und ordne die Tätigkeiten A–H den Personen 1–5 zu.** Posłuchaj wypowiedzi Pauli i przyporządkuj czynności A–H osobom 1–5.

1. Paula **2.** Fabian **3.** Mutter **4.** Vater **5.** Opa

A. das Geschirr spülen **B.** Einkäufe machen **C.** Bücher lesen **D.** staubsaugen **E.** arbeiten **F.** Yoga machen **G.** kochen **H.** schlafen

5b. **Versetze dich in die Rolle von Paulas Mutter, Bruder, Vater oder Opa. Schreibe in acht Sätzen, was die Familie zu Hause macht.** Wciel się w rolę mamy, brata, taty lub dziadka Pauli i napisz, czym się twoja rodzina zajmuje w domu. Użyj ośmiu zdań.

3. Wiederholung

1. Was sagst du in folgenden Situationen? Formuliere die Sätze auf Deutsch.
Co powiesz w następujących sytuacjach? Sformułuj zdania w języku niemieckim.

1. Pytasz koleżankę o jej adres i numer telefonu.
2. Informujesz, że mama pracuje jako fryzjerka.
3. Prosisz nauczyciela, żeby powtórzył.
4. Pytasz koleżankę, co robi w czasie wolnym.
5. Oznajmiasz, że nie lubisz zmywać naczyń.
6. Pytasz kolegę, jak ma na nazwisko.
7. Podajesz swój numer telefonu.
8. Prosisz kolegę o przeliterowanie wyrazu.
9. Krótko opisujesz swoje zwierzątko.
10. Pytasz koleżankę, czy lubi oglądać filmy.

2. Berichte, was die auf der Zeichnung dargestellten Personen machen. Opowiedz, co robią osoby przedstawione na rysunku.

3. Spielt zu zweit nach den angegebenen Regeln. Zagrajcie w tę grę w parach zgodnie z podanymi zasadami.

1. Napiszcie pojedynczo – na osobnych karteczkach – podane zaimki osobowe i rzeczowniki.
2. Podzielcie karteczki na dwie grupy: zaimki i rzeczowniki. Następnie odwróćcie karteczki, by nie było widać napisów.
3. Losujcie po jednej karteczce z obu grup i twórzcie wyrażenia zgodnie z przykładem. Wykorzystane karteczki wymieszajcie z pozostałymi i losujcie kolejne pary. Wygrywa ta osoba, która utworzy najwięcej poprawnych form.

ich	du	er	sie	es	wir	ihr	sie	Sie

die Katze	die Schwester	das Buch	der Onkel	das Pferd
die Adresse	die Schule	der Hund	die Fische	der Rucksack
der Koch	die Eltern	das Heft	die Ärztin	das Kaninchen
die Freizeit	der Nachname	die Telefonnummer	der Mathelehrer	die Geschwister

BEISPIEL: er + das Heft → sein Heft

4a. **Arbeitet in Gruppen. Findet auf der Zeichnung die Tiere von Familie Vogel: das Kaninchen, den Papagei, den Hund und die zwei Katzen.** Pracujcie w grupach. Odszukajcie na rysunku zwierzęta rodziny Vogel: królika, papugę, psa i dwa koty.

4b. **Vergleicht die Zeichnung mit der Zeichnung auf S. 44. Schreibt, wer oder was fehlt.** Porównajcie ten rysunek z rysunkiem na s. 44. Napiszcie, kogo lub czego na nim brakuje.

5. **Ersetze in den Sätzen 1–10 die polnischen Verben durch ihre deutschen Entsprechungen.**
W zdaniach 1–10 zastąp polskie czasowniki ich niemieckimi odpowiednikami.

1. Erika (śpi) den ganzen Tag.
2. Wann (jedziesz) du nach Wien?
3. Wir (oglądamy) zusammen Filme.
4. Ludwik, (czytasz) du das Buch? Warum (jest) es interessant?
5. Wo (pracuje) eure Tante?
6. Wir (zrobimy) heute Einkäufe.
7. Die Katze (biega) wie verrückt umher.
8. Ich (odkurzam) nicht gern.
9. Leonie, (masz) du Geschwister?
10. Meine Hunde (jeżdżą) sehr gern Auto.

6. **Schreibe die Sätze 1–4 zu Ende.** Dokończ zdania 1–4.

1. Wir staubsaugen nicht, sondern wir .
2. Mein Bruder lernt und ich .
3. Ich spiele heute Videospiele oder ich .
4. Er ist Informatiker von Beruf, aber er .

52 **7.** **Hört die Aufnahme und notiert die Zahlen A–H. Es gewinnt die Person, die die meisten Zahlen richtig notiert hat.** Posłuchajcie nagrania i zanotujcie liczby A–H. Wygrywa ta osoba, która poprawnie zanotuje najwięcej liczb.

W tym rozdziale nauczyłeś / nauczyłaś się:

- podawać dane osobowe, np. **Meine Adresse / Meine Telefonnummer ist ...**
- wymieniać liczebniki do 100, np. **einundzwanzig, dreißig, dreiundvierzig, ...**
- opowiadać o swoich bliskich, np. **Mein Vater ist Busfahrer. Seine Schwester ist Studentin.**
- podawać nazwy podstawowych zawodów, np. **Informatikerin, Ärztin, Koch, Busfahrer**
- podawać nazwy zwierząt domowych, np. **eine Katze, ein Kaninchen, ein Hund**
- wymieniać cechy charakteru, np. **lieb, ruhig, nervös**
- opowiadać o czynnościach życia codziennego, np. **staubsaugen, Einkäufe machen**

3. Grammatik

G 3.1 Liczebniki główne

- Liczebniki oznaczające pełne dziesiątki tworzymy poprzez dodanie do liczebników 3–9 końcówki **-zig**. Wyjątkiem jest liczebnik **30**, który ma końcówkę **-ßig**.

  Zapamiętaj! **sechzig** (60)
  siebenzig (70)

- Liczebniki składające się z dziesiątek i jedności zapisujemy słownie, zaczynając od jedności. Między jednościami a dziesiątkami występuje słówko **und**, np. 43 = drei**und**vierzig.

G 3.2 Zaimki dzierżawcze

- Zaimki dzierżawcze odpowiadają na pytanie **wessen**? (czyj? czyja? czyje?) i występują przed rzeczownikiem. W mianowniku przed rzeczownikami rodzaju żeńskiego oraz w liczbie mnogiej przybierają końcówkę **-e**, np. **mein**e Katze. Wyjątkiem jest zaimek **euer**, który ma wówczas formę **eure**, np. **eure** Mutter.

Zaimki dzierżawcze

ich	**mein** (mój)	wir	**unser** (nasz)
du	**dein** (twój)	ihr	**euer** (wasz)
er	**sein** (jego)	sie	**ihr** (ich)
sie	**ihr** (jej)	Sie	**Ihr** (pani, pana, państwa)
es	**sein** (jego)		

G 3.2 Zdania złożone współrzędnie

- W zdaniach złożonych współrzędnie używamy następujących spójników: **und** (i, a), **oder** (lub), **aber** (ale), **sondern** (tylko / lecz), **denn** (bo / ponieważ). Po tych spójnikach stosujemy szyk prosty.

	Spójnik	Podmiot	Orzeczenie	
Der Papagei spricht	und	(er)	ist	total lustig.
Papa macht Einkäufe	oder	(er)	putzt	das Bad.
Meine Katze ist lieb,	aber	sie	schläft	nur.
Ich singe nicht,	sondern	(ich)	schreibe	Songtexte.
Wir mögen Hunde,	denn	sie	sind	klug.

G 3.2 Żeńskie nazwy zawodów

- Żeńskie nazwy zawodów mają przeważnie końcówkę **-in**, np.
  der Informatiker (informatyk) – die Informatiker**in** (informatyczka)
  der Busfahrer (kierowca autobusu) – die Busfahrer**in** (kierowczyni autobusu)
  der Koch (kucharz) – die Köch**in** (kucharka)
  der Arzt (lekarz) – die Ärzt**in** (lekarka)

G 3.3 Czasowniki o nieregularnej odmianie: *schlafen*, *laufen*, *fahren* (I)

▶ Czasowniki **schlafen**, **laufen**, **fahren** odmieniają się nieregularnie, w 2. i 3. osobie liczby pojedynczej zachodzi wymiana samogłoski **a** → **ä**.

schlafen (spać)

ich	schlaf**e**	wir	schlaf**en**
du	schl**ä**f**st**	ihr	schlaf**t**
er / sie / es	schl**ä**f**t**	sie / Sie	schlaf**en**

laufen (biec)

ich	lauf**e**	wir	lauf**en**
du	l**ä**uf**st**	ihr	lauf**t**
er / sie / es	l**ä**uf**t**	sie / Sie	lauf**en**

fahren (jechać)

ich	fahr**e**	wir	fahr**en**
du	f**ä**hr**st**	ihr	fahr**t**
er / sie / es	f**ä**hr**t**	sie / Sie	fahr**en**

G 3.3 Czasowniki o nieregularnej odmianie: *sehen*, *lesen*, *sprechen* (II)

▶ Czasowniki **sehen**, **lesen**, **sprechen** odmieniają się nieregularnie, w 2. i 3. osobie liczby pojedynczej zachodzi wymiana samogłoski **e** → **i** lub **e** → **ie**.

sehen (oglądać)

ich	seh**e**	wir	seh**en**
du	s**ie**h**st**	ihr	seh**t**
er / sie / es	s**ie**h**t**	sie / Sie	seh**en**

lesen (czytać)

ich	les**e**	wir	les**en**
du	l**ie**s**t**	ihr	les**t**
er / sie / es	l**ie**s**t**	sie / Sie	les**en**

sprechen (mówić)

ich	sprech**e**	wir	sprech**en**
du	spr**i**chs**t**	ihr	sprech**t**
er / sie / es	spr**i**ch**t**	sie / Sie	sprech**en**

– Siehst du den Hund da?
– Wessen Hund ist das?
– Das ist unser Hund, Pablo!
– Er läuft schnell.
– Oh, er ist so lieb!

3. Landeskunde

1. Arbeitet in Paaren. Sucht im Internet drei bekannte Personen aus den DACHL-Ländern (Film, Medien, Sport) und stellt sie in der Klasse wie im Beispiel vor. Pracujcie w parach. Znajdźcie w Internecie trzy znane osoby z krajów DACHL (film, media, sport) i przedstawcie je klasie zgodnie z przykładem.

Das ist Roger Federer. Er kommt aus der Schweiz. Er ist ... Jahre alt.

Das ist Yvonne Catterfeld. Sie kommt aus Deutschland. Sie ist ... Jahre alt.

2. Ordne die Wörter 1–5 den angegebenen Namen der Personen zu. Suche Informationen darüber, woher die Personen kommen. Przyporządkuj wyrazy 1–5 podanym nazwiskom osób. Poszukaj informacji o kraju pochodzenia tych osób.

Til Schweiger ● Mark Forster ● Heidi Klum ● Simon Ammann ● Christina Stürmer ● Mick Schumacher

1. Rennfahrer, Sport, Formel 1
2. Film, Fotos, Model
3. Musik, Sänger / Sängerin, Lieder
4. Schauspieler, Regisseur, Kamera
5. Skispringer, Berge, Wintersport

3. Arbeitet in Paaren. Fragt einander und antwortet. Benutzt die angegebeben Wendungen. Pracujcie w parach. Zadawajcie sobie nawzajem pytania i na nie odpowiadajcie. Wykorzystajcie podane zwroty.

Formel 1 fahren ● Filme drehen ● Ski springen ● singen

1. Was macht Mick Schumacher?
2. Was macht Christina Stürmer?
3. Was macht Til Schweiger?
4. Was macht Simon Ammann?
5. Was machst du gern?
6. Was machst du nicht gern?

4. Suche Informationen über die Personen im Internet. Ordne die Aussagen A–F den Personen 1–6 zu.
Poszukaj informacji o tych osobach w Internecie. Przyporządkuj wypowiedzi A–F osobom 1–6.

A. Meine kleine Tochter heißt Lotta.

B. Mein Vater ist ein bekannter Formel-1-Rennfahrer.

C. Mein Bruder ist Busfahrer von Beruf.

D. Meine Mutter heißt Ćwiertnia.

E. Meine Eltern waren Lehrer von Beruf.

F. Ich habe vier Geschwister: zwei Brüder und zwei Schwestern.

5. Arbeitet in Gruppen. Jede Gruppe wählt ein anderes DACHL-Land und erstellt Visitenkarten für drei bekannte Personen aus diesem Land (Vor- und Nachname, Alter, Beruf, Hobby). Um die Visitenkarten zu erstellen, könnt ihr digitale Werkzeuge oder Filzstifte und Papier nutzen. Die Karten können die Form von Plakaten haben, die ihr an die Wand oder Tafel hängt. Jede Gruppe präsentiert ihre Arbeiten in der Klasse. Pracujcie w grupach. Każda grupa wybiera inny kraj DACHL i przygotowuje wizytówki trzech znanych osób z tego kraju (imię i nazwisko, wiek, zawód, hobby). Do sporządzenia wizytówek możecie użyć narzędzi cyfrowych lub flamastrów i kartek. Wizytówki mogą mieć formę plakatów, które powiesicie na ścianie lub tablicy. Każda grupa prezentuje swoją pracę klasie.

3. Fotostory

1a. Sage, wie die Mitglieder der Familie Wertheimer heißen. Powiedz, jak mają na imię członkowie rodziny Wertheimer.

1b. Ergänze die Sätze 1–4. Uzupełnij zdania 1–4.

Wer ist das? Das ist die Gastfamilie von Tomek.

1. Die Tochter heißt ...
2. Der Sohn heißt ...
3. Der Vater heißt ...
4. Die Mutter heißt ...

TIPP

die Gastfamilie
(rodzina goszcząca, np. ucznia, studenta)

2a. Die Wertheimers und Tomek planen ihr Wochenende. Was denkst du: Wer mag was am liebsten? Wertheimerowie i Tomek planują swój weekend. Jak myślisz, kto co lubi najbardziej?

Kultur: Ausstellungen, Museen

Natur: Botanischer Garten, relaxen, spazieren gehen

Sport: Marathon laufen, joggen

BEISPIEL: Ich glaube, die Mutter mag Ausstellungen und der Vater joggt gern.

2b. Höre die Aufnahme und sage, ob sich deine Vermutungen bestätigt haben. 53 Posłuchaj nagrania i powiedz, czy twoje przypuszczenia się potwierdziły.

NACH DER FILMSERIE

Ab nach Berlin!

FOLGE **6**

Der Familienstammbaum

1
Die Wertheimers und Tomek gehen oft spazieren.

2
Sie besuchen Museen, denn sie mögen Kultur.

3
Sie joggen im Park.

4
Sie besuchen gern Restaurants.

5
Sie machen gern eine Fahrradtour oder laufen Marathon.

6
Sie sprechen viel miteinander. Lina zeigt gern Familienfotos.

3. Sieh dir die Fotos 1–6 an und sage auf Polnisch, was die Wertheimers und Tomek am Wochenende gewöhnlich machen. Przyjrzyj się zdjęciom 1–6 i powiedz, co Wertheimerowie i Tomek zwykle robią podczas weekendu.

4. Bilde Sätze wie im Beispiel. Utwórz zdania zgodnie z przykładem.

BEISPIEL: **Karolina:** Familienfotos zeigen → Karolina zeigt gern Familienfotos.

1. **Marie:** Museen besuchen
2. **Paul:** joggen
3. **Kai:** Fahrradtouren machen
4. **Tomek:** Marathon laufen

5. Wer in deiner Familie macht gewöhnlich was am Wochenende? Stelle es in der Klasse vor. Jak twoja rodzina spędza weekend? Przedstaw klasie, kto co zwykle robi.

3. Aktiver Wortschatz

- rzeczowniki rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej
- rzeczowniki rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej
- rzeczowniki rodzaju nijakiego w liczbie pojedynczej

3.1 54

Wie ist deine Telefonnummer?

der Vorname, -n imię
der Nachname, -n nazwisko
die Adresse, -n adres
die Telefonnummer, -n numer telefonu

ZWROTY

Wie ist dein Vorname / Nachname? Jak masz na imię / na nazwisko?
Mein Vorname / Nachname ist ... Moje imię / nazwisko to...
Wie ist deine Adresse / Telefonnummer? Jaki jest twój adres / numer telefonu?
Meine Adresse / Telefonnummer ist ... Mój adres / numer telefonu to...
Wie bitte? Słucham?
Wie schreibt man das? Jak się to pisze?
Bitte buchstabiere! Proszę, przeliteruj!
Bitte buchstabieren Sie! Niech pan / pani przeliteruje!
Bitte wiederhole! Proszę, powtórz!
Bitte wiederholen Sie! Niech pan / pani powtórzy!

3.2 55

Meine Influencerfamilie

CZŁONKOWIE RODZINY

die Familie, -n rodzina
die Mutter, Mütter mama
die Großmutter, Großmütter babcia
die Oma, -s babcia
die Tante, -n ciotka
die Schwester, -n siostra
die Tochter, Töchter córka
die Cousine, -n kuzynka
der Vater, Väter ojciec
der Großvater, Großväter dziadek
der Opa, -s dziadek
der Onkel, - wujek
der Bruder, Brüder brat
der Sohn, Söhne syn
der Cousin, -s kuzyn
die Geschwister (*lm.*) rodzeństwo
die Eltern (*lm.*) rodzice
die Großeltern (*lm.*) dziadkowie

ZAWODY

der Arzt – die Ärztin
lekarz – lekarka
der Busfahrer – die Busfahrerin
kierowca autobusu – kierowczyni autobusu
der Friseur – die Friseurin
fryzjer – fryzjerka
der Informatiker – die Informatikerin
informatyk – informatyczka
der Ingenieur – die Ingenieurin
inżynier – inżynier (*kobieta*)
der Koch – die Köchin
kucharz – kucharka
der Physiker – die Physikerin
fizyk – fizyczka
der Psychologe – die Psychologin
psycholog – psycholożka

ZWROTY

in der Freizeit w czasie wolnym
Ärztin / Ingenieur von Beruf sein być z zawodu lekarką / inżynierem
als Friseurin / Informatiker arbeiten pracować jako fryzjerka / informatyk
Filme machen robić filmy
Zeit haben mieć czas

SPÓJNIKI

und i, a
aber ale
oder lub
denn bo, ponieważ
sondern tylko, lecz

3.3 56

Bei uns zu Hause

ZWIERZĘTA

der Fisch, -e ryba
der Hund, -e pies
der Papagei, -en papuga
der Vogel, Vögel ptak
die Katze, -n kot
die Schildkröte, -n żółw
das Kaninchen, - królik
das Meerschweinchen, - świnka morska (kawia domowa)
das Pferd, -e koń

PRZYMIOTNIKI

faul leniwy
klug mądry
langsam powolny
lieb kochany, miły
lustig śmieszny
müde zmęczony
nervös nerwowy
niedlich śliczny
ruhig spokojny
schnell szybki
sympathisch sympatyczny
traurig smutny
unruhig niespokojny

CZASOWNIKI I ZWROTY

fahren (du fährst) jeździć
laufen (du läufst) biegać, pot. chodzić
schlafen (du schläfst) spać
sprechen (du sprichst) mówić
staubsaugen odkurzać
telefonieren rozmawiać przez telefon
Bücher lesen czytać książki
Filme sehen oglądać filmy
Videospiele spielen grać w gry wideo
das Katzenklo putzen czyścić kuwetę
das Geschirr spülen zmywać naczynia
Einkäufe machen robić zakupy

4 Guten Appetit!

W tym rozdziale nauczysz się:

- podawać nazwy podstawowych artykułów spożywczych
- zamawiać jedzenie i prowadzić rozmowę w restauracji
- podawać nazwy dań, napojów, sztućców i naczyń
- mówić o tym, co lubisz, czego nie lubisz i co jak smakuje
- proponować coś i reagować na propozycję

Strudel jabłkowy

Kuchnia austriacka słynie z deserów. Oprócz sławnego tortu Sachera (Sachertorte) do słodkich potraw narodowych zalicza się również strudel jabłkowy (Apfelstrudel). Podaje się go na zimno lub na ciepło, z cukrem pudrem, bitą śmietaną i sosem waniliowym.

Ziemniaki

Podobnie jak w Polsce, we wszystkich krajach niemieckojęzycznych chętnie się jada ziemniaki – pieczone, gotowane lub smażone, w postaci frytek, placków ziemniaczanych i sałatki ziemniaczanej. W Szwajcarii podaje się ziemniaki jako raclette lub Rösti (ziemniaki zapiekane z serem). Europejska historia ziemniaka nie jest bardzo długa. Warzywo to pochodzi z Ameryki Południowej, a na stołach europejskich pojawiło się dopiero w XVIII wieku.

Hamburger

Hamburgera (Hamburger) można kupić w każdej restauracji typu fast food. Kojarzony jest przede wszystkim ze Stanami Zjednoczonymi, ale zarówno danie, jak i jego nazwa, pochodzą z Niemiec, a dokładnie – z Hamburga. Już od bardzo dawna znana jest tam przekąska składająca się z bułki, kotleta wołowego i sosu. Do Ameryki dotarła ona wraz z niemieckimi emigrantami.

4.1 Ein Stück Apfelkuchen bitte!

1. Sieh dir die Fotos 1–8 an und lies die Wörter. Przyjrzyj się zdjęciom 1–8 i przeczytaj wyrazy.

1 der Schinken

2 der Salat

3 die Suppe

4 der Fisch

5 das Gemüse

6 das Obst

7 der Apfelsaft

8 der Kuchen

57 **2. Höre die Aufnahme und lies dabei die Speisekarte.** Słuchaj nagrania i czytaj kartę dań.

Speisekarte

VORSPEISEN		*HAUPTGERICHTE*	
Tomatensuppe	3,50 €	Wiener Schnitzel	
Gemüse vom Grill	6 €	mit Pommes frites	12 €
Salat	5 €	Fisch	
		mit Kartoffeln	15 €
		Spaghetti bolognese	8 €
		Pizza (mit Schinken)	8 €

Speisekarte

DESSERTS		*GETRÄNKE*	
Apfelkuchen	4 €	Kaffee	4 €
Schokoladentorte	4,90 €	Tee	3 €
Obstsalat	4,50 €	Schokolade	3,50 €
		Apfelsaft	2,50 €
		Mineralwasser	1,80 €
		Cola	2,50 €
		Eistee	2,80 €

58 **3a. Höre den Dialog, notiere die genannten Gerichte und sage, was die Frau bzw. der Mann bestellt.** Posłuchaj dialogu, zanotuj wymienione potrawy i powiedz, co zamawia kobieta, a co – mężczyzna.

58 **3b. Höre den Dialog noch einmal und nenne die richtigen Lösungen.** Posłuchaj dialogu ponownie i wskaż właściwe rozwiązania.

1. **Der Mann** / **Die Frau** hat Geburtstag.
2. **Er** / **Sie** möchte keinen Nachtisch.
3. **Er** / **Sie** bestellt viele Speisen.
4. **Der Mann** / **Die Frau** bezahlt das Essen.

Grammatik G 4.1

ich	**möchte**
du	möchtest
er / sie / es	**möchte**
wir	möchten
ihr	möchtet
sie / Sie	möchten

Grammatik (S. 62) G 4.1

	R. męski	R. żeński	R. nijaki	L. mnoga
Akkusativ (Wen? / Was?)	**den** /	die /	das /	die /
	einen /	eine /	ein /	– /
	keinen /	keine /	kein /	keine /
	meinen Tee	meine Pizza	mein Wasser	meine Pommes frites

4a. Lies die Anzeigen A–C und beantworte die Fragen 1–3. Przeczytaj ogłoszenia A–C i odpowiedz na pytania 1–3.

1. Was kostet drei Euro und vierzig Cent? **2.** Was kostet ein Döner Kebab? **3.** Wie viel kostet eine Bratwurst?

4b. Hört die Dialoge 1–3 und lest sie dann in Paaren. Ordnet jedem Dialog das richtige Lokal aus Aufgabe 4a zu. Posłuchajcie dialogów 1–3, a następnie przeczytajcie je w parach. Dobierzcie do każdego dialogu właściwy lokal z zadania 4a.

59

1

A: Bitte sehr?
B: Ich möchte eine Bratwurst.
A: Mit Senf?
B: Nein, mit Ketchup. Und eine Pommes mit Mayo.
A: Und für dich?
C: Ich möchte einen Orangensaft.

2

A: Ich habe Hunger! Essen wir etwas?
B: Ja, vielleicht einen Döner?
A: Was kostet ein Döner?
B: Warte ... ah ja, er kostet 4,90 Euro.
A: Hm, ich nehme doch lieber etwas Leichtes – ich nehme einen Salat.

3

A: Was nimmst du?
B: Ich trinke einen Tee und ein Mineralwasser. Ich habe richtig Durst. Und du?
A: Ich nehme ein Eis. Zwei Kugeln. Und vielleicht noch ein Stück Kuchen.

Grammatik (S. 62) G 4.1

essen (jeść), **nehmen** (brać)

ich	esse / nehme	wir	essen / nehmen
du	isst / nimmst	ihr	esst / nehmt
er / sie / es	isst / nimmt	sie / Sie	essen / nehmen

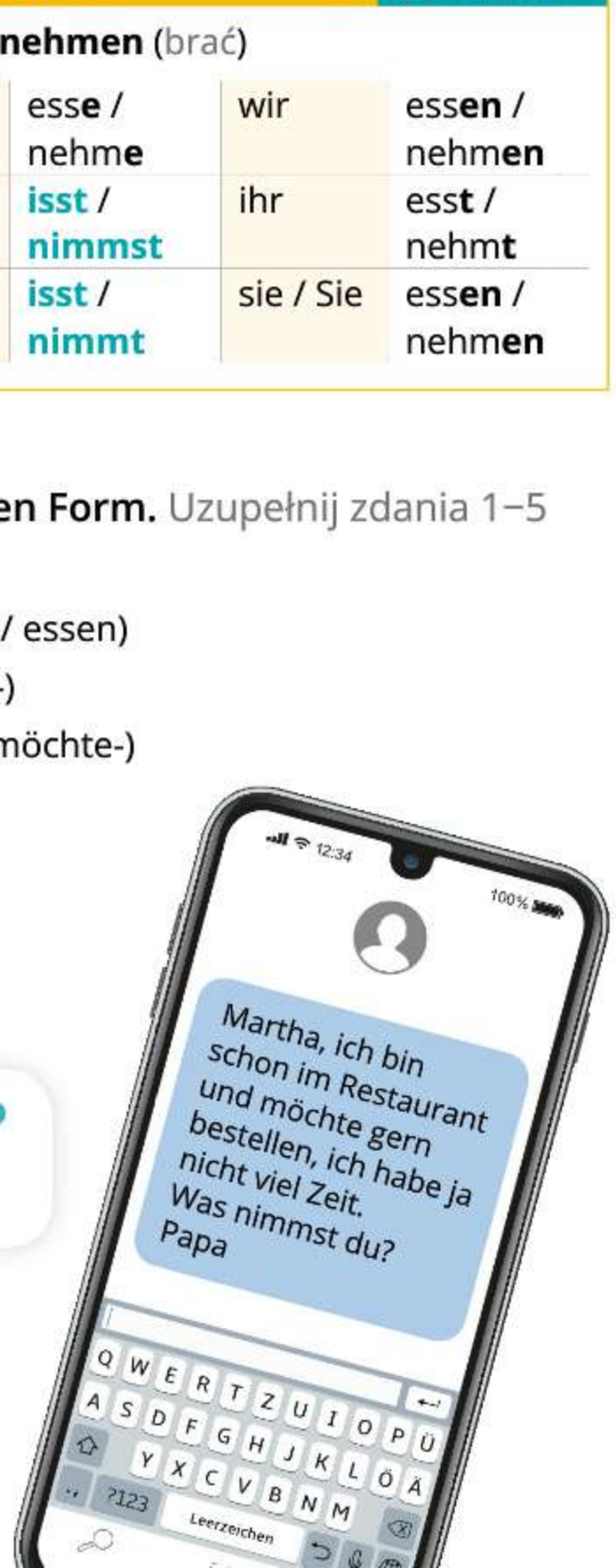
5. Ergänze die Sätze 1–5 mit den angegebenen Verben in der richtigen Form. Uzupełnij zdania 1–5 podanymi czasownikami w odpowiedniej formie.

1. Leon ... am liebsten Pommes frites, aber er ... einen Salat. (möchte- / essen)
2. ... ihr Orangensaft? Oder ... ihr doch lieber Cola? (nehmen / möchte-)
3. ... du eine Currywurst oder ... du lieber den Kartoffelsalat? (essen / möchte-)
4. Jana ... einen Döner, denn sie ... nicht gern Salat. (nehmen / essen)
5. Wir ... gern Kuchen, aber wir ... heute Eis. (essen / nehmen)

6. Führt in Paaren ähnliche Dialoge wie die in Aufgabe 4b.
Przeprowadźcie w parach podobne rozmowy jak w zadaniu 4b.

eine Currywurst ● der Kartoffelsalat ● Pommes frites ● ein Orangensaft ● ein Döner ● eine Pizza ● ein Salat ● eine Cola ● ein Eis ● ein Stück Kuchen ● eine Schokolade ● ein Kaffee ● ein Mineralwasser

7. Schreibe die Antwort auf die SMS ins Heft.
Napisz w zeszycie odpowiedź na SMS.

4.2 Was isst du am liebsten?

1. Führt in Paaren Dialoge im Restaurant. Nutzt dabei die Speisekarte in Aufgabe 2 auf Seite 54. Przeprowadźcie w parach dialogi w restauracji. Skorzystajcie z karty dań z zadania 2 na s. 54.

60 **2. Höre die Aufnahme und sprich die Namen der Lebensmittel nach.** Słuchaj nagrania i powtarzaj nazwy artykułów spożywczych.

das Brot, -e

das Brötchen, -

die Butter

der Käse

die Marmelade

das Ei, -er

der Quark

der Schinken

die Gurke, -n

die Tomate, -n

der Apfel, die Äpfel

die Banane, -n

die Milch

die Cornflakes

der Joghurt

61 **3a. Höre das Gespräch und nenne die richtigen Lösungen.** Posłuchaj rozmowy i wskaż właściwe rozwiązania.

1. Das Gespräch spielt …	**A** in der Schule.	**B** zu Hause.	**C** im Büro.
2. Die Leute …	**A** frühstücken.	**B** essen zu Mittag.	**C** essen zu Abend.
3. Es sprechen … Personen.	**A** drei	**B** vier	**C** fünf

61 **3b. Höre das Gespräch noch einmal, notiere die Lebensmittel, von denen die Rede im Gespräch ist, und nenne sie anschließend.** Posłuchaj ponownie rozmowy. Zanotuj nazwy artykułów spożywczych, o których mowa, a następnie je wymień.

4. Beantworte die Fragen 1–4. Odpowiedz na pytania 1–4.

1. Was isst du gern zum Frühstück?
2. Was trinkst du gern? / Was ist dein Lieblingsgetränk?
3. Was isst du am liebsten? / Was ist dein Lieblingsessen?
4. Was isst du nicht gern?

5. Sprecht in Paaren wie im Beispiel. Porozmawiajcie w parach zgodnie z przykładem.

BEISPIEL: **A:** Wie schmeckt der Fisch?
B: Er ist zu salzig. Möchtest du probieren?
A: Ja, gern. / Nein, danke.

1. die Suppe → zu salzig
2. die Torte → zu süß
3. der Hamburger → zu scharf
4. die Bonbons → zu sauer

6. Lies Janas Blogeintrag und sage, welche der Sätze 1–4 richtig und welche falsch sind. Przeczytaj wpis Jany na blogu i powiedz, które ze zdań 1–4 są zgodne z jego treścią, a które nie.

BLOG

Jana

Meine Mutter sagt: „Komm, Jana, zu Hause haben wir nichts zu essen. Wir gehen ins Restaurant."
Das Restaurant ist in der Wilhelmstraße, also ganz in der Nähe. Meine Mutter bestellt eine Suppe und Fisch mit Kartoffeln. Und ich habe Lust auf Fleisch (ich esse gern Fleisch). Also bestelle ich ein Steak. Nach kurzer Zeit bekomme ich mein Gericht. Das Steak ist aber gar nicht gewürzt. Ich nehme das Salz vom Tisch und salze mein Essen. In dem Moment sehe ich den Kellner: Er kommt mit Salz und Pfeffer zu uns. Extra für das Steak! „Pass auf", sagt er, „auf dem Tisch steht Zucker, kein Salz!" Zu spät! Das Steak kann man natürlich nicht mehr essen ... Zum Glück gibt mir meine Mutter etwas von ihrem Fisch!

1. Jana und ihre Mutter essen nicht zu Hause.
2. Die Mutter bestellt einen Salat.
3. Jana hat keinen Hunger.
4. Jana isst ihr Steak nicht.

7. Sage, was die Personen 1–4 bestellen. Powiedz, co zamawiają osoby 1–4.

1. Jana
2. Kai
3. Leon
4. Margot

8. Schreibe eine Antwort auf den folgenden Blogeintrag ins Heft. Napisz w zeszycie odpowiedź na następujący wpis na blogu.

BLOG

Sarah

Hallo, alle zusammen! Das Thema Essen interessiert mich seit Langem. Jetzt mache ich dazu eine Umfrage. Bitte schreibt mir:
1. Was ist eure Lieblingsspeise?
2. Was esst ihr zum Frühstück?
3. Was mögt ihr gar nicht?

4.3 Unser Klassenfest

1. Ordne die Fotos A–G den Wörtern 1–7 zu.
Przyporządkuj zdjęcia A–G wyrazom 1–7.

1. der Löffel, -
2. das Messer, - } das Besteck
3. die Gabel, -n
4. das Glas, die Gläser
5. der Becher, -
6. der Teller, -
7. die Serviette, -n

2. Lies die Beiträge und nenne die richtigen Lösungen A, B oder C. Przeczytaj wpisy i wskaż właściwe rozwiązania: A, B lub C.

#KLASSENFEST

Martha: Am Freitag ist endlich unser Klassenfest! Ich bin jetzt die Chefin und organisiere alles. Wer bringt was mit? Bitte meldet euch! Was denkt ihr: Ist Pizza eine gute Idee?

Doris: Meine Mutter macht einen Schokokuchen für das Fest. Ich mag ihn sehr – er ist wirklich lecker!

Luis: Du, Chefin, bringst du auch etwas mit? Oder dirigierst du nur ☺? Ich kaufe Servietten und Becher.

Kai: Ich bringe Teller und Gabeln mit. Brauchen wir auch Messer und Löffel?

Martha: Ein paar Löffel brauchen wir schon, es gibt ja Tee und Kaffee. Und ein Messer. Ich kaufe Chips und Orangen.

Paul: Und ich bringe vielleicht Bananen und Kekse mit, okay?

Theo: Pizza ist eine super Idee! Wir bestellen zehn Stück. Haben wir noch etwas Klassengeld?

1. **Martha**
   A. organisiert das Klassenfest.
   B. bringt nichts mit.
   C. kauft Schokolade.
2. **Doris**
   A. macht einen Kuchen.
   B. kauft Becher und Servietten.
   C. mag den Schokokuchen sehr gern.
3. **Kai**
   A. kauft Messer und Löffel.
   B. möchte nur Pizza essen.
   C. bringt Teller und Gabeln mit.
4. **Theo**
   A. hat das Klassengeld.
   B. möchte Pizza bestellen.
   C. braucht Teller und Gabeln.

Grammatik (S. 63) — **G 4.3**

Nominativ (Wer? / Was?)	ich	du	er	sie	es	wir	ihr	sie / Sie
Akkusativ (Wen? / Was?)	mich	dich	ihn	sie	es	uns	euch	sie / Sie

3. Ergänze die Sätze 1–6 mit den Personalpronomen im Akkusativ. Uzupełnij zdania 1–6 zaimkami osobowymi w bierniku.

1. Kennst du meinen Bruder? – Ja, ich kenne ___.
2. Isst du das Fleisch noch? – Nein, ich esse ___ nicht.
3. Kaufst du bitte Servietten? – Ja, ich kaufe ___.
4. Brauchst du uns? – Nein, ich brauche ___ nicht.
5. Hast du meine Gabel? – Nein, ich habe ___ nicht.
6. Magst du mich? – Ja, ich mag ___ sehr.

4a. Lies die Minidialoge 1–4 und ordne ihnen die Fotos A–D zu. Przeczytaj minidialogi 1–4 i dobierz do nich zdjęcia A–D.

– Möchtest du noch etwas Salat?
– Nein, danke, ich bin schon satt. 1

– Gibst du mir bitte das Salz?
– Bitte sehr! 2

– Trinken Sie Ihren Tee mit Zucker?
– Nein, ohne Zucker. 3

– Schmeckt der Hamburger gut?
– Nein, er schmeckt nicht gut. 4

4b. Führt in Paaren Dialoge wie in Aufgabe 4a. Przeprowadźcie w parach dialogi jak w zadaniu 4a.

1. – Suppe? / ja, gern
– Fleisch? / nein, satt

2. – der Pfeffer? / ja
– der Zucker? / gerne

3. – Kaffee mit Milch? / ja
– Tee mit Zitrone? / nein, ohne

4. – der Döner? / sehr gut
– die Pizza? / nicht gut

5a. Höre den Dialog und sage, welches Foto zu Tante Gisela passt. 62 Posłuchaj dialogu i powiedz, które zdjęcie odpowiada opisowi ciotki Giseli.

5b. Höre den Dialog noch einmal, notiere Informationen zu den Fragen 1–3 und beantworte sie anschließend. 62 Posłuchaj ponownie dialogu, zrób notatki do pytań 1–3, a następnie na nie odpowiedz.

1. Was gibt es zum Essen?
2. Was probiert Tante Gisela?
3. Was schmeckt Tante Gisela?

6. Beantworte im Heft die SMS deiner Schulfreundin. Odpowiedz w zeszycie na SMS twojej koleżanki.

Es gibt … . (*Akkusativ*)

4. Wiederholung

1. Du bist im Restaurant. Bitte höflich um die Gegenstände und Speisen, die auf den Fotos 1–6 dargestellt sind. Jesteś w restauracji. Poproś uprzejmie o rzeczy i dania przedstawione na zdjęciach 1–6.

2. Wie reagierst du in den Situationen 1–4? Formuliere die Sätze auf Deutsch. Jak zareagujesz w sytuacjach 1–4? Sformułuj zdania w języku niemieckim.

1. Kolega chce iść na pizzę, ale ty nie jesteś głodny / głodna.
2. Na obiad są steki, a ty jesteś wegetarianinem / wegetarianką.
3. Rodzice koleżanki, u której mieszkasz podczas wymiany międzyszkolnej, pytają, co chcesz zjeść na śniadanie.
4. Pieczona kiełbaska, którą zamówiłeś / zamówiłaś, nie smakuje ci, bo jest za ostra i za słona.

3. Spielt in kleinen Gruppen. Nennt der Reihe nach alle Wörter, die ihr mit den Stichwörtern 1–8 assoziiert. Zagrajcie w tę grę w małych grupach. Wymieńcie kolejno wszystkie wyrazy, które kojarzą się wam z hasłami 1–8.

1 das Frühstück

2 das Besteck

3 das Mittagessen

4 das Restaurant

5 der Nachtisch

6 das Getränk

7 das Obst

8 das Gemüse

63 **4. Höre die Fragen 1–4. Ordne jeder Frage eine der passenden Reaktionen A–E zu. Eine Reaktion bleibt übrig.** Posłuchaj pytań 1–4. Przyporządkuj każdemu pytaniu jedną z reakcji A–E. Jedna reakcja została podana dodatkowo.

A. Ich mag kein Fleisch. Ich esse lieber Fisch.
B. Nein, danke. Ich habe keinen Durst.
C. Sehr gut. Möchtest du etwas probieren?
D. Doch, doch! Und dann noch ein Stück Torte.
E. Vielleicht einen Salat mit Schinken und Tomaten?

5. Rate, von welchen Lebensmitteln oder Speisen die Rede ist. Zgadnij, o jakich produktach lub potrawach jest mowa.

1. Es ist rot oder grün, rund und schmeckt süß, saftig und sauer zugleich.
2. Es ist süß und kalt.
3. Es ist aus Milch, gelb und hart.
4. Es ist rund, rot und passt zu Pizza.
5. Es ist ein Stück Fladenbrot mit Fleisch, Gemüse und Soße.
6. Es ist ein Getränk aus Orangen.
7. Es ist gelb und schmeckt sehr sauer.
8. Es ist lang, grün und passt zum Salat.

6. Ergänze die Sätze mit den angegebenen Verben in der richtigen Form. Uzupełnij zdania podanymi czasownikami w odpowiedniej formie.

1 möchte-

A: Ich ... ein Steak, Thomas ... Fisch und die Kinder ... eine Pizza.

2 nehmen

A: Was ... du?
B: Ich ... ein Eis und eine Cola.

3 essen

A: Was ... ihr heute zu Mittag?
B: Ich ... eine Portion Spaghetti bolognese und mein Bruder ... eine Pizza mit Schinken.

4 mögen

A: ... ihr Fisch?
B: Ich ... Fisch sehr gern, aber meine Schwester ... keinen Fisch. Sie ... nur Schnitzel und Pommes.

7. Ergänze die Sätze 1–5 mit den Substantiven und Personalpronomen in der richtigen Form. Uzupełnij zdania 1–5 rzeczownikami i zaimkami osobowymi w odpowiedniej formie.

1. Wir kennen ... (dein Cousin) nicht.
2. Bringst du mir bitte ... (ein Messer) und ... (eine Gabel)?
3. Wo ist ... (der Pfeffer)? Ich sehe ... (er) nicht.
4. Wann besucht ihr ... (wir)? Wir machen eine leckere Pizza für ... (ihr).
5. Ich nehme ... (ein Stück Kuchen) und ... (ein Kaffee).

8. Lies die Minidialoge A–D und bestimme die richtige Reihenfolge. Przeczytaj minidialogi A–D i ustal kolejność, w jakiej one zazwyczaj przebiegają.

A. – Die Speisekarte, bitte!
– Bitte sehr.

B. – Wir möchten zahlen.
– Die Rechnung kommt sofort.

C. – Guten Appetit!
– Danke, gleichfalls.

D. – Wir möchten bestellen.
– Sehr gern. Was nehmen Sie?

W tym rozdziale nauczyłeś / nauczyłaś się:

- wymieniać nazwy podstawowych artykułów spożywczych, np. **das Brot, der Schinken, die Milch**
- podawać nazwy dań, sztućców i naczyń, np. **das Steak, die Tomatensuppe, der Teller, der Löffel**
- zamawiać jedzenie i prowadzić rozmowę w restauracji, np. **Wir möchten bestellen. Ich nehme den Fisch mit Salat. Trinkst du deinen Tee mit Zucker?**
- mówić o tym, co lubisz, czego nie lubisz i co jak smakuje, np. **Ich mag Eier. Ich esse kein Fleisch. Der Kuchen ist zu süß.**

4. Grammatik

G 4.1 Odmiana formy *möchte-*

Ich möchte ... Chciałbym / Chciałabym...

Ich möchte eine Pizza. Chciałbym / Chciałabym (Poproszę) pizzę.

Er möchte einen Saft. On chciałby (zamówić) sok.

möchte-

ich	**möchte**	wir	möchten
du	möchtest	ihr	möchtet
er / sie / es	**möchte**	sie / Sie	möchten

G 4.1 Rzeczownik w bierniku

- W języku niemieckim, podobnie jak w języku polskim, rzeczowniki odmieniają się przez przypadki.
- W języku niemieckim występują cztery przypadki: **Nominativ** (mianownik), **Genitiv** (dopełniacz), **Dativ** (celownik) i **Akkusativ** (biernik).
- **Nominativ** – odpowiada na pytania **Wer? / Was?** (Kto? Co?), a **Akkusativ** – na pytania **Wen? / Was?** (Kogo? Co?).
- Biernik występuje m.in. po czasownikach: **bestellen** (zamawiać), **essen** (jeść), **kaufen** (kupować), **nehmen** (brać), **probieren** (próbować), **trinken** (pić), **besuchen** (odwiedzać), **haben** (mieć), **brauchen** (potrzebować), **bringen** (przynosić), **machen** (robić), **kennen** (znać), **schreiben** (pisać) oraz **sehen** (oglądać).

Ich trinke einen **Tee.** Piję herbatę.

Ich nehme ein Eis. Biorę lody.

Uwaga! Nazw artykułów spożywczych i potraw najczęściej używa się bez rodzajnika. Jeżeli chcemy określić ilość lub porcję, stosujemy rodzajnik nieokreślony.

Odmiana rzeczownika w mianowniku i bierniku

	R. męski	R. żeński	R. nijaki	L. mnoga
Nominativ (Wer? / Was?)	der / ein / kein / mein Tee	die / eine / keine / meine Pizza	das / ein / kein / mein Wasser	die / – / keine / meine Pommes frites
Akkusativ (Wen? / Was?)	**den** / **einen** / **keinen** / **meinen** Tee	die / eine / keine / meine Pizza	das / ein / kein / mein Wasser	die / – / keine / meine Pommes frites

- **Uwaga!** Czasowniki **essen** (jeść) i **nehmen** (brać) odmieniają się nieregularnie: w 2. i 3. osobie liczby pojedynczej zachodzi wymiana samogłoski **e** → **i**.

essen (jeść)

ich	ess**e**	wir	ess**en**
du	**isst**	ihr	ess**t**
er / sie / es	**isst**	sie / Sie	ess**en**

nehmen (brać)

ich	nehm**e**	wir	nehm**en**
du	**nimmst**	ihr	nehm**t**
er / sie / es	**nimmt**	sie / Sie	nehm**en**

G 4.3 Zaimek osobowy w bierniku

▶ Zaimki osobowe, podobnie jak rzeczowniki, odmieniają się przez przypadki.

Ich mag dich. Lubię cię.

Ich kenne ihn nicht. Nie znam go.

Wir besuchen euch morgen. Odwiedzimy was jutro.

Odmiana zaimków osobowych w mianowniku i bierniku

Nominativ (Wer? / Was?)	ich	du	er	sie	es	wir	ihr	sie / Sie
Akkusativ (Wen? / Was?)	mich	dich	ihn	sie	es	uns	euch	sie / Sie

4. Landeskunde

1. Berichte auf Polnisch über Gerichte aus den DACHL-Ländern, die du kennst. Berücksichtige die angegebenen Punkte. Opowiedz po polsku o znanych ci potrawach z krajów DACHL. Uwzględnij podane kwestie.

- Wie heißt das Gericht? / Ist es ein Hauptgericht oder eine Nachspeise?
- Kannst du das Gericht empfehlen? Warum (nicht)?

2a. Sieh dir die Karte des Kaffeehauses DACHL an und antworte auf die Fragen 1–7. Obejrzyj menu kawiarni DACHL i odpowiedz na pytania 1–7.

Willkommen im Kaffeehaus DACHL

Nachspeisen

Palatschinken 3 €

Sachertorte 7 €

Berliner 3 €

Apfelwähe 5 €

Mozartkugel 1 €

Kastanienmus 4 €

Tiroler Zelten 5 €

Praline 1 €

Zopf 3 €

Frankfurter Kranz 5 €

Eis mit roter Grütze 3 €

Getränke

Heiße Schokolade 3 €

Apfelschorle 2 €

Heißer Tee mit Milch 2 €

Melange 2 €

1. Aus welchen Ländern kommen die Nachspeisen?
2. Welche Nachspeisen kennst du?
3. Welche Getränke sind neu für dich?
4. Woher kommt die Sachertorte?
5. Was kostet der Zopf?
6. Wie viel kostet eine Apfelschorle?
7. Was möchtest du für 10 Euro kaufen?

2b. **Arbeitet in Paaren. Sucht im Internet Informationen über zwei Nachspeisen / Getränke von der Speisekarte aus Aufgabe 2a und berichtet über sie auf Polnisch.** Pracujcie w parach. Znajdźcie w Internecie informacje o dwóch deserach / napojach z karty dań w zadaniu 2a i opowiedzcie o nich po polsku.

64 **3.** **Höre die Dialoge 1–3 im Kaffeehaus DACHL. Sage anhand der Gespräche, aus welchem DACHL-Land die Spezialitäten kommen.** Posłuchaj dialogów 1–3 prowadzonych w Kaffeehaus DACHL. Na podstawie rozmów powiedz, z którego kraju DACHL pochodzą te specjały.

TIPP

der Milchschaum – mleczna pianka

4. **Notiere die markierten Buchstaben und sage, wie die Lösung heißt.** Napisz wyróżnione litery i powiedz, jak brzmi rozwiązanie.

5. **Du hast einen Gutschein über 150 Euro. Dafür machst du Einkäufe in einem der DACHL-Länder. Was möchtest du gern kaufen und probieren?** Masz do dyspozycji bon o wartości 150 Euro na zakupy w jednym z krajów DACHL. Co chciałbyś / chciałabyś kupić, a czego spróbować?

4. Fotostory

NACH DER FILMSERIE *Ab nach Berlin!* | **FOLGE** 7 | *Polnische Küche*

1a. **Schau dir die Fotos 1–6 an und sage auf Polnisch, wovon die Fotostory handeln könnte.**
Przyjrzyj się zdjęciom 1–6 i powiedz po polsku, o czym może opowiadać ta historia.

1b. **Lies die Texte in der Infoleiste auf den Fotos 1–6 und sage, ob sich deine Vermutungen bestätigt haben.** Przeczytaj napisy umieszczone na zdjęciach 1–6 i powiedz, czy twoje przypuszczenia się potwierdziły.

2. Sage, woher die Gerichte A–G kommen. Nutze das Internet, falls nötig. Powiedz, skąd pochodzą potrawy A–G. W razie potrzeby skorzystaj z Internetu.

A Gołąbki

B Brezel

C Ravioli

D Fleischsalat

E Wiener Schnitzel

F Käse

G Gemüsesuppe mit Schinken

3a. Finde 20 Namen der Lebensmittel oder Gerichte. Ordne sie dann den Mahlzeiten A–D zu. Mehrere Lösungen sind möglich. Znajdź nazwy 20 artykułów spożywczych lub potraw. Następnie przyporządkuj je posiłkom A–D. Istnieje kilka rozwiązań.

A. Frühstück

B. Mittagessen

C. Nachmittagskaffee

D. Abendessen

Y	W	H	J	F	S	C	H	I	N	K	E	N	B	R	O	T	W	O	U	T	S
M	T	Ä	L	H	X	O	V	Z	I	G	W	U	P	D	G	V	X	N	U	K	A
M	R	H	T	J	E	S	D	L	E	T	F	S	Q	B	M	V	F	E	O	X	L
U	K	N	Y	K	C	G	U	R	K	E	N	S	A	L	A	T	V	I	Y	K	A
P	T	C	J	Ä	F	X	R	W	P	S	P	R	R	X	Y	I	E	O	X	G	T
V	T	H	M	S	W	B	R	O	T	Q	I	I	B	Z	V	O	T	I	P	T	V
N	G	E	B	E	J	R	I	X	Q	B	A	P	F	E	L	K	U	C	H	E	N
U	C	N	Z	B	E	V	I	J	X	S	C	X	O	G	C	F	G	U	H	K	Q
D	V	E	S	R	Q	O	E	Q	N	C	B	B	X	G	D	S	J	G	T	C	E
E	Z	P	F	O	S	K	A	R	T	O	F	F	E	L	S	A	L	A	T	G	O
L	D	R	C	T	V	B	B	U	C	Q	L	X	W	M	F	R	Y	T	Q	J	T
N	P	S	P	E	W	R	T	F	M	Y	Z	P	N	A	L	F	Q	D	C	X	O
S	H	T	M	Ü	S	L	I	V	B	R	Ö	T	C	H	E	N	B	K	B	T	Q
V	O	T	G	P	R	O	X	D	O	W	G	A	N	S	K	D	W	R	H	G	U
I	S	C	H	O	K	O	L	A	D	E	N	T	O	R	T	E	S	D	W	Z	A
S	S	M	J	G	X	Q	E	T	Q	N	C	P	I	M	B	W	H	Q	B	V	R
J	R	C	E	U	C	K	B	T	Y	C	O	B	S	T	S	A	L	A	T	P	K
M	H	E	F	L	E	I	S	C	H	T	C	S	J	C	W	O	C	G	Y	N	V
N	V	E	G	L	C	E	W	I	E	Z	M	C	H	L	F	M	P	I	Z	Z	A
E	V	W	E	T	O	M	A	T	E	N	S	U	P	P	E	R	N	N	F	J	P
V	K	X	J	Q	B	W	P	N	C	N	C	M	Q	Y	T	Q	F	I	S	C	H
E	I	E	R	I	B	W	B	R	A	T	W	U	R	S	T	M	D	H	V	S	R

3b. Arbeitet in Gruppen. Antwortet in acht Sätzen auf die Frage. Benutzt die Wörter aus Aufgabe 3a. Pracujcie w grupach. Odpowiedzcie na pytanie. Użyjcie ośmiu zdań. Wykorzystajcie słownictwo z zadania 3a.

- Was esst und trinkt ihr zum Frühstück, zu Mittag, zum Nachmittagskaffee und zu Abend?

4. Arbeitet in Paaren. Stellt Fragen und beantwortet sie. Pracujcie w parach. Zadawajcie sobie pytania i na nie odpowiadajcie.

1. Was isst du am liebsten?
2. Was ist dein Lieblingsgericht?
3. Was möchtest du kochen?
4. Was isst du zum Frühstück?
5. Was ist dein Lieblingsdessert?
6. Was möchtest du probieren?

4. Aktiver Wortschatz

- rzeczowniki rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej
- rzeczowniki rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej
- rzeczowniki rodzaju nijakiego w liczbie pojedynczej

4.1 65

Ein Stück Apfelkuchen bitte!

PRODUKTY SPOŻYWCZE

der Fisch, -e ryba
der Salat, -e sałata; sałatka
die Kartoffel, -n ziemniak
die Suppe, -n zupa
das Gemüse warzywa
das Obst owoce
das Schnitzel, - sznycel
das Steak, -s stek

PRZEKĄSKI

der Döner (Kebab), Döner (Kebabs) kebab
die Pizza, -s / die Pizzen pizza
die Bratwurst, die Bratwürste pieczona kiełbas(k)a
die Pommes frites (*pot. Pommes*) (*lm.*) frytki
mit Ketchup z keczupem
mit Mayo (*pot.*) z majonezem
mit Senf z musztardą

NAPOJE

der Kaffee, -s kawa
der Tee, -s herbata
der Orangensaft sok pomarańczowy
der Apfelsaft sok jabłkowy
der Sprudel gazowana woda mineralna
das Wasser woda
das Mineralwasser woda mineralna
stilles Mineralwasser (stilles Wasser) niegazowana woda mineralna

DESERY

der Kuchen, - ciasto
die Schokolade, -n czekolada
die Torte, -n tort
das Dessert, -s / der Nachtisch, -e deser
das Eis lody

POZOSTAŁE SŁOWNICTWO

essen (du isst) jeść
nehmen (du nimmst) brać
ich möchte chciałbym / chciałabym
trinken pić

Ich habe Durst. Chce mi się pić.
Ich habe keinen Durst. Nie chce mi się pić.
Ich habe Hunger. Jestem głodny / głodna.
Ich habe keinen Hunger. Nie jestem głodny / głodna.
Essen wir etwas? Czy coś zjemy?
Wie viel kostet ...? / Was kostet ...? Ile kosztuje...?
Was nimmst du? Co bierzesz / zamawiasz?
Ich möchte einen Tee. Poproszę herbatę.
Die Speisekarte, bitte! Poproszę kartę (dań) / menu!
Wir möchten bestellen. Chcielibyśmy złożyć zamówienie.
Guten Appetit! Smacznego!
Danke, gleichfalls. Dziękuję, nawzajem.
Wir möchten zahlen. Chcielibyśmy zapłacić.

4.2 66

Was isst du am liebsten?

PRODUKTY SPOŻYWCZE

der Apfel, die Äpfel jabłko
der Joghurt jogurt
der Käse ser
der Quark twarożek
der Schinken szynka
der Pfeffer pieprz
der Zucker cukier
die Banane, -n banan
die Butter masło
die Cornflakes (*lm.*) płatki kukurydziane
die Gurke, -n ogórek
die Marmelade, -n dżem, marmolada
die Milch mleko
die Tomate, -n pomidor
die Zitrone, -n cytryna
das Brot, -e chleb
das Brötchen, - bułka
das Ei, -er jajko
das Fleisch mięso
das Salz sól

SMAKI

salzig słony
sauer kwaśny
scharf ostry
süß słodki

POZOSTAŁE SŁOWNICTWO

das Frühstück, -e śniadanie
frühstücken jeść śniadanie
das Mittagessen, - obiad
zu Mittag essen (du isst) jeść obiad
das Abendessen, - / das Abendbrot kolacja
zu Abend essen (du isst) jeść kolację
Was isst du gern? Co lubisz jeść?
Was magst du am liebsten? Co lubisz najbardziej?
Wir gehen ins Restaurant. Idziemy do restauracji.
Ich habe Lust auf Fleisch. Mam ochotę na mięso.
Wie schmeckt der Fisch? Jak smakuje ta ryba?
Möchtest du probieren? Czy chcesz spróbować?

4.3 67

Unser Klassenfest

NAKRYCIE STOŁU

der Becher, - kubek
der Löffel, - łyżka
der Teller, - talerz
die Gabel, -n widelec
die Tasse, -n filiżanka
die Serviette, -n serwetka
das Glas, die Gläser szklanka
das Messer, - nóż

POZOSTAŁE SŁOWNICTWO

es gibt (*Akkusativ*) jest / są
frisch świeży
satt najedzony, syty
mit Zucker z cukrem
ohne Zucker bez cukru
Gibst du mir bitte das Salz? Proszę, podaj mi sól.

TIPP

die Palatschinke, -n (cienki naleśnik z nadzieniem)
der Berliner, - (pączek)
die Apfelwähe, -en (placek jabłkowy)
Tiroler Zelten (bożonarodzeniowe ciasto owocowe)
rote Grütze (kisiel z czerwonych owoców)
Frankfurter Kranz (biszkoptowy tort z kremem waniliowym)

5 Viel Spaß!

W tym rozdziale nauczysz się:

- podawać nazwy pór dnia
- pytać o godzinę i podawać czas zegarowy
- opisywać przebieg dnia
- mówić, że: umiesz, możesz, musisz, powinieneś / powinnaś lub chcesz coś zrobić
- proponować wspólne spędzenie czasu
- przyjmować i odrzucać propozycję
- wymieniać nazwy aktywności sportowych

Sport

Gwiazdy Bundesligi są chyba znane każdemu, podobnie jak legendarne kluby piłkarskie: FC Bayern München czy Borussia Dortmund. Do światowej czołówki należy również niemiecka drużyna narodowa, która trzykrotnie zdobyła mistrzostwo Europy i czterokrotnie mistrzostwo świata. W historii klubów Bundesligi znani są również polscy piłkarze: Robert Lewandowski, Łukasz Piszczek i Jakub Błaszczykowski.

Muzyka

Loredana (Loredana Zefi) jest jedną z największych gwiazd obszaru niemieckojęzycznego. Urodziła się w 1995 roku w Szwajcarii, na przedmieściach Lucerny w rodzinie albańskiej. Decyzję o tym, że zostanie raperką, podjęła już w wieku 13 lat! Zadebiutowała w 2018 roku singlem *Sonnenbrille*, który zdobył od razu ogromną popularność w krajach DACHL. Wydany w tym samym roku singiel *Bonnie & Clyde* znalazł się na czołowych miejscach list przebojów w Szwajcarii (2. miejsce), Austrii i Niemczech (3. miejsce). Loredana jest nie tylko piosenkarką, ale również autorką tekstów i influencerką. Jej profil na Instagramie śledzą 3 miliony obserwatorów. Ciekawostką jest fakt, że rodzice Loredany dopiero po ukończeniu przez nią 18 lat zgodzili się, aby założyła swój pierwszy profil społecznościowy.

Film

Niemieckie i austriackie kino to egzotyka? Niekoniecznie! *Good Bye, Lenin!*, *Biegnij Lola, biegnij* (*Lola rennt*) lub filmy z Tilem Schweigerem na pewno się wam spodobają. Film *Miłość* (*Liebe*) w reżyserii Austriaka, Michaela Hanekego, otrzymał w 2013 r. pięć nominacji do Oscara i zwyciężył w kategorii *najlepszy film nieanglojęzyczny*. Światową sławę zyskał również inny Austriak – aktor Christoph Waltz, dwukrotny zdobywca Oscara.

5. 1 Um wie viel Uhr?

68 **1. Höre die Aufnahme und sprich nach.**
Słuchaj nagrania i powtarzaj.

Wie spät ist es?

A. 8.00 Uhr

B. 8.15 Uhr

C. 8.20 Uhr

D. 8.25 Uhr

E. 8.30 Uhr

F. 8.45 Uhr

G. 8.55 Uhr

H. 9.00 Uhr

Grammatik (S. 78) **G 5.1**

(ein) Viertel (kwadrans)
halb (wpół do)
nach (po)
vor (za)
Es ist (ein) Viertel nach drei (Uhr).
Jest kwadrans po trzeciej.
Es ist halb drei. Jest wpół do trzeciej.
Es ist zehn (Minuten) vor drei.
Jest za dziesięć (minut) trzecia.

69 **2. Höre die Aufnahme und ordne den Texten 1–3 die Fotos A–C zu.**
Posłuchaj nagrania i przyporządkuj zdjęcia A–C tekstom 1–3.

11.15 Uhr

17.25 Uhr

7.30 Uhr

TIPP

Podawanie godziny w oficjalny sposób:
11.20 Uhr = elf Uhr zwanzig (Minuten)
11.30 Uhr = elf Uhr dreißig (Minuten)
11.45 Uhr = elf Uhr fünfundvierzig (Minuten)

70 **3. Höre die Aufnahme und wähle die richtige Uhrzeit 1–4.** Posłuchaj nagrania i wskaż właściwą godzinę 1–4.

1. 9.45 Uhr / 10.15 Uhr / 11.15 Uhr
2. 9.30 Uhr / 10.30 Uhr / 8.30 Uhr
3. 7.10 Uhr / 10.07 Uhr / 7.53 Uhr
4. 5.21 Uhr / 4.21 Uhr / 4.39 Uhr

4. Lies Patricks Einladung und beantworte die Fragen 1–4.
Przeczytaj zaproszenie Patricka i odpowiedz na pytania 1–4.

1. Wo ist das Konzert?
2. Um wie viel Uhr beginnt das Konzert?
3. Wie lange spielt Patricks Band?
4. Wie lange dauert das ganze Konzert?

TIPP

Um wie viel Uhr? – Um zwei Uhr.
(O której godzinie? – O drugiej.)
Wie lange? – Zwei Stunden. (Jak długo? – Dwie godziny.)

5. Arbeitet in Paaren. Ordnet den angegebenen Wörtern die Bilder A–H zu. Pracujcie w parach. Przyporządkujcie podanym wyrazom ilustracje A–H.

Zähne putzen ● **auf**stehen ● ins Bett gehen ● duschen ● frühstücken ● **ein**kaufen ● **fern**sehen ● **auf**räumen

Grammatik (S. 78) G 5.1

Czasownik **auf**stehen (wstawać) należy do grupy czasowników rozdzielnie złożonych.
Theo **steht** um 7.30 Uhr **auf**. (Theo wstaje o godz. 7.30).
Inne czasowniki rozdzielnie złożone to m.in.:
aufräumen (sprzątać), **ein**kaufen (robić zakupy), **fern**sehen (oglądać telewizję).

TIPP
in einer Stunde
(za godzinę)

71 **6a. Höre die Dialoge 1–3 und sage, wann sie stattfinden.**
Posłuchaj dialogów 1–3 i powiedz, kiedy się one odbywają.

am Morgen → am Vormittag → am Mittag → am Nachmittag → am Abend → in der Nacht

71 **6b. Höre die Dialoge 1–3 noch einmal und sage, welche Sätze 1–8 richtig und welche falsch sind.**
Posłuchaj dialogów 1–3 ponownie i powiedz, które ze zdań 1–8 są zgodne z ich treścią, a które nie.

Dialog 1

1. Jana steht am Samstag um 9.00 Uhr auf.
2. Jana geht heute zur Schule.

Dialog 2

3. Jonas geht heute einkaufen.
4. Lara räumt am Abend auf.
5. Lara und Jonas machen um 15.00 Uhr Einkäufe.

Dialog 3

6. Bastian lernt für die Schule.
7. Bastian sieht fern.
8. Sein Vater kommt um 22.00 Uhr nach Hause.

7. Arbeitet in Paaren. Stellt einander Fragen und beantwortet sie wie im Beispiel. Benutzt die Verben aus Aufgabe 5. Pracujcie w parach. Zadawajcie sobie pytania i odpowiadajcie na nie zgodnie z przykładem. Wykorzystajcie czasowniki z zadania 5.

BEISPIEL: Um wie viel Uhr stehst du auf? – Ich stehe um 7.00 Uhr auf.
Was machst du um 17.00 Uhr? – Ich sehe um 17.00 Uhr fern.

5. 2 Ich will auch kommen!

1. Macht zu viert eine Kettenübung wie im Beispiel. Wykonajcie ćwiczenie w czteroosobowych grupach zgodnie z przykładem.

A: Um wie viel Uhr stehst du auf?
B: Ich stehe um ... auf. Um wie viel Uhr frühstückst du?
C: Ich frühstücke um ... Um wie viel Uhr ...?

2a. Lies die Beiträge und sage, wer zu Patricks Konzert kommt und wer nicht. Przeczytaj wpisy i powiedz, kto wybierze się na koncert Patricka, a kto nie.

#KONZERT

Bastian: Leute, heute spielt Patrick mit seiner Rockband im Kulturhaus. Sie sind echt super! Wir müssen ihn unbedingt hören und sehen! Wer kommt mit?

Lena: Ich kann nicht, ich muss heute zu Hause helfen.

Luise: Ich komme mit! Ich mag Patrick und die Band sehr. Ich will das Konzert filmen.

Victor: Ich darf leider nicht ausgehen. Ich habe Hausarrest und muss zu Hause bleiben.

Henrik: Ich möchte gern mitgehen, aber heute kann ich wirklich nicht. Meine Großeltern kommen zu Besuch.

Eva: Ich will auch kommen! Um wie viel Uhr? Soll ich die Tickets kaufen?

Bastian: Du musst keine Tickets kaufen, der Eintritt ist frei.

Grammatik (S. 78) **G 5.2**

	können	dürfen	müssen	sollen	wollen
ich	**kann**	**darf**	**muss**	**soll**	**will**
du	kannst	darfst	musst	sollst	willst
er / sie / es	**kann**	**darf**	**muss**	**soll**	**will**
wir	können	dürfen	müssen	sollen	wollen
ihr	könnt	dürft	müsst	sollt	wollt
sie / Sie	können	dürfen	müssen	sollen	wollen

ich kann (mogę, umiem, potrafię)
ich darf (mogę, wolno mi)
ich muss (muszę)
ich soll (powinienem / powinnam)
ich will (chcę)

2b. Ergänze die Sätze 1–6 mithilfe der angegebenen Wörter. Uzupełnij zdania 1–6. Użyj podanych wyrazów.

1. Bastian kommt, denn er ... (Patrick / wollen / sehen / unbedingt).
2. Luise kommt, denn sie ... (das Konzert / wollen) filmen.
3. Eva kommt und sie ... keine Tickets ... (kaufen / müssen).
4. Lena kann nicht kommen, denn sie ... (zu Hause / helfen / müssen).
5. Victor kann nicht kommen, denn er ... (ausgehen / nicht / dürfen).
6. Henrik kann nicht kommen, denn er ... (seine Großeltern / besuchen / müssen).

TIPP

in den Park (do parku)
in die Pizzeria (do pizzerii)
ins Kino (do kina)
ins Konzert (na koncert)
ins Museum (do muzeum)
ins Theater (do teatru)
in die Ausstellung (na wystawę)

3. Spielt in Paaren Dialoge wie im Beispiel. Eine Person versetzt sich in die Rolle der Mutter oder des Vaters, die andere Person in die Rolle des Kindes. Przeprowadźcie w parach dialogi zgodnie z przykładem. Jedna z osób wciela się w rolę matki lub ojca, a druga – w rolę dziecka.

BEISPIEL: ins Kino / 21.00 Uhr

A: Mama! Meine Freunde wollen ins Kino gehen. Darf ich mitgehen?
B: Natürlich. Wann kommst du zurück?
A: Um 21.00 Uhr bin ich wieder zu Hause.
B: Alles klar, dann viel Spaß!

1. zu Anna gehen / 18.00 Uhr
2. in die Pizzeria gehen / 19.00 Uhr
3. in den Park gehen / 16.00 Uhr
4. ins Konzert gehen / 22.30 Uhr

72

4. Höre den Dialog und sage, welche Sätze 1–7 richtig und welche falsch sind. Korrigiere dann die falschen Informationen. Posłuchaj dialogu i powiedz, które zdania 1–7 są zgodne z jego treścią, a które nie. Następnie popraw nieprawdziwe informacje.

1. Markus will mit Sarah ins Kino gehen.
2. Sarah muss am Montag Klavier üben.
3. Sie will am Dienstag zu Hause helfen.
4. Sarah möchte am Mittwoch Englisch lernen.
5. Sie will am Donnerstag Fotos für ihr Projekt machen.
6. Sie muss am Freitag ihre Großeltern besuchen.
7. Am Samstag kommt Sarahs Familie zu Besuch.

5. Arbeitet in Paaren. Stellt einander Fragen zu Ninas Notizen und beantwortet sie wie im Beispiel. Pracujcie w parach. Zadawajcie sobie wzajemnie pytania dotyczące notatek Niny i odpowiadajcie na nie zgodnie z przykładem.

BEISPIEL: – Was macht Nina am Montag um 18.00 Uhr?
– Sie geht mit Max ins Kino.
– Wann geht Nina mit Emilia schwimmen?
– Am Samstag um 10.50 Uhr.

73

6. Hört den Dialog. Lest ihn dann in Paaren vor. Übt ähnliche Dialoge. Posłuchajcie dialogu, a następnie przeczytajcie go w parach na głos. Przećwiczcie podobne rozmowy.

A: Wollen wir ins Kino gehen?
B: Wann?
A: Am Montag?
B: Am Montag kann ich nicht. Ich muss zu Hause helfen.
A: Vielleicht am Dienstag?
B: Ja, das passt mir! Um wie viel Uhr?
A: Treffen wir uns doch um 18.00 Uhr bei mir zu Hause.
B: Super! Bis dann!

1. in den Park gehen – Donnerstag / Mathe lernen müssen – vielleicht Freitag?
2. einkaufen gehen – Mittwoch / Hausaufgaben machen müssen – vielleicht Donnerstag?

7. Schreibe an deine Klasse eine SMS, in der du einen gemeinsamen Kinobesuch vorschlägst. Napisz do kolegów i koleżanek z klasy SMS, w którym zaproponujesz wspólne wyjście do kina.

5.3 Wann hast du Training?

1. Arbeitet in Paaren. Stellt einander Fragen und beantwortet sie wie im Beispiel. Pracujcie w parach. Zadawajcie sobie wzajemnie pytania i odpowiadajcie na nie zgodnie z przykładem.

BEISPIEL:

müssen: **A.** was / du / zu Hause machen? Was musst du zu Hause machen? **B.** staubsaugen – Ich muss staubsaugen.

1. **wollen:** **A.** was / wir / machen? **B.** in den Zoo gehen
2. **können:** **A.** was / du / machen? **B.** unsere App programmieren
3. **müssen:** **A.** warum / ihr / schon / nach Hause gehen? **B.** Mathe lernen

2. Lies die Anzeigen A–C und beantworte dann die Fragen 1–3. Przeczytaj ogłoszenia A–C, a następnie odpowiedz na pytania 1–3.

1. Um wie viel Uhr beginnt der Marathonlauf?
2. Warum findet das Fußballtraining heute nicht statt?
3. Wie lange dauert die Fahrradtour am Samstag?

3a. Höre den Dialog und sage, welcher der beiden Sätze A oder B zu ihm passt. 74 Posłuchaj dialogu i powiedz, które zdanie do niego pasuje: A czy B?

A. Die Jungen machen Sport. **B.** Die Jungen spielen Computerspiele.

3b. Höre den Dialog noch einmal und sage, von welchen Sportdisziplinen A–H die Rede ist. 74 Posłuchaj dialogu jeszcze raz i powiedz, o których dyscyplinach sportu A–H jest w nim mowa.

A. Skilaufen **B.** Tischtennis **C.** Volleyball **D.** Schwimmen **E.** Fußball **F.** Jogging **G.** Basketball **H.** Radfahren

75

4. Hört die Dialoge 1–2 und lest sie dann in Paaren vor. Übt dann ähnliche Dialoge. Posłuchajcie dialogów 1–2 i przeczytajcie je w parach na głos. Następnie przećwiczcie podobne dialogi.

Dialog 1

A: Wollen wir Volleyball spielen?
B: Volleyball kann ich nicht spielen. Aber ich bin gut im Basketball. Vielleicht spielen wir Basketball?
A: Okay, super!

- Tischtennis / Volleyball
- Fußball / Handball

Dialog 2

A: Kannst du Tennis spielen?
B: Nein, Tennis kann ich nicht spielen. Aber ich fahre gern Rad.
A: Gut, dann gehen wir Rad fahren.

- schwimmen / Volleyball spielen
- Rad fahren / joggen

5. Ordne die Antworten A–D den Fragen 1–4 zu. Przyporządkuj odpowiedzi A–D pytaniom 1–4.

1. Co myślisz na temat WFu w szkole?
2. Czy potrafisz grać również w tenisa?
3. Dlaczego nie uprawiasz sportu?
4. Jak często trenujesz?

BLOG

A LUKAS

Ich bin nicht so der sportliche Typ. Sport interessiert mich nicht und ich habe für Sport auch keine Zeit. Ich spiele Klavier und übe sehr viel. Ich finde Sport außerdem gefährlich.

B JAN

Ich trainiere seit drei Jahren Fußball und spiele in einer Mannschaft. Wir haben dreimal in der Woche nachmittags Training. Das macht mir Spaß, aber manchmal macht mich das auch kaputt.

C JULIA

Ich liebe Sport und bin auch sehr sportlich. Ich schwimme, fahre oft Rad und jogge. Am Sonntag ist bei uns ein Marathon. Ich mache natürlich mit. Welche Sportart ich noch probieren möchte? Tennis! Vielleicht nächstes Jahr?

D SARA

Den Sportunterricht in der Schule mag ich nicht, denn er ist total langweilig. Aber zu Hause mache ich jeden Abend 15 Minuten Gymnastik mit einer Youtuberin. Das sind einfache Übungen, aber sie geben mir viel Energie.

76

6. Höre die Dialoge 1–2 und wähle das richtige Satzende A oder B. Posłuchaj dialogów 1–2 oraz wybierz właściwe dokończenie zdania – A lub B.

Dialog 1

Thomas hat

A. kein Fahrrad.
B. keine Schwimmbrille.

Dialog 2

Marcel hat

A. keinen Tischtennisschläger.
B. keinen Ball.

7. Spielt in Paaren Dialoge wie im Beispiel. Przeprowadźcie w parach dialogi zgodnie z przykładem.

BEISPIEL:

A: Wir gehen schwimmen. Kommst du mit?
B: Gern, ich habe aber keine Schwimmbrille. Kannst du mir da helfen?
A: Kein Problem, ich habe zwei.

1. Volleyball spielen / kein Ball
2. Tischtennis spielen / kein Tischtennisschläger
3. Rad fahren / kein Fahrrad

5. Wiederholung

1. Schreibe, wie spät es ist. Napisz, która jest godzina.

BEISPIEL: (19.35 Uhr) Es ist fünf nach halb acht. / Es ist neunzehn Uhr fünfunddreißig.

A. 7.40 Uhr
B. 8.55 Uhr
C. 11.15 Uhr
D. 21.03 Uhr
E. 14.30 Uhr
F. 17.00 Uhr
G. 6.20 Uhr
H. 11.45 Uhr

2. Ordne die Antworten A–F den Fragen 1–6 zu. Przyporządkuj odpowiedzi A–F pytaniom 1–6.

1. Steht Sylvia um 7.30 Uhr auf?
2. Frühstückt Stefan 15 Minuten?
3. Kommst du um 21.00 Uhr nach Hause?
4. Räumst du dein Zimmer eine Stunde lang auf?
5. Kauft ihr am Vormittag ein?
6. Dauert die Pause eine halbe Stunde?

A. Ja, eine Viertelstunde.
B. Ja, um halb acht.
C. Ja, genau 30 Minuten.
D. Ja, um neun Uhr.
E. Ja, genau 60 Minuten.
F. Ja, vor 12.00 Uhr.

77

3. Höre den Dialog und sage, welche Sätze 1–6 richtig und welche falsch sind.
Posłuchaj dialogu i powiedz, które zdania 1–6 są zgodne z jego treścią, a które nie.

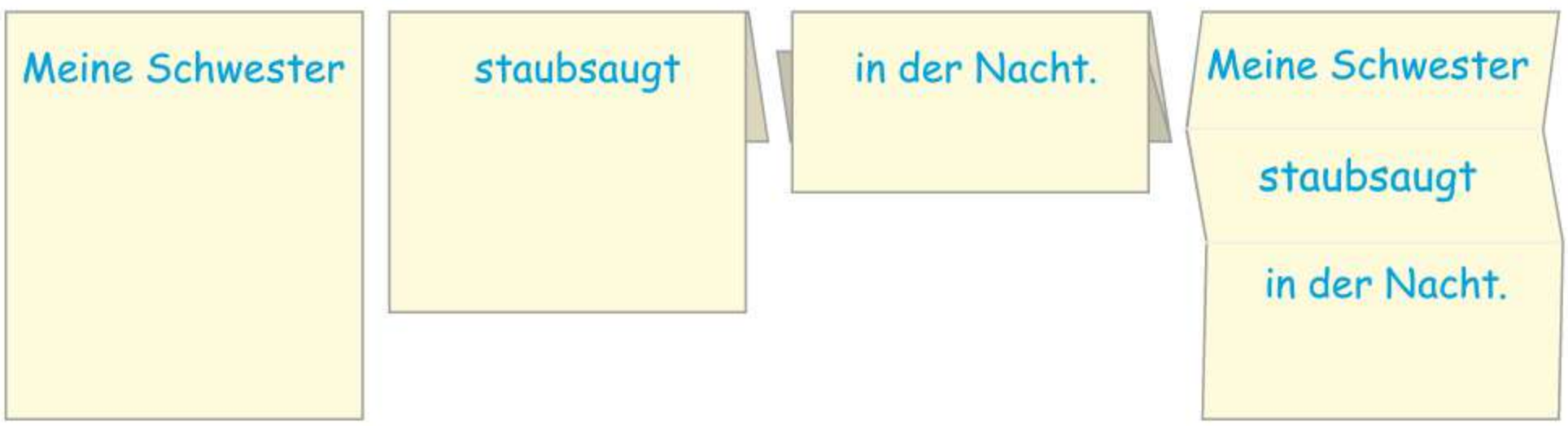
1. Patricks Mutter ist Ärztin.
2. Patricks Mutter arbeitet heute ab 22.00 Uhr.
3. Patricks Mutter kommt erst um 8.00 Uhr zurück.
4. Patrick macht Einkäufe.
5. Patrick und seine Mutter frühstücken gemeinsam und essen auch zusammen zu Mittag.
6. Patricks Vater ist Pilot.

4. Spielt in der Klasse nach den angegebenen Regeln. Zagrajcie w klasie w grę zgodnie z podanymi zasadami.

1. Na górze kartki każdy uczeń zapisuje rzeczownik (w lp.) oznaczający osobę, np. *unser Lehrer / meine Schwester.*
2. Następnie zgina kartkę tak, żeby zapis był niewidoczny, i przekazuje ją kolejnej osobie.
3. Osoba, która otrzymała kartkę, zapisuje na niej czasownik lub zwrot w 3. os. lp., np. *kocht / staubsaugt,* po czym zgina kartkę i podaje ją dalej.
4. Osoba, która otrzymała kartkę, dopisuje określenie czasu, np. *am Morgen / um 19.00 Uhr,* i postępuje jak poprzednio.
5. Kolejne zdania uczestnicy zapisują według stałego schematu: kto? – co robi? – kiedy? Na koniec każdy rozwija swoją kartkę i odczytuje zdania.

BEISPIEL:

5. Formuliere zu den angegebenen Situationsbeschreibungen Aussagen auf Deutsch.
Sformułuj w języku niemieckim wypowiedzi zgodnie z opisami sytuacji 1–4.

1. Ktoś zaprasza cię do muzeum, ale nie możesz pójść, bo musisz się uczyć.
2. Ktoś chce cię zabrać na mecz, ale nie masz ochoty pójść, bo nie lubisz sportu.
3. Ktoś proponuje ci pójście na basen, ale ty nie umiesz pływać.
4. Ktoś zaprasza cię w sobotę na koncert, ale ty nie możesz pójść, bo nie masz czasu.

6. Spielt in Paaren einen kurzen Dialog nach dem Schema. Przeprowadźcie w parach krótki dialog zgodnie ze schematem.

A ins Kino gehen? → B Wann? → A am Freitag, 18.00 Uhr →
B nicht können, denn ... → A am Samstag, 19.00 Uhr? → B super

7. Das Sportquiz. Nenne die richtigen Antworten. Kwiz sportowy. Wskaż poprawne odpowiedzi.

W tym rozdziale nauczyłeś / nauczyłaś się:

- podawać nazwy pór dnia, np. **am Morgen, am Abend**
- pytać o godzinę i podawać czas zegarowy, np. **Wie spät ist es? – Es ist zehn Uhr.**
- opisywać przebieg dnia, np. **Ich stehe um sieben Uhr auf. Ich frühstücke um zwanzig nach sieben. Ich komme um drei (Uhr) zurück.**
- mówić, że umiesz, możesz, musisz, powinieneś / powinnaś lub chcesz coś zrobić, np. **Ich kann Volleyball spielen. Ich will ins Konzert gehen. Ich muss zu Hause helfen.**
- proponować wspólne spędzenie czasu, np. **Wollen wir ins Theater gehen? Kommst du mit? Vielleicht spielen wir Basketball?**
- przyjmować i odrzucać propozycję, np. **Ich kann nicht, denn ich muss noch Englisch lernen.**
- podawać nazwy dyscyplin sportowych i sprzętu sportowego, np. **(das) Schwimmen, die Schwimmbrille; (das) Tischtennis, der Schläger**

5. Grammatik

G 5.1 Przyimki służące do określania czasu zegarowego

- Kiedy podajemy godzinę, stosujemy przyimek **um** (o), np.
  Die Schule beginnt um 8.00 Uhr. Szkoła zaczyna się o (godz.) ósmej.

- Stosujemy również przyimki **nach** (po) i **vor** (przed, za), np.
  Es ist fünf nach neun. Jest pięć po dziewiątej.
  Es ist zehn vor eins. Jest za dziesięć pierwsza.

W języku niemieckim możemy podawać czas w sposób oficjalny, np. (9.30 Uhr)
Es ist neun Uhr dreißig (Minuten). Jest godzina dziewiąta trzydzieści. lub potoczny, np.
Es ist halb zehn. Jest wpół do dziesiątej.

G 5.1 Czasowniki rozdzielnie złożone

- Czasowniki rozdzielnie złożone składają się z przedrostka oraz czasownika, np. **auf**stehen (wstawać), **auf**räumen (sprzątać), **ein**kaufen (robić zakupy), **zurück**kommen (wracać), **mit**kommen (towarzyszyć komuś, iść razem z kimś).

Przedrostek czasownika rozdzielnie złożonego stawiamy na końcu zdania, np.
Erika steht am Samstag um 11.00 Uhr auf. Erika wstaje w sobotę o (godz.) jedenastej.
Wann kommst du zurück? Kiedy wrócisz?

aufstehen (wstawać)

	ich	stehe ... **auf**
	du	stehst ... **auf**
	er / sie / es	steht ... **auf**
	wir	stehen ... **auf**
	ihr	steht ... **auf**
	sie / Sie	stehen ... **auf**

G 5.1 Czasowniki modalne

- Do czasowników modalnych zaliczają się:
  können (móc, umieć, potrafić)
  dürfen (móc, mieć pozwolenie)
  müssen (musieć)
  sollen (mieć obowiązek [powinienem / powinnam])
  wollen (chcieć)

- Często zamiast czasownika **wollen** używa się formy **möchte-**.
  Ich will ... Chcę...
  Ich möchte ... Chciałbym / Chciałabym...
  Uwaga! Czasowniki modalne odmieniają się w liczbie pojedynczej nieregularnie, a formy 1. i 3. osoby są takie same.

- Czasowniki: **können**, **dürfen**, **müssen**, **sollen**, **wollen** oraz forma **möchte-** mogą występować w zdaniu:
  - samodzielnie

Ich kann nicht. Nie mogę.
Ich darf nicht. Nie wolno mi.
Du musst nicht. Nie musisz.
Sollen wir wirklich? Naprawdę powinniśmy / powinnyśmy?
Ich will nicht. Nie chcę.
Jana möchte eine Cola. Jana chciałaby colę.

  - z innym czasownikiem, który znajduje się na końcu zdania w formie bezokolicznika

Ich kann nicht kommen. Nie mogę przyjść.
Ich darf nicht fernsehen. Nie wolno mi oglądać telewizji.
Alex muss zu Hause helfen. Alex musi pomóc w domu.
Wir sollen heute noch Klavier spielen. Mamy jeszcze dzisiaj pograć na pianinie.
Sarah will mit Marcus ins Kino gehen. Sarah chce iść z Marcusem do kina.
Jana möchte Spanisch lernen. Jana chciałaby uczyć się hiszpańskiego.

5. Landeskunde

1a. **Ordne die angegebenen Wörter den Kategorien Sport oder Kunst zu. Nenne ihre polnischen Entsprechungen.** Przyporządkuj kategoriom *Sport* lub *Kunst* podane wyrazy. Wymień ich polskie odpowiedniki.

1b. **Nenne berühmte Personen aus den DACHL-Ländern, die du mit der Grafik assoziierst. Was machen sie?** Wymień znane ci osoby pochodzące z krajów DACHL, które kojarzysz z grafiką. Czym one się zajmują?

Musiker bekannt Rad fahren
Komponist Mode Basketball
Autor **Sport oder** Tennis
singen Tanz **Kunst?** trainieren
Musik Maler Sängerin Theater
fit Kino laufen Skispringen
schwimmen Museum Galerie

2. **Wie könnten die Profilbeschreibungen von Mozart, Beethoven oder anderen bekannten Menschen heute aussehen? Nenne Informationen, die dir in einer solchen Profilbeschreibung wichtig sind.** Jak mogłyby dzisiaj wyglądać opisy profilowe Mozarta, Beethovena lub innych znanych osób? Wymień informacje, które według ciebie powinny się znaleźć w takim opisie.

3. **Ordne die Profilbeschreibungen A–F den Sätzen 1–6 zu. Suche im Internet Informationen, wenn es nötig ist.** Przyporządkuj opisom profili A–F zdania 1–6. Poszukaj w Internecie informacji, jeśli zajdzie taka potrzeba.

TIPP
das Bauwerk (budynek)

1. Er ist ein Modedesigner aus Deutschland.
2. Er ist ein Komponist aus Salzburg.
3. Er ist ein Musiker aus Deutschland.
4. Er ist als österreichischer Maler bekannt.
5. Er ist für seine bunten Bauwerke bekannt.
6. Er ist ein bekannter Arzt aus Österreich.

A

Gustav Klimt
Österreich

Ich bin Maler und male gern Frauenporträts.

B

Friedensreich Hundertwasser
Österreich

Ich bin Maler, Architekt und Philosoph.

C

Sigmund Freud
Österreich

Ich bin der Vater der Psychoanalyse.

D

Karl Lagerfeld
Deutschland

Ich liebe Mode. Sie ist mein Leben.

E

Ludwig van Beethoven
Deutschland

Ich bin ein Genie. Meine 9. Symphonie ist ein Meisterwerk!

F

Wolfgang Amadeus Mozart
Österreich

Warum ich „Eine kleine Nachtmusik" mag? Sie ist einfach und genial!

4. Sage, welche Berufe / Tätigkeiten aus der Wortwolke du kennst. Welche Aufgaben gehören zu diesen Berufen / Tätigkeiten? Powiedz, które zawody / aktywności z chmury wyrazowej są ci znane. Jakie zadania wiążą się z tymi zawodami / aktywnościami?

Breakdancer
Radrennfahrer
Rapper
Youtuberin
Podcaster
Synchronsprecher
Twitch-Streamerin
Webvideoproduzent

5a. Lest die Texte und lernt bekannte Influencer aus den DACHL-Ländern kennen. Przeczytajcie poniższe teksty i poznajcie popularnych influencerów z krajów DACHL.

RIN ist Deutschrapper. RINs Mutter und Vater sind Kroaten. Er hat einen kroatischen Pass, aber ist in Deutschland geboren und aufgewachsen. Als Kind wohnte er in Bietigheim-Bissingen bei Stuttgart in Baden-Württemberg.

Julien Bam ist ein deutscher Webvideoproduzent, Schauspieler, Synchronsprecher und Podcaster. Er ist auch Breakdancer. Seine Familie kommt aus China, Indonesien, Tschechien und Rumänien. Sein Bruder Shawn Bu ist ebenfalls Webvideoproduzent.

Fabio Wibmer ist ein österreichischer Radrennfahrer. Seine Interessen: Street-Trial und Downhill. Er ist vor allem für seine Online-Street-Trial-Videos bekannt.

Trymacs ist ein Webvideoproduzent und Livestreamer. Er lebt in Deutschland. Er ist auch als Twitch-Streamer weltweit bekannt (2021: 61 000 Twitch-Subs!). Sein Content umfasst Let's-play-Formate, *FIFA*, *Minecraft* und *Call of Duty*, aber auch Formate wie Gameshows, Pokémon-Openings oder Reaction-Streams.

Anni The Duck ist eine Twitch-Streamerin und Youtuberin. Sie heißt Anissa Baddour. Ihre Mutter kommt aus Italien und ihr Vater aus Marokko. Sie hat eine jüngere Schwester. Jetzt ist sie Twitch-Partnerin.

5b. Suche im Internet Informationen über eine der vorgestellten Personen und berichte auf Polnisch über sie. Znajdź w Internecie informacje o jednej z zaprezentowanych osób i opowiedz o niej po polsku.

5. Fotostory

NACH DER FILMSERIE *Ab nach Berlin!* | **FOLGE** 10 | *Die hohe Kultur*

1a. **Schau dir die Fotos 1–6 an und sage auf Polnisch, wovon die Fotostory handeln könnte.**
Przyjrzyj się zdjęciom 1–6 i powiedz po polsku, o czym może opowiadać ta historia.

1b. **Lies die Texte in der Infoleiste auf den Fotos 1–6 und sage, wie die Eltern, Marie, Kai und Tomek den Abend verbringen.** Przeczytaj napisy umieszczone na zdjęciach 1–6 i powiedz, jak rodzice, Marie, Kai i Tomek spędzają ten wieczór.

2. Ergänze die Ausdrücke 1–3 mit den angegebenen Wörtern. Uzupełnij wyrażenia 1–3 podanymi wyrazami.

Park ● Kino ● Theater ● Pizzeria ● Restaurant ● Konzert ● Zoo

Wohin gehen die Leute gern?

1. Ins ... . **2.** In die ... . **3.** In den ... .

3. Ordne den Sätzen 1–6 die Fotos A–F zu. Przyporządkuj zdjęcia A–F zdaniom 1–6.

1. Ich sehe hier Bilder und Skulpturen.
2. Ich sehe hier Schauspieler auf der Bühne. Sie spielen ein Theaterstück.
3. Ich sehe hier viele Wildtiere.
4. Ich kann hier interessante Filme sehen und Popcorn essen.
5. Ich kann hier viele Bücher lesen.
6. Ich kann hier Rad oder Skateboard fahren.

A das Kino

B die Bibliothek

C der Skatepark

D das Museum

E der Zoo

F das Theater

4. Berichte, wohin du in deiner Freizeit gern gehst und warum. Powiedz, dokąd lubisz chodzić w czasie wolnym i dlaczego.

BEISPIEL: Ich gehe gern in den Zoo, denn ich mag Tiere. / Ich gehe gern in den Skatepark, denn ich skate gern.

5. Erstelle eine Reisekarte für deine Ortschaft und schreibe, was dort interessant ist. Sporządź kartę podróży / miniprzewodnik o swojej miejscowości i napisz, co jest w niej interesującego.

5. Aktiver Wortschatz

- rzeczowniki rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej
- rzeczowniki rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej
- rzeczowniki rodzaju nijakiego w liczbie pojedynczej

5.1 78

Um wie viel Uhr?

Wie spät ist es? Która (jest) godzina?
Es ist 8.00 Uhr. Jest ósma.
Es ist Viertel nach acht.
Jest kwadrans po ósmej.
Es ist fünf vor halb neun.
Jest za pięć wpół do dziewiątej.
Es ist halb neun.
Jest wpół do dziewiątej.
Es ist Viertel vor neun.
Jest za kwadrans dziewiąta.
Es ist fünf vor neun.
Jest za pięć dziewiąta.
Es ist eins. Jest pierwsza.

OKREŚLANIE CZASU (WERSJA OFICJALNA)

Wie viel Uhr ist es? Która (jest) godzina?
Es ist 8.30 Uhr. / Es ist acht Uhr dreißig (Minuten).
Jest (godzina) ósma trzydzieści.
Es ist 8.45 Uhr. Es ist acht Uhr fünfundvierzig (Minuten). Jest (godzina) ósma czterdzieści pięć.

PORY DNIA

am Morgen rano
am Vormittag przed południem
am Mittag w południe
am Nachmittag po południu
am Abend wieczorem
in der Nacht w nocy

USTALANIE TERMINU

Um wie viel Uhr? O której godzinie?
Wann? Kiedy?
Um halb fünf. O wpół do piątej.
Wie lange? Jak długo?
Wie viel Zeit haben wir? Ile mamy czasu?
Zwei Stunden. Dwie godziny.
In einer Stunde. Za godzinę.

CZASOWNIKI I ZWROTY

aufräumen sprzątać
aufstehen wstawać
beginnen zaczynać
dauern trwać
duschen brać prysznic
einkaufen robić zakupy
enden kończyć
fernsehen oglądać telewizję
mitkommen towarzyszyć (komuś), iść (z kimś)
ins Bett gehen iść spać
nach Hause kommen przyjść do domu
zur Schule gehen iść do szkoły
Zähne putzen myć zęby
zurückkommen wracać

5.2 79

Ich will auch kommen!

CZASOWNIKI MODALNE

können (ich kann) móc; umieć (mogę; umiem)
dürfen (ich darf) móc, mieć pozwolenie (mogę, wolno mi)
müssen (ich muss) musieć (muszę)
sollen (ich soll) mieć obowiązek (powinienem / powinnam)
wollen (ich will) chcieć (chcę)

ZWROTY

besuchen odwiedzać
Englisch wiederholen powtarzać (język) angielski
zu Hause bleiben zostać w domu
zu Hause helfen (du hilfst) pomagać w domu
in den Park gehen iść do parku
spazieren gehen iść na spacer
Tickets kaufen kupować bilety
in den Zoo gehen iść do zoo

WYRAŻENIA PRZYIMKOWE

in die Pizzeria do pizzerii
ins Kino do kina
ins Konzert na koncert
ins Museum do muzeum
ins Theater do teatru

UMAWIANIE SIĘ

Wollen wir ins Kino gehen? Może pójdziemy do kina?
Kommst du mit? Idziesz ze mną / z nami?
Wann? Kiedy?
Um 18.00 Uhr bei mir zu Hause.
O (godzinie) osiemnastej u mnie w domu.
Ich kann nicht. Nie mogę.
Ich darf nicht. Nie mogę. / Nie wolno mi.
Ich muss ... Muszę...

5.3 80

Wann hast du Training?

DYSCYPLINY SPORTOWE

der Basketball koszykówka
der Handball piłka ręczna
der Fußball piłka nożna
der Volleyball siatkówka
das Jogging bieganie
das Radfahren jazda na rowerze
das Schwimmen pływanie
das Skilaufen jazda na nartach
das Tischtennis tenis stołowy

UPRAWIANIE SPORTU

joggen biegać
schwimmen pływać
spielen grać
trainieren trenować
Sport machen / treiben uprawiać sport
Gymnastik machen gimnastykować się, ćwiczyć
Rad fahren (du fährst) jeździć na rowerze
Ski fahren (du fährst) jeździć na nartach
Training haben mieć trening

SPRZĘT SPORTOWY

der Ball, Bälle piłka
der Tischtennisschläger, - rakiet(k)a pingpongowa
die Schwimmbrille, -n okulary do pływania
das Fahrrad, Fahrräder rower

6 Feste und Ferien

W tym rozdziale nauczysz się:

- posługiwać nazwami pór roku i miesięcy
- zasięgać informacji o terminie i udzielać takiej informacji
- zapraszać na urodziny, przyjmować zaproszenie i odmawiać
- składać życzenia urodzinowe i za nie dziękować
- opisywać pogodę
- pisać pozdrowienia z podróży

Pogoda

Aktualne informacje o pogodzie w Niemczech, Austrii i Szwajcarii znajdziesz na stronach:

- www.wetter.de
- www.wetter.at
- www.wetter.ch

Dni wolne od pracy

Od czasów reformacji, czyli od XVI wieku, Niemcy są podzielone na katolickie południe i protestancką północ. W katolickich landach jest więcej dni wolnych od pracy niż w regionach protestanckich. W Bawarii jest ich aż 13 (tyle, co w Polsce), podczas gdy w Berlinie, Bremie, Hamburgu, Szlezwiku-Holsztynie i Dolnej Saksonii – jedynie 9. W całych Niemczech dniami wolnymi od pracy są także: Wielki Piątek, Wniebowstąpienie Pańskie i drugi dzień Zielonych Świątek.

Święta

Imieniny (Namenstag) w Niemczech obchodzi się sporadycznie, za to chętnie świętuje się urodziny (Geburtstag). Dzień Matki (Muttertag) obchodzi się tu w drugą niedzielę maja, Dzień Dziecka (Kindertag) – 1 czerwca i 20 września, a Dzień Ojca (Vatertag) jest świętem ruchomym przypadającym na dzień Wniebowstąpienia Pańskiego. Ważnym świętem narodowym jest Dzień Jedności Niemiec (Tag der Deutschen Einheit) obchodzony 3 października w rocznicę zjednoczenia.

6.1 Der Wievielte ist heute?

1. Macht zu viert eine Kettenübung wie im Beispiel. Ćwiczcie w czteroosobowych grupach zgodnie z przykładem.

BEISPIEL:

A Am Montag will ich ins Kino gehen. → B Am Montag will ich ins Kino gehen und am Dienstag will ich ...

81 **2. Höre die Aufnahme und sprich die Jahreszeiten und Monatsnamen nach.** Słuchaj nagrania i powtarzaj nazwy pór roku i miesięcy.

Jahreszeiten	FRÜHLING	SOMMER	HERBST	WINTER
Monate	III März	VI Juni	IX September	XII Dezember
	IV April	VII Juli	X Oktober	I Januar
	V Mai	VIII August	XI November	II Februar

82 **3. Höre den Dialog und nenne die richtigen Lösungen A oder B.** Posłuchaj dialogu i wskaż właściwe rozwiązania: A lub B.

1. Familie Hoffmann will in ein Land ... reisen.	**A.** in Asien	**B.** in Amerika
2. Dort wohnt die	**A.** Großmutter	**B.** Tante
3. Sie können im Sommer	**A.** fahren	**B.** nicht fahren
4. Sie machen die Reise	**A.** im September	**B.** im November
5. Die Kinder	**A.** freuen sich auf die Reise	**B.** haben viel Freizeit
6. Herr und Frau Hoffmann haben	**A.** ein Kind	**B.** zwei Kinder

4. Ergänze die Sätze 1–6 mit den richtigen Reflexivpronomen. Uzupełnij zdania 1–6 odpowiednimi zaimkami zwrotnymi.

1. Mein Vater interessiert ... für Japan.
2. Wann treffen wir ...?
3. Freut ihr ... auf die Sommerferien?
4. Ich langweile ... nie.
5. Wie fühlen Sie ... heute, Frau Schmidt?
6. Warum freust du ... nicht?

Grammatik (S. 94) G 6.1

sich freuen (cieszyć się)

ich	freue **mich**	wir	freuen **uns**
du	freust **dich**	ihr	freut **euch**
er / sie / es	freut **sich**	sie / Sie	freuen **sich**

5. Sprecht in Paaren wie im Beispiel. Porozmawiajcie w parach zgodnie z przykładem.

1. Frühling – eine Klassenfahrt machen / April? / Mai
2. Winter – eine Reise nach Österreich machen / Januar? / Februar

TIPP

Wann?
im Sommer / Herbst / Winter
im Januar / Februar / März

BEISPIEL:

A Du, wir fahren im Sommer nach England!

B Wann? Im Juli?

A Nein, im August.

B Super!

A Ja, ich freue mich auch sehr darauf.

6a. Lies den Blog von Nicole und ordne jedem Beitrag 1–5 das richtige Foto A–E zu. Przeczytaj blog Nicole i do każdego wpisu 1–5 dobierz odpowiednie zdjęcie A–E.

Nicole
BLOG

1 MONTAG, **3. November**

Noch ein paar Tage und dann geht's los. Das Ziel: Tokio! Mein Vater freut sich so sehr! Das ist seine Traumreise. Ich muss noch einen Test in Geschichte schreiben, dann habe ich frei!

2 DIENSTAG, **4. November**

Alle zählen die Tage. Japan kennt noch keiner von uns. Meine Mutter will noch etwas für Tante Brigitte kaufen. Sie interessiert sich für Musik. Ich komme mit, vielleicht finden wir was Besonderes.

3 MITTWOCH, **5. November**

Ben fühlt sich nicht gut, er ist ein bisschen krank. Ich hoffe, es geht ihm bis Freitag wieder besser. Papa hat etwas Stress: Klappt alles? Aber mein Bruder ist wie immer ganz locker. „Take it easy!", sagt er nur. Recht hat er!

4 DONNERSTAG, **6. November**

Das mag ich nicht: Koffer packen! Vielleicht am Abend ... Heute treffe ich mich noch mit Lena. Sie hat für mich ein gutes Buch für die lange Reise. Ich freue mich! Papa fragt nur: „Habt ihr alles?" Der ist ja lustig! Nur noch ein Tag!

5 SAMSTAG, **8. November**

Viele Grüße aus Tokio! Wir sind schon da. Nur mein Vater nicht. Was passiert ist? Er hat keinen Pass!!! Zu spät bemerkt. Er ist zu Hause, in Bochum. Er schreibt uns: Zu Hause ist es auch schön.

A

B

C

D

E

6b. Lies den Blog noch einmal und sage, welche Sätze 1–4 richtig und welche falsch sind. Przeczytaj blog ponownie i powiedz, które zdania 1–4 są zgodne z jego treścią, a które nie.

1. Der Vater kennt Tokio sehr gut.
2. Die Mutter will für die Tante ein Geschichtsbuch kaufen.
3. Am Donnerstag trifft sich Nicole mit Lena.
4. Der Vater kommt nicht mit nach Tokio. Er hat keinen Pass.

7. Versetze dich in die Rolle von Nicole und schreibe in acht Sätzen einen Beitrag über ihren Aufenthalt in Tokio am 9. und 10. November. Verwende das Präsens und gib das Datum an. Wciel się w rolę Nicole i sformułuj wpis na blogu o swoim pobycie w Tokio w dniach 9 i 10 listopada. Zastosuj czasowniki w formie czasu teraźniejszego oraz podaj daty wpisów. Użyj ośmiu zdań.

Grammatik (S. 94) G 6.1

der 1.	der **erste**
der 2.	der zwei**te**
der 3.	der **dritte**
der 4.	der vier**te**
der 10.	der zehn**te**
der 14.	der vierzehn**te**
der 20.	der zwanzig**ste**
der 21.	der einundzwanzig**ste**

8. Arbeitet in Paaren. Diktiert gegenseitig je 2 Sätze 1–4. Korrigiert dann eure Diktate. Pracujcie w parach. Podyktujcie sobie nawzajem po dwa zdania spośród 1–4. Sprawdźcie, czy zapisaliście je poprawnie.

1. Heute ist der 14. Januar.
2. Ich bin das 1. Mal hier.
3. Morgen ist der 29. Oktober.
4. Ich verstehe die 3. Frage nicht.

6.2 Alles Gute!

1. Sprecht zu zweit wie im Beispiel. Porozmawiajcie w parach zgodnie z przykładem.

BEISPIEL:

A Der Wievielte ist am Samstag? → B Am Samstag ist der 16. November.

- Donnerstag / der 24. Januar
- Sonntag / der 3. September
- Montag / der 1. März
- Dienstag / der 19. August
- Freitag / der 13. Oktober
- Mittwoch / der 31. Mai

2a. Höre den Dialog und ordne jeder Person 1–3 den richtigen Geburtsmonat A–C zu. 83 Posłuchaj dialogu i do każdej z osób 1–3 dobierz właściwy miesiąc urodzenia A–C.

1. Jana	**A.** Februar
2. Sylvia	**B.** Juli
3. Melanie	**C.** Dezember

2b. Höre den Dialog noch einmal und sage, wer die Sätze 1–3 sagt: Jana, Sylvia oder Melanie. 83 Posłuchaj nagrania jeszcze raz i powiedz, kto wypowiada zdania 1–3: Jana, Sylvia czy Melanie.

1. Zu meinem Geburtstag kommen immer viele Gäste.
2. Im Sommer kann man auch draußen feiern.
3. Man bekommt sehr viele Geschenke.

Grammatik (S. 95) G 6.2

Man bekommt viele Geschenke.
(Dostaje się wiele prezentów.)
Man kann draußen feiern.
(Można świętować na dworze.)

3. Bilde Sätze. Beachte die richtige Form der Wörter.
Utwórz zdania. Pamiętaj o właściwej formie wyrazów.

1. man / sprechen / in der Schweiz / Deutsch, Französisch, Italienisch und Rätoromanisch
2. in Polen / feiern / man / oft / auch / der Namenstag
3. wie / sagen / man / das / auf Deutsch / ?
4. was / können / man / machen / hier / ?

4. Lies die unten stehenden Daten laut.
Przeczytaj na głos poniższe daty.

A. am 7. Dezember
B. am 3. September
C. am 22. Februar
D. am 12. März
E. am 31. Mai
F. am 1. Januar

TIPP

Wann?
Am zweiten Juni.
Am dritten Mai.
Am siebzehnten November.
Am einundzwanzigsten März.

5. Sprecht in Paaren wie im Beispiel. Porozmawiajcie w parach zgodnie z przykładem.

1. das Klassenfest / 30. Mai
2. unsere Klassenfahrt / 23. September
3. der Schulbeginn / 3. September
4. dieses Jahr Ostern / 6. April
5. die Party / 1. Juni
6. der Frauentag / 8. März

BEISPIEL:

A Wann hast du Geburtstag?

Am 25. Dezember. B

6. Lies die Beiträge und nenne die richtige Lösung A oder B. Przeczytaj wpisy i wskaż właściwe rozwiązanie: A lub B.

#PARTY

Julian Hi, alle zusammen!
Ich habe am 24. April Geburtstag. Ich möchte euch herzlich einladen. Die Party ist bei mir zu Hause. Wir treffen uns um 17.00 Uhr. Mein Vater macht für uns Tortillas. Und es gibt natürlich auch eine große Torte und Eis!!! Ich freue mich auf euch.

Vanessa Ich freue mich sehr über die Einladung und komme natürlich!

Martin Es tut mir leid, Julian, aber ich bin an diesem Wochenende in Bremen. Meine Oma hat dann auch Geburtstag. Feiert schön!

Marcel Super! Ich komme um 18.00 Uhr. Vorher habe ich noch Training. Was wünschst du dir?

1. **Julian**
   - **A.** lädt zu seinem Geburtstag ein.
   - **B.** hat im Sommer Geburtstag.
2. **Wer kann nicht kommen?**
   - **A.** Martin.
   - **B.** Vanessa.
3. **Marcel**
   - **A.** freut sich nicht auf die Party.
   - **B.** kommt etwas später.

84 **7. Höre den Dialog und sage, welche Sätze 1–4 richtig und welche falsch sind.** Posłuchaj dialogu i powiedz, które zdania 1–4 są zgodne z jego treścią, a które nie.

1. Es ist der 14. April.
2. Julian feiert heute seinen Geburtstag.
3. Julian spielt gerade X-Box.
4. Julian möchte das Geschenk behalten.

8. Spielt zu zweit Dialoge wie im Beispiel. Przeprowadźcie dialogi w parach zgodnie z przykładem.

BEISPIEL:

A: Kommst du zu meiner Geburtstagsparty?
B: Sehr gern. Wann denn?
A: Am 7. Januar. Das ist ein Samstag.
B: Um wie viel Uhr?
C: Um 17 Uhr.
D: Super, ich komme bestimmt!
A: Toll! Ich freue mich sehr! ☺

B: Oh, tut mir leid! Am 7. Januar kann ich nicht. Da muss ich ...
A: Das ist ja schade! ☹

1. **A:** 21. Mai / Freitag
   B: ☺
2. **A:** 15. September / Sonntag
   B: ☹

9. Schreibe eine Einladung zu deiner Geburtstagsparty. Berücksichtige die folgenden Fragen. Napisz zaproszenie na swoje przyjęcie urodzinowe. Uwzględnij poniższe kwestie.

- Wann feierst du?
- Wie viele Personen kommen zur Party?
- Welche Attraktionen gibt es?

6. 3 Es ist so kalt ...

1. Macht zu viert eine Kettenübung wie im Beispiel. Ćwiczcie w czteroosobowych grupach zgodnie z przykładem.

BEISPIEL: A Wann hast du Geburtstag? → B Am ... Und wann hast du Geburtstag? →
C Am ... Und wann ...? → D ...

85

2. Höre die Aufnahme und sprich die Sätze 1–8 nach. Słuchaj nagrania i powtarzaj zdania 1–8.

1 Es ist warm.

2 Es ist heiß.

3 Es ist kalt.

4 der Regen
Es regnet.

5 der Schnee
Es schneit.

6 der Wind
Es ist windig.

7 Die Sonne
scheint.

8 das Gewitter
Es gibt heute noch ein Gewitter.

3. Lies die Beiträge und sage, wer warum mit dem Wetter zufrieden oder unzufrieden ist.
Przeczytaj wpisy i powiedz, kto jest zadowolony z pogody, a kto nie, i wyjaśnij dlaczego.

BEISPIEL: Sonja / Markus / Jan ist mit dem Wetter zufrieden / unzufrieden, denn ...

#WETTER

Sonja: Also, das stimmt. Im August ist es in Rom total heiß. Heute sind es 30 Grad! Zum Glück gehen wir am Nachmittag ins Museum. Aber was machen wir morgen?

Markus: London im November? Das war keine gute Idee ... Es regnet hier jeden Tag. Und heute ist es besonders windig. Meine Mutter will noch das Stadtzentrum sehen und ein bisschen shoppen. Ich glaube, nächstes Mal besuchen wir London im Sommer.

Jan: Der Winter im Gebirge kann so schön sein! Heute ist es gerade richtig: Die Sonne scheint und es ist sehr kalt. Leider ist heute der letzte Tag. Morgen fahren wir schon zurück, am Montag ist dann schon wieder Schule ...

4. Bilde Sätze. Achte auf die Form der Verben. Utwórz zdania. Pamiętaj o użyciu odpowiedniej formy czasowników.

1. es / sein / Mittwoch
2. es / schneien / und / sein / windig / es
3. wie viel / sein / Uhr / es / ?
4. es / sein / spät / schon
5. heute / es / regnen / ?
6. es / sein / kalt / ?

Grammatik (S. 95) G 6.3

Es ist sieben Uhr. (Jest siódma.) **Es regnet.** (Pada [deszcz].)
Es ist kalt. (Jest zimno.) **Schneit es?** (Czy pada śnieg?)
Es sind 30 Grad. (Jest 30 stopni.)
Wie spät ist es? (Która jest godzina?)

5. Berichte über das Wetter in den angegebenen Städten. Powiedz, jaka jest pogoda w podanych miastach.

4. DEZEMBER

WARSCHAU	NEW YORK	MOSKAU	INNSBRUCK	RIO DE JANEIRO
0 °C	5 °C	-15 °C	3 °C	32 °C

6a. Lies Julias E-Mail und beantworte die Fragen 1–6. Przeczytaj e-mail Julii i odpowiedz na pytania 1–6.

Liebe Rebecca,

ich freue mich so sehr, denn ich fahre morgen auf Klassenfahrt nach Athen! Ganze sieben Tage Sonne!!! Bei uns ist es im Herbst echt schlimm: Es regnet nur, es ist kalt und die Tage sind grau und traurig. Ich liebe die Sonne und den Sommer! Der Herbst bleibt also ab morgen in Hamburg, aber ich verbringe ein paar Tage im Süden. Und das mit meiner tollen Klasse! Die Akropolis wartet auf uns!

Ich melde mich dann.

Viele Grüße
Julia

1. Wo wohnt Julia?
2. Welche Jahreszeit mag Julia am liebsten?
3. In welcher Jahreszeit schreibt Julia ihre E-Mail?
4. Wohin fährt Julia?
5. Wie lange bleibt sie dort?
6. Wie findet Julia ihre Klasse?

6b. Höre den Wetterbericht und sage, wie das Wetter in Athen ist. 86
Posłuchaj prognozy pogody i powiedz, jaka pogoda jest w Atenach.

A. 10 °C **B.** 22 °C

7. Schreibe Reisegrüße an deinen Freund / deine Freundin. Benutze den angegebenen Wortschatz.
Napisz do kolegi / koleżanki pozdrowienia z podróży. Użyj podanego słownictwa.

PRIORITY
PRIORITAIRE / LUFTPOST

Lieber Mark, / Liebe Anna,

ich bin seit Montag / drei Tagen in .....

Das Wetter hier ist schön / gut / schlecht.

Es ist ..... und es .....

Herzliche Grüße aus .....

Dein(e) .....

6. Wiederholung

1. Beantwortet die Fragen 1–9 schriftlich. Kontrolliert dann eure Lösungen in Paaren. Wer hat alle Fragen richtig beantwortet und ist der Gewinner? Odpowiedzcie pisemnie na pytania 1–9. Następnie w parach sprawdźcie swoje rozwiązania. Kto odpowiedział poprawnie na wszystkie pytania i jest zwycięzcą?

1. Wann ist der Valentinstag?
2. Wann ist Weihnachten?
3. Wann feiert man in Polen Muttertag?
4. Wann ist in Polen der Kindertag?
5. Wann feiert man in Polen Vatertag?
6. Wann beginnt in Polen die Schule?
7. Wann ist der Internationale Tag der Arbeit?
8. Wann ist in Polen Nationalfeiertag?
9. Wann bringt der Nikolaus Geschenke?

2. Formuliere zu den angegebenen Situationen Aussagen auf Deutsch. Sformułuj w języku niemieckim wypowiedzi zgodnie z opisami sytuacji.

1. Koleżanka zaprasza cię na urodziny, a ty nie możesz przyjść, bo w tym dniu urodziny ma twoja siostra.
2. Kolega cię pyta, kiedy masz urodziny.
3. Jesteś na wakacjach i ktoś cię pyta, jaka jest u ciebie pogoda.
4. Koleżanka ma urodziny, więc składasz jej życzenia.
5. Ktoś cię zaprasza na spacer, a ty nie chcesz iść, bo jest zimno, wieje i pada deszcz.

3. Spielt in Gruppen. Nennt im Wechsel die Ordinalzahlen. Wer einen Fehler macht, scheidet aus dem Spiel aus. Zagrajcie w tę grę w grupach. Czytajcie kolejno na głos poniższe liczebniki porządkowe. Kto się pomyli, odpada z gry.

der 1. – der 3. – der 5. – der 7. – der 9. – der 11. – der 13. – der 15. – der 17. – der 19. – der 21.

der 1. – der 4. – der 7. – der 10. – der 13. – der 16. – der 19. – der 22. – der 25. – der 28. – der 31.

4. Beantwortet die Fragen 1–4 in einer Kettenübung wie im Beispiel. Odpowiadajcie kolejno na pytania 1–4 zgodnie z przykładem.

BEISPIEL:

A Was macht man im Sportunterricht? → B Man macht Gymnastik. → C Man macht Gymnastik und man spielt Fußball. → D Man macht Gymnastik, man spielt Fußball und man joggt. → E ...

1. Was macht man in der Schule?
2. Was macht man im Restaurant?
3. Was macht man auf einer Party?
4. Was macht man zu Hause?

5. **Finde acht Monatsnamen.** Znajdź osiem nazw miesięcy.

A	W	G	Y	J	H	I	J	D	T	S	K	Z	C	V	M	A	I
J	A	N	U	A	R	N	U	R	G	J	U	L	I	F	B	Z	C
I	C	V	M	K	L	O	N	I	P	O	M	J	G	W	E	A	D
E	D	T	A	S	Z	W	I	V	M	W	O	K	T	O	B	E	R
O	Y	O	C	U	R	K	P	O	Ä	A	S	U	E	F	L	P	H
N	O	V	E	M	B	E	R	W	R	F	Y	D	K	P	Z	D	F
S	K	L	G	C	O	E	X	Z	Z	G	H	A	P	R	I	L	T
I	P	V	B	G	J	P	T	P	U	L	J	C	O	I	E	R	T

6. **Arbeitet in Paaren. Beschreibt die Fotos A–D gemäß den Fragen 1–2.** Opiszcie w parach zdjęcia A–D zgodnie z pytaniami 1–2.

1. Welche Jahreszeit ist gemeint?

2. Wie ist das Wetter?

87 **7.** **Höre die Aufnahme und berichte auf Polnisch, wie das Wetter in Hamburg, Berlin, Dresden, Köln und München ist.** Posłuchaj nagrania i powiedz po polsku, jaka będzie pogoda w Hamburgu, Berlinie, Dreźnie, Kolonii i Monachium.

W tym rozdziale nauczyłeś / nauczyłaś się:

- posługiwać nazwami pór roku i miesięcy, np. **im Sommer, im Winter, im Januar, im Februar**
- zasięgać informacji o terminie i udzielać takiej informacji, np. **Der Wievielte ist am Montag? – Der 5. Mai.**
- zapraszać na urodziny, przyjmować zaproszenie i odmawiać, np. **Kommst du zu meiner Geburtstagsparty? – Ich komme bestimmt. / Tut mir leid, ich kann nicht.**
- składać życzenia urodzinowe i za nie dziękować, np. **Herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag! Alles Gute! – Vielen Dank!**
- opisywać pogodę, np. **Die Sonne scheint.**
- pisać pozdrowienia z podróży, np. **Liebe Grüße aus Prag.**
- stosować czasowniki zwrotne, np. **Er interessiert sich für Musik.**

6. Grammatik

G 6.1 Czasowniki zwrotne

- Czasowniki zwrotne występują z zaimkiem zwrotnym **sich** (się). W języku niemieckim, inaczej niż w polskim, zaimek zwrotny ma różne formy w zależności od osoby.

sich freuen (cieszyć się)

1 os. l.p.	ich	freue **mich**
2 os. l.p.	du	freust **dich**
3 os. l.p.	er / sie / es	freut **sich**
1 os. l.m.	wir	freuen **uns**
2 os. l.m.	ihr	freut **euch**
3 os. l.m.	sie / Sie	freuen **sich**

- Najczęściej używane czasowniki zwrotne:

  sich freuen cieszyć się
  sich fühlen czuć się
  sich interessieren interesować się
  sich langweilen nudzić się
  sich treffen spotykać się

- W zdaniu zaimek zwrotny zawsze występuje obok czasownika lub zaimka osobowego:

  Ich freue mich sehr auf die Ferien. Cieszę się na myśl o wakacjach.
  Wann treffen wir uns? Kiedy się spotkamy?
  Fühlst du dich gut? Czy dobrze się czujesz?

Polskie odpowiedniki niemieckich czasowników zwrotnych nie zawsze mają formę zwrotną (i na odwrót), np. **sich setzen** – siadać, **lernen** – uczyć się.

G 6.1 Liczebniki porządkowe

- Liczebniki porządkowe odpowiadają na pytanie: Który z kolei? – pierwszy, drugi, trzeci itp. Używamy ich m.in. do zapisywania dat, np.

  der 1. April (der erste April) pierwszy kwietnia**, der 20. Mai (der zwanzigste Mai)** dwudziesty maja

  Tworzy się je przez dodanie do liczebnika głównego:

  – końcówki **-te** dla liczebników 1–19,

  – końcówki **-ste** dla liczebników od 20.

(1–19) **-te**

der 1.	der **erste**
der 2.	der zwei**te**
der 3.	der **dritte**
der 4.	der vier**te**
der 7.	der sieben**te** (znika -en-)
der 8.	der ach**te** (tylko jedno -t-)
der 10.	der zehn**te**
der 13.	der dreizehn**te**

(< 20) **-ste**

der 20.	der zwanzig**ste**
der 30.	der dreißig**ste**
der 40.	der vierzig**ste**
der 21.	der einundzwanzig**ste**
der 22.	der zweiundzwanzig**ste**
der 23.	der dreiundzwanzig**ste**
der 31.	der einunddreißig**ste**

- Liczebnik porządkowy jest poprzedzony rodzajnikiem określonym, np.

  der erste Tag pierwszy dzień
  die zweite Freundin druga koleżanka
  das dritte Kind trzecie dziecko

G 6.2 Zaimek *man*

- Konstrukcję z zaimkiem **man** i czasownikiem w 3. os. lp. tłumaczy się na język polski za pomocą zdania bezpodmiotowego, w którym najczęściej, oprócz czasownika w 3. os. lp., występuje zaimek zwrotny *się*.

Man trinkt in Deutschland viel Kaffee. W Niemczech pije się dużo kawy.

In meiner Familie isst man man viel Gemüse. W mojej rodzinie jada się dużo warzyw.

In unserer Schule macht man viele Ausflüge. W naszej szkole organizuje się dużo wycieczek.

Welche Sprachen spricht man in der Schweiz? Jakimi językami mówi się w Szwajcarii?

G 6.3 Zaimek nieosobowy *es*

- Zaimka nieosobowego **es** – w odróżnieniu od zaimka osobowego – używa się, gdy brakuje wykonawcy czynności. Najczęściej występuje w zdaniach opisujących zjawiska atmosferyczne oraz przy określaniu czasu.

Wie viel Uhr ist es? Która jest godzina?

Es ist sieben Uhr. Jest godzina siódma.

Es schneit. Pada śnieg.

Es ist kalt. Jest zimno.

Regnet es? Czy pada deszcz?

Es ist noch früh. Jest jeszcze wcześnie.

Es ist schon spät. Jest już późno.

Es tut mir leid. Przykro mi.

Es geht mir gut. Mam się dobrze.

Es ist Sonntag. Jest niedziela.

6. Landeskunde

1. Arbeitet in Paaren. Stellt einander Fragen und antwortet auf sie. Pracujcie w parach. Zadawajcie sobie wzajemnie pytania i na nie odpowiadajcie.

1. Welcher Wochentag beginnt mit D?
2. Welcher Monat beginnt mit A?
3. Welches Fest beginnt mit O?
4. Welche Ferien beginnen mit S?

88 **2a. Höre den Dialog. Sage dann, über welche der Ferien 1–6 Elke und Kamil sprechen.**
Posłuchaj dialogu. Następnie powiedz, o których feriach 1–6 rozmawiają Elke i Kamil.

1. Sommerferien
2. Herbstferien
3. Weihnachtsferien
4. Osterferien
5. Pfingstferien
6. Winterferien

2b. Sieh dir Elkes Kalender an. Sage, welche Feste bzw. Feiertage neu für dich sind.
Przyjrzyj się kalendarzowi Elke. Powiedz, które święta i uroczystości są dla ciebie nowe.

Wichtige Ereignisse im Jahr 2023

3. Arbeitet in Gruppen. Formuliert je fünf Fragen zu Elkes Kalender. Tauscht dann eure Fragen mit einer anderen Gruppe und notiert die Antworten. Überprüft anschließend, ob eure Antworten richtig sind. Pracujcie w grupach. Utwórzcie po pięć pytań odnoszących się do kalendarza Elke. Wymieńcie się pytaniami i napiszcie odpowiedzi. Następnie sprawdźcie, czy wasze odpowiedzi są poprawne.

BEISPIEL: Wann feiert man in Deutschland den Frauentag? – Am 8. März.
Wann beginnt das Oktoberfest? – Mitte September.

4. Wähle einen Feiertag aus und suche Informationen über ihn. Erstelle dann deine eigene Kalenderkarte zu diesem Feiertag und präsentiere sie in der Klasse. Berücksichtige die angegebenen Fragen. Wybierz dowolne święto i wyszukaj o nim informacje. Następnie przygotuj kartę z kalendarza tego święta i przedstaw ją klasie. Uwzględnij podane kwestie.

- Wann ist der Feiertag? • Was feiert man? • Wie feiert man?

5. Lies die Einladung und ergänze die Sätze 1–5.
Przeczytaj zaproszenie i uzupełnij zdania 1–5.

1. Kathrin schickt eine Geburtstagskarte an ___.
2. Kathrin wird bald ___ Jahre alt.
3. Kathrin lädt Thomas in ___ ein.
4. Sie feiern am ___ um ___.
5. Die Kleidung sollte ___ sein.

6. Erstelle eine eigene Einladungskarte für deine Geburtstagsparty. Przygotuj własne zaproszenie (kartkę pocztową) na imprezę urodzinową.

6. Fotostory

NACH DER FILMSERIE *Ab nach Berlin!* | **FOLGE** 8 | *Das perfekte Geburtstagsgeschenk*

1a. **Schau dir die Fotos 1–6 an und sage auf Polnisch, wovon die Fotostory handeln könnte.**
Przyjrzyj się zdjęciom 1–6 i powiedz po polsku, o czym może opowiadać ta historia.

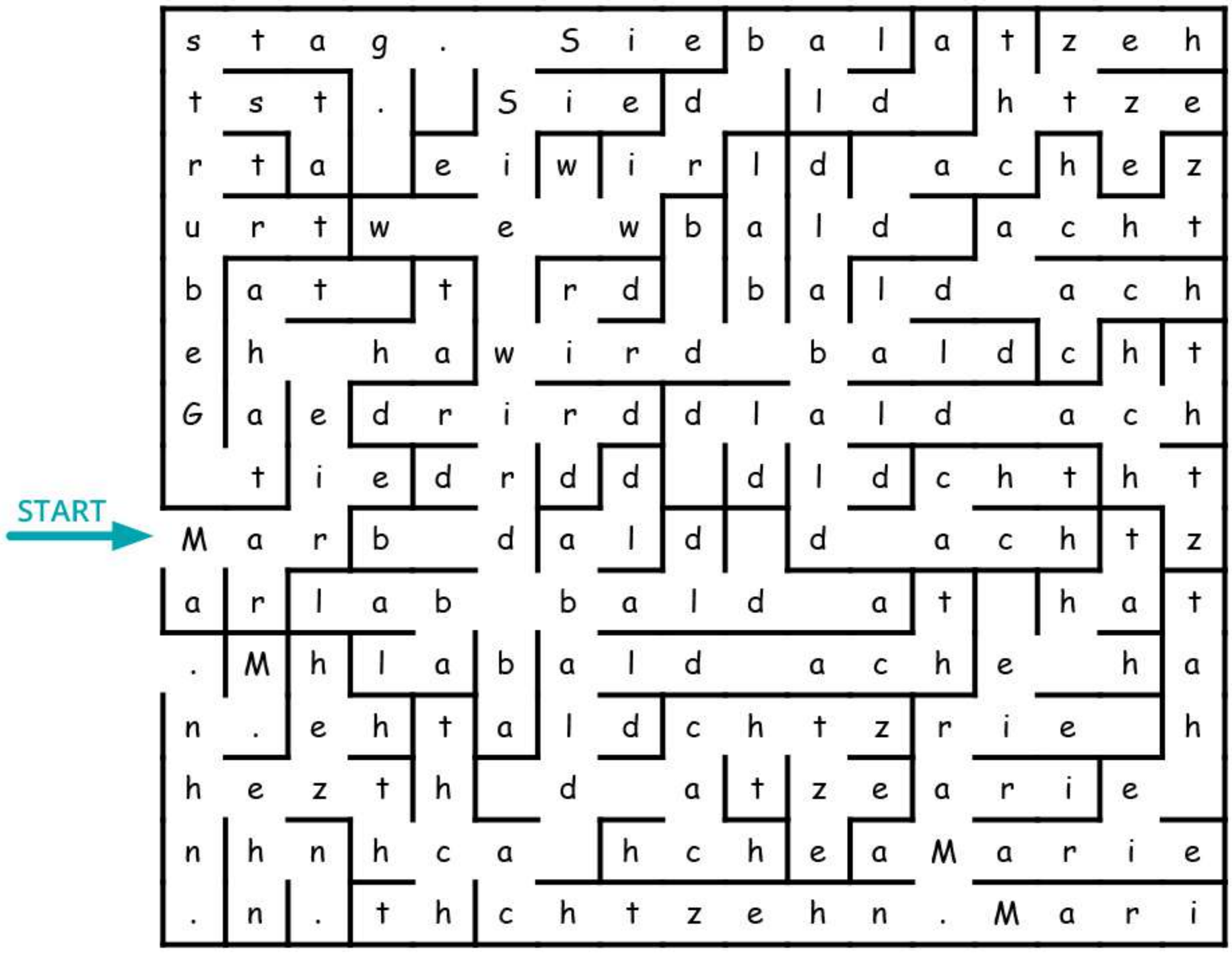
1b. **Ordne die Titel A–F den Fotos 1–6 zu.** Przyporządkuj tytuły A–F zdjęciom 1–6.

A. Eine Boutique besuchen
B. Sie wird bald achtzehn!
C. Im Internet surfen
D. Geburtstag feiern
E. Eine Geschenke-Schnitzeljagd organisieren
F. Ein Geschenk kaufen

TIPP

die Geschenke-Schnitzeljagd (*pot.* polowanie na prezenty)

1c. Sage, worüber Tomek und Kai sprechen könnten. Die Antwort (in zwei Sätzen) findest du im Labyrinth. Powiedz, o czym mogą rozmawiać Tomek i Kai. Odpowiedź (w dwóch zdaniach) znajdziesz w labiryncie.

2. Höre den Dialog und antworte dann auf die Fragen 1–4. Posłuchaj dialogu, a następnie odpowiedz na pytania 1–4.

89

1. Welches Problem hat Tomek?
2. Welche Geschenkideen hat Kai?
3. Was mag Marie?
4. Was ist teuer?

3. Finde fünf Geschenkideen in der Wortschlange. Znajdź w wężu wyrazowym pięć pomysłów na prezent.

KlamottengernComputerspieltollBuchsuperPralinenleckerParfümlieb

4. Antworte auf die Fragen 1–5. Odpowiedz na pytania 1–5.

1. Was magst du? Was mögen deine Freunde?
2. Wohin gehst du gern?
3. Was machst du gern?
4. Wohin darfst du nicht gehen?
5. Was darfst du nicht machen?

6. Aktiver Wortschatz

- rzeczowniki rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej
- rzeczowniki rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej
- rzeczowniki rodzaju nijakiego w liczbie pojedynczej

6.1 90

Der Wievielte ist heute?

MIESIĄCE

der Monat, -e miesiąc
im Januar w styczniu
im Februar w lutym
im März w marcu
im April w kwietniu
im Mai w maju
im Juni w czerwcu
im Juli w lipcu
im August w sierpniu
im September we wrześniu
im Oktober w październiku
im November w listopadzie
im Dezember w grudniu

PORY ROKU

die Jahreszeit, -en pora roku
im Frühling wiosną
im Sommer latem
im Herbst jesienią
im Winter zimą

CZASOWNIKI I ZWROTY

sich freuen cieszyć się
sich fühlen czuć się
sich interessieren interesować się
sich langweilen nudzić się
sich treffen (du triffst dich) spotykać się
fahren (du fährst) jechać
eine Reise machen odbywać podróż
eine Klassenfahrt machen odbywać wycieczkę klasową
einen Pass haben mieć paszport
viele Probleme haben mieć wiele problemów
krank sein być chorym
den Koffer packen pakować walizkę
Was ist los? Co się dzieje?
Wir sind schon da. Jesteśmy już na miejscu.

6.2 91

Alles Gute!

WYDARZENIA

der Geburtstag, -e urodziny
der Namenstag, -e imieniny
der Schulbeginn początek szkoły
die Party, -s przyjęcie, impreza
das Klassenfest, -e impreza klasowa
das Ostern Wielkanoc

PODAWANIE DATY

Der Wievielte ist am Samstag? (*pot.*) Który jest w sobotę?
Am Samstag ist der 16. März. W sobotę jest 16 marca.
Wann ist dein Geburtstag? Kiedy są twoje urodziny?
Am 2. April. Drugiego kwietnia.
Wann hast du Geburtstag? Kiedy masz urodziny?
Ich habe am 2. Mai Geburtstag. Mam urodziny 2 maja.

URODZINY

die Einladung, -en zaproszenie
zum Geburtstag na urodziny
den Geburtstag feiern obchodzić urodziny
der Gast, Gäste gość
Gäste einladen (du lädst ein) zapraszać gości
eine Party machen urządzać przyjęcie
bei mir zu Hause u mnie w domu
sich etwas wünschen życzyć sobie czegoś
ein Geschenk bekommen dostać prezent
Kommst du zu meiner Geburtstagsparty? Przyjdziesz na moje urodziny?
Ich komme bestimmt. Przyjdę z pewnością.
Ich freue mich sehr darauf. Bardzo się cieszę.
Es tut mir leid! Przykro mi!
Ich kann nicht. Nie mogę.
Das ist ja schade! To szkoda!
Herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag! Serdeczne życzenia z okazji urodzin!
Alles Gute! Wszystkiego najlepszego!

6.3 92

Es ist so kalt ...

POGODA

das Wetter pogoda
Wie ist das Wetter? Jaka jest pogoda?
Es ist warm. Jest ciepło.
Es ist heiß. Jest gorąco.
Es ist kalt. Jest zimno.
Es ist windig. Jest wietrznie.
Es regnet. Pada deszcz.
Es schneit. Pada śnieg.
Es sind 20 Grad. Jest 20 stopni.
Es sind minus 10 Grad. Jest minus 10 stopni.
Die Sonne scheint. Świeci słońce.
Es gibt heute noch ein Gewitter. Jeszcze dziś będzie burza.
der Regen deszcz
der Schnee śnieg
der Wind wiatr
die Sonne słońce
das Gewitter burza

POCZTÓWKA

Liebe Anna, ... Droga Aniu, ...
Lieber Mark, ... Drogi Marku, ...
Ich bin seit Montag in ... Jestem od poniedziałku w...
Herzliche Grüße Serdeczne pozdrowienia

POZOSTAŁE SŁOWNICTWO

zufrieden sein być zadowolonym
unzufrieden sein być niezadowolonym
traurig smutny
grau szary
auf Klassenfahrt fahren (du fährst) jechać na wycieczkę szkolną
das Gebirge góry
im Gebirge w górach
im Süden na południu

Extras

W tej części podręcznika znajdziesz:

- materiały dodatkowe związane z tematem „Boże Narodzenie"
- materiały dodatkowe związane z tematem „Święta Wielkanocne"
- propozycję pracy projektowej
- spis zwrotów przydatnych w codziennej komunikacji
- tablice gramatyczne
- słowniczek niemiecko-polski

Wielkanoc

Wielkanoc (Ostern) jest chrześcijańskim świętem upamiętniającym zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa. Obchody Świąt Wielkanocnych w Niemczech różnią się w zależności od regionu. Przed wieloma domami w tym czasie można zauważyć ozdobione kolorowymi pisankami drzewa, a w oknach dekoracje świąteczne. W wielu regionach w Wigilię Paschalną rozpalane są ogniska. Popularnym zwyczajem w Niedzielę Wielkanocną (Ostersonntag) jest poszukiwanie ukrytych w ogrodzie pisanek wraz z drobnymi prezentami. Tradycja śmigusa-dyngusa nie jest w Niemczech znana.

Adwent

Adwent (Advent) rozpoczyna się w czwartą niedzielę przed Bożym Narodzeniem (Weihnachten). To czas radosnego oczekiwania na te święta. W krajach niemieckojęzycznych w pierwszą niedzielę adwentu ustawia się w domach wieniec z gałązek świerkowych z czterema świecami i zapala pierwszą z nich. W każdą następną niedzielę zapala się kolejną świecę. Dzieci dostają specjalne kalendarze adwentowe, w których ukryte są małe prezenty lub słodycze na każdy dzień. Ten zwyczaj znany jest także w Polsce.

Kolęda *Cicha noc*

W 1818 roku podczas pasterki w austriackim miasteczku Oberndorf koło Salzburga po raz pierwszy wykonano znaną dziś na całym świecie kolędę *Cicha noc* (*Stille Nacht*). Muzykę do tekstu Josepha Mohra skomponował miejscowy organista Franz Xaver Gruber. Pieśń bardzo się spodobała i szybko stała się popularna także poza granicami Austrii.

Weihnachten

1a. Ordne die unten stehenden Wörter den Fotos A–L zu. Przyporządkuj poniższe wyrazy zdjęciom A–L.

der Weihnachtsbaum ● das Weihnachtslied ● die Lichterkette ● das Plätzchen ● die Girlande ● das Weihnachtsgeschenk ● der Weihnachtsmann ● der Adventskranz ● der Stern ● die Oblate ● der Adventskalender ● die Christbaumkugel

1b. Spielt in Gruppen nach den angegebenen Regeln. Zagrajcie w grupach zgodnie z podanymi regułami.

1. Zapiszcie rzeczowniki z zadania 1a na osobnych kartkach.
2. Losujcie w grupach po jednej kartce.
3. Każda osoba z grupy przedstawia wylosowany rzeczownik w formie pantomimy.
4. Pozostali uczniowie z grupy zgadują, o jaki rzeczownik chodzi, i podają go z rodzajnikiem.

93 **2a. Höre die Aufnahme mit Weihnachts- und Neujahrswünschen. Schreibe dann ihre polnischen Entsprechungen auf.** Posłuchaj nagrania z życzeniami na Boże Narodzenie i Nowy Rok. Następnie zapisz ich polską wersję.

Ich wünsche Ihnen frohe Weihnachten und einen guten Rutsch ins neue Jahr! 1

Frohe Weihnachten und viel Glück im neuen Jahr! 2

Ich wünsche dir frohe Feiertage und ein glückliches neues Jahr! 3

Frohes Fest und alles Gute im neuen Jahr! 4

2b. Du hast eine Messengernachricht mit Weihnachts- und Neujahrswünschen von einem Freund / einer Freundin aus Deutschland bekommen. Schreibe ihm / ihr zurück. Otrzymałeś / Otrzymałaś wiadomość na Messengerze od kolegi / koleżanki z Niemiec z życzeniami na Boże Narodzenie i Nowy Rok. Odpisz mu / jej.

3. Ordne die Fotos A–D den Texten 1–4 zu. Przyporządkuj zdjęcia A–D tekstom 1–4.

A

B

C

D

Schon wieder Weihnachten! Und ich muss putzen und aufräumen! Ich habe jetzt wirklich keine Zeit, das Projekt in Chemie macht sich nicht von allein! Und könnten wir nicht einmal an Weihnachten in den Bergen Ski fahren? 1

Wieder Weihnachten! Und wer kauft ein, kocht und backt? Meine Schwestern und ich. Zu Weihnachten essen wir Weihnachtsgans mit Rotkohl. Wir backen auch leckeren Christstollen. Nach dem Essen kommt die Bescherung. Auf die Geschenke warten alle, jeder bekommt etwas. Manche Familien verreisen über Weihnachten in ferne Länder, wo es richtig heiß ist. Aber wir feiern zu Hause, denn wir mögen den Winter in Deutschland. 3

Wir feiern bald Weihnachten – ich möchte diese Zeit am liebsten nur mit Eva und den Kindern verbringen: etwas spielen, fernsehen oder spazieren gehen. Das machen wir in den Weihnachtsferien bestimmt. Vor Weihnachten besorge ich einen schönen Weihnachtsbaum. Wir schmücken ihn mit vielen Lichterketten, sodass er abends toll leuchtet. Am Heiligen Abend kommt die ganze Familie zu Besuch: Meine Eltern, außerdem Evas Eltern und Geschwister, darauf freue ich mich schon sehr! 2

Endlich Weihnachten! Das ist mein Lieblingsfest. Ich freue mich so sehr! Immer kommen so viele Gäste! Und auch hier sind alle so glücklich: Mama, Papa, sogar Timo! Sie räumen auf, kochen, backen und schmücken den Weihnachtsbaum. Da kann ich ruhig ein Videospiel spielen, oder? Ich kann lange schlafen und muss nicht in den Kindergarten gehen. 4

4. Hört das Weihnachtslied und singt mit. Posłuchajcie nagrania i zaśpiewajcie kolędę. 94

Kling, Glöckchen, klingelingeling

Kling, Glöckchen, klingelingeling
kling, Glöckchen, kling!
Lasst mich ein ihr Kinder,
ist so kalt der Winter,
öffnet mir die Türen,
lasst mich nicht erfrieren.
Kling, Glöckchen, klingelingeling,
kling, Glöckchen, kling!

Kling, Glöckchen, klingelingeling,
kling, Glöckchen, kling!
Mädchen hört und Bübchen,
macht mir auf das Stübchen,
bring euch viele Gaben,
sollt euch dran erlaben!
Kling, Glöckchen, klingelingeling,
kling, Glöckchen, kling!

Ostern

1. Ordne die unten stehenden Wörter den Fotos A–H zu. Przyporządkuj poniższe wyrazy zdjęciom A–H.

der Osterkuchen ● die Osterglocke ● das Osterfrühstück ● die Ostereier ● das Osterlamm ● der Osterbaum ● der Osterhase ● die Osterkarte

A

B

C

D

E

F

G

H

2a. Lies das Gedicht und sage, welche polnische Entsprechung deiner Meinung nach besser zu ihm passt, A oder B. Przeczytaj wierszyk i powiedz, który z polskich odpowiedników – twoim zdaniem – lepiej do niego pasuje: A czy B.

Frühling wird es weit und breit,
und die Häschen steh'n bereit.
Sie bringen zu der Osterfeier
viele bunt bemalte Eier.

A *Wiosna zbliża się wielkimi krokami,*
zajączki już gotowe, strzygą uszami.
Na Święta Wielkanocne przynoszą
kolorowych pisanek kosze.

B *Jak sięgnąć okiem wiosna wokół,*
i każdy zajączek już gotów.
Przynosi na wielkanocne świętowanie
dużo kolorowych pisanek.

2b. Höre das Gedicht und lerne es auswendig. Posłuchaj wierszyka i naucz się go na pamięć.
95

3. Ordne den deutschen Sprichwörtern 1–2 ihre polnischen Entsprechungen A–C zu. Ein polnisches Sprichwort ist zu viel. Przyporządkuj niemieckim przysłowiom 1–2 ich polskie odpowiedniki A–C. Jedno polskie przysłowie zostało podane dodatkowo.

1. Weihnachten im Klee, Ostern im Schnee.

2. Ist es am Palmsonntag hell und klar, gibt es ein gutes und fruchtbares Jahr.

A. *Gdy w Palmową Niedzielę*
słońce świeci, będą pełne
stodoły, beczki i sieci.

B. *Kwiecień plecień wciąż*
przeplata, trochę zimy,
trochę lata.

C. *Zielone Boże Narodzenie,*
a Wielkanoc biała,
w polu uciecha mała.

4. So feiert man Ostern in Deutschland. Ordne den Sätzen 1–5 die Fotos A–E zu. Sage, welche Traditionen auch in Polen bekannt sind. Tak się świętuje Wielkanoc w Niemczech. Przyporządkuj zdaniom 1–5 zdjęcia A–E i powiedz, które tradycje są znane także w Polsce.

1. Man färbt Eier.
2. Man sucht Ostereier und kleine Überraschungen im Garten.
3. Man hängt Ostereier in einen Baum.
4. Man macht Osterfeuer.
5. Man bekommt Geschenke vom Osterhasen.

A

B

C

D

E

5. Ordne die Osterkarten 1–3 den Wünschen A–C zu. Do życzeń A–C dobierz karty wielkanocne 1–3.

A. Aus unserem Nest wünsche ich Dir ein frohes Osterfest!

B. Eine schöne Osterfeier mit tollem Wetter und bunten Eiern.

C. Frohe Ostern! Wir wünschen viel Freude bei der Eiersuche!

1

2

3

Projekte

1. Specjalności kulinarne w krajach DACHL

Celem projektu jest przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej na temat tradycyjnych przysmaków z krajów niemieckojęzycznych oraz przeprowadzenie degustacji niektórych potraw.

Plan zadań

1. Podzielcie się na grupy. Każda z nich będzie miała za zadanie przygotować materiał potrzebny do zaprezentowania kuchni jednego z krajów niemieckojęzycznych.
   Materiał powinien uwzględniać:
   - typowe potrawy i produkty spożywcze znane także poza krajami DACHL,
   - ciekawe przepisy,
   - potrawy świąteczne,
   - ciekawostki i anegdoty na temat upodobań kulinarnych.
2. Ustalcie terminarz realizacji projektu.
3. Zbierzcie materiały i przygotujcie na ich podstawie prezentację multimedialną oraz jej pokaz.
4. Przyrządźcie w grupach przykładowe potrawy, o których będzie mowa w prezentacji.
5. Pokażcie swój projekt innej klasie i przeprowadźcie degustację waszych potraw.
6. Po prezentacji podsumujcie pracę nad projektem i porozmawiajcie o tym:
   - jak oceniacie poziom zaangażowania uczestników projektu,
   - czy jesteście zadowoleni z osiągniętego rezultatu,
   - co sprawiło wam największą trudność, a co było najprzyjemniejsze podczas pracy nad projektem,
   - co chcielibyście poprawić następnym razem.

2. Rozwiążcie kwiz. Następnie porównajcie wyniki i podsumujcie je na forum klasy. W razie potrzeby skorzystajcie z dostępnych źródeł informacji.

1. Das Müsli kommt aus		**A.** Deutschland. **B.** Österreich. **C.** der Schweiz.
2. Der Apfelstrudel ist		**A.** ein Kuchen. **B.** eine Suppe. **C.** ein Fleischgericht.
3. Suppen isst man mit		**A.** dem Messer. **B.** der Gabel. **C.** dem Löffel.
4. Was macht man nicht aus Kartoffeln?		**A.** Pommes. **B.** Nudeln. **C.** Rösti.
5. Das berühmte Käsegericht aus der Schweiz heißt		**A.** Leberkäse. **B.** Käsekuchen. **C.** Fondue.
6. Wiener Schnitzel ist		**A.** ein Fischgericht. **B.** ein Fleischgericht. **C.** ein Gemüsegericht.
7. Eine Spezialität der Wiener Küche ist		**A.** die Schwarzwälder Kirschtorte. **B.** die Nusstorte. **C.** die Sachertorte.
8. Welchen Artikel haben die Wörter „Tee“ und „Kaffee“?		**A.** Der. **B.** Die. **C.** Das.
9. Was ist kein Gemüse?		**A.** Zwiebel. **B.** Pfeffer. **C.** Tomate.
10. Der Nachtisch ist		**A.** ein Dessert. **B.** ein Möbel. **C.** eine Vorspeise.

Nützliche Wendungen

POWITANIA

Guten Morgen! Dzień dobry! (*rano*)
Guten Tag! Dzień dobry! (*przez cały dzień*)
Guten Abend! Dobry wieczór!
Hallo! Cześć! (*pot.*)
Grüß dich! Cześć! (*pot., w południowo-zachodnich Niemczech i w Austrii*)
Servus! Cześć! (*pot., w południowo-zachodnich Niemczech i w Austrii*)

POŻEGNANIA

Auf Wiedersehen! Do widzenia!
Tschüs! Cześć! (*pot.*)
Servus! Cześć! (*pot., w południowo-zachodnich Niemczech i w Austrii*)
Bis dann! Na razie! (*pot.*)
Bis morgen! Do jutra!
Gute Nacht! Dobranoc! (*używane przed pójściem spać*)
Einen guten Abend! Dobranoc!

PRZEDSTAWIANIE SIEBIE I INNYCH OSÓB

Wie heißt du? Jak masz na imię?
Ich heiße Leon. Mam na imię Leon.
Wer bist du? Kim jesteś? / Jak się nazywasz?
Ich bin Leon. Jestem Leon. / Nazywam się Leon.
Wer ist das? Kto to jest?
Das ist Julia. Sie ist meine Freundin. To jest Julia. Ona jest moją przyjaciółką.
Das sind Julia und Jessica. To są Julia i Jessica.
Wie alt bist du? Ile masz lat?
Ich bin 14 Jahre alt. Mam 14 lat.
Wo wohnst du? Gdzie mieszkasz?
Ich wohne in München. Mieszkam w Monachium.
Woher kommst du? Skąd jesteś?
Ich bin aus München / aus Deutschland. Jestem z Monachium / z Niemiec.

SAMOPOCZUCIE

Wie geht's? Co słychać (u ciebie, u was)?
Es geht. Jakoś leci.
Mir geht's gut. U mnie dobrze.
Super. Super.
So lala. Tak sobie.
Nicht so gut. Niezbyt dobrze.
Schlecht. Źle.

ZWROTY GRZECZNOŚCIOWE

Herzlich willkommen! Witam / Witamy serdecznie!
Entschuldigung! Przepraszam!
Macht nichts! Nic nie szkodzi!
Gesundheit! Na zdrowie!
Danke! Dziękuję!
Danke schön! Dziękuję bardzo!
Bitte schön! Proszę bardzo!

DANE OSOBOWE

Wie ist dein Vorname / Nachname? Jak masz na imię / na nazwisko?
Wie ist deine Adresse / Telefonnummer? Jaki jest twój adres / numer telefonu?
Wie bitte? Słucham?
Wie schreibt man das? Jak się to pisze?
Bitte buchstabiere! Proszę, przeliteruj!
Bitte buchstabieren Sie! Niech pan / pani przeliteruje!
Bitte wiederhole! Proszę, powtórz!
Bitte wiederholen Sie! Niech pan / pani powtórzy!

SZKOŁA

Was ist dein Lieblingsfach? Jaki jest twój ulubiony przedmiot?
Mein Lieblingsfach ist Geschichte. Moim ulubionym przedmiotem jest historia.
Wann hast du Biologie? Kiedy masz biologię?
Am Dienstag. We wtorek.
Welche Fächer hast du am Freitag? Jakie przedmioty masz w piątek?
Am Freitag habe ich Mathe, Erdkunde, Deutsch und Sport. W piątek mam matmę, geografię, niemiecki i WF.
Welche Fächer findest du interessant? Które przedmioty uważasz za ciekawe?
Englisch finde ich interessant. Uważam, że angielski jest ciekawy.
Wie viele Stunden hast du am Donnerstag / pro Woche? Ile masz godzin w czwartek / tygodniowo?
Am Donnerstag habe ich sieben Stunden. W czwartek mam siedem godzin.
Ich habe 30 Stunden pro Woche. Mam 30 godzin tygodniowo.

RODZINA

Hast du Geschwister? Czy masz rodzeństwo?
Ja, ich habe einen Bruder / eine Schwester. Tak, mam brata / siostrę.
Nein, ich habe keinen Bruder / keine Schwester / keine Geschwister. Nie, nie mam brata / siostry / rodzeństwa.
Was ist dein Vater / deine Mutter von Beruf? Jaki jest zawód twojego taty / twojej mamy?
Er ist Lehrer von Beruf. On jest z zawodu nauczycielem.
Sie ist Lehrerin von Beruf. Ona jest z zawodu nauczycielką.
Was macht dein Bruder / deine Schwester gern? Co twój brat / twoja siostra lubi robić?
Sein Hobby ist sein Computer. Jego hobby to własny komputer.
Ihr Hobby ist Lesen. Jej hobby to czytanie.

OBOWIĄZKI DOMOWE

Was sind deine Pflichten zu Hause? Jakie są twoje obowiązki w domu?
Ich staubsauge, mache Einkäufe und spüle das Geschirr. Odkurzam, robię zakupy i zmywam naczynia.
Ich räume mein Zimmer auf. Sprzątam swój pokój.

ZWIERZĘTA

Hast du ein Haustier? Czy masz jakieś zwierzątko?
Ich habe eine Katze. Mam kota.
Wie ist deine Katze? Jaki jest twój kot?
Sie ist klug und lieb. Jest mądry i kochany.

HOBBY I CZAS WOLNY

Was ist dein Hobby? Jakie masz hobby?
Mein Hobby ist Musik / Sport / Kino / Tanzen. Moje hobby to muzyka / sport / kino / taniec.
Was sind deine Hobbys? Jakie masz zainteresowania?
Meine Hobbys sind Musik und Sport. Interesuję się muzyką i sportem.
Was machst du gern? Co lubisz robić?
Ich spiele gern Gitarre / Fußball. Chętnie gram na gitarze / w piłkę nożną.
Ich schwimme / zeichne / lerne gern. Lubię pływać / rysować / uczyć się.
Ich lese gern Bücher. Chętnie czytam książki.
Was machst du am Wochenende? Co robisz w weekend?
Am Wochenende gehe ich ins Kino. W weekend idę do kina.
Ich habe keine Pläne. Nie mam żadnych planów.
Kommst du mit? Czy idziesz (ze mną, z nami)?
Ja, klar! Tak, jasne!
Ja, gern! Tak, chętnie!
Tut mir leid, ich habe keine Zeit. Przykro mi, nie mam czasu.
Nein, danke. Nie, dziękuję.
Machst du mit? Czy przyłączysz się?
Vielleicht. Być może.
Ich weiß noch nicht. Jeszcze nie wiem.
Keine Ahnung. Nie mam pojęcia.
Was machst du in den Sommerferien? Co robisz w wakacje?
Ich fahre ins Gebirge. Jadę w góry.

CZAS ZEGAROWY

Wie spät ist es? / Wie viel Uhr ist es? Która (jest) godzina?
Es ist acht Uhr. Jest (godzina) ósma.
Es ist zehn vor fünf. Jest za dziesięć piąta.
Es ist zwanzig nach drei. Jest dwadzieścia po trzeciej.
Es ist halb sieben. Jest wpół do siódmej.
Es ist Viertel nach zwei. Jest kwadrans po drugiej.
Wann / Um wie viel Uhr gehst du zur Schule? Kiedy / O której godzinie idziesz do szkoły?
Ich gehe um halb acht zur Schule. Idę do szkoły o wpół do ósmej.
Wie lange dauert der Film? Jak długo trwa ten film?
Der Film dauert zwei Stunden. Ten film trwa dwie godziny.
Wann hast du frei? Kiedy masz wolne?
Am Wochenende. W weekend.

W RESTAURACJI

Ich esse am liebsten Eis. Najbardziej lubię lody.
Ich mag Käse nicht. Nie lubię sera.
Ich habe Durst. Chce mi się pić.
Ich habe Hunger. Jestem głodny / głodna.
Essen wir etwas? Może coś zjemy?
Ist der Stuhl frei? Czy to krzesło jest wolne?
Die Speisekarte, bitte! Poproszę kartę (dań)
Wir möchten bestellen. Chcielibyśmy / Chciałybyśmy zamówić.
Ich möchte zahlen. Chciałbym / Chciałabym zapłacić.
Ich möchte einen Tee mit Zitrone. Poproszę herbatę z cytryną.
Ich nehme eine Bratwurst mit Ketchup, aber ohne Senf. Wezmę kiełbaskę z ketchupem, ale bez musztardy.
Guten Appetit! Smacznego!
Danke, gleichfalls. Dziękuję, wzajemnie.
Gibst du mir bitte das Salz? Proszę, podaj mi sól.
Wie viel / Was kostet das? Ile to kosztuje?

UMAWIANIE SIĘ

Um wie viel Uhr beginnt der Film? O której godzinie zaczyna się film?
Wie lange dauert das Konzert? Jak długo trwa koncert?
Wann treffen wir uns? Kiedy się spotkamy?
Um 18.00 Uhr bei mir zu Hause. O 18.00 u mnie w domu.
Kommst du mit? Idziesz ze mną / z nami?
Wollen wir ins Konzert gehen? Może pójdziemy na koncert?
Toll, ich freue mich. Świetnie, cieszę się.
Ich kann nicht. Nie mogę.
Ich darf nicht. Nie wolno mi.
Ich habe keine Zeit. Nie mam czasu.
Ich habe keine Lust. Nie mam ochoty.
Es tut mir leid. Przykro mi.
Das ist ja schade. To szkoda.

PODAWANIE DATY

Der Wievielte ist heute? Który jest dzisiaj?
Heute ist der 16. März. Dzisiaj jest 16 marca.
Wann fahren wir auf Klassenfahrt? / Wann machen wir die Klassenfahrt? Kiedy jedziemy na wycieczkę klasową?
Am 20. Mai. 20 maja.

URODZINY

Wann hast du Geburtstag? Kiedy masz urodziny?
Am 24. Oktober. 24 października.
Kommst du zu meiner Geburtstagsparty? Przyjdziesz na moje urodziny?
Ich komme bestimmt. Z pewnością przyjdę.
Liebe Anna, ... Droga Aniu, ...
Lieber Mark, ... Drogi Marku, ...
Herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag! Serdeczne życzenia z okazji urodzin!
Alles Gute! Wszystkiego najlepszego!
Herzliche Grüße Serdeczne pozdrowienia

POGODA

Wie ist das Wetter? Jaka jest pogoda?
Es ist warm. Jest ciepło.
Es ist heiß. Jest gorąco.
Es ist kalt. Jest zimno.
Es regnet. Pada deszcz.
Es schneit. Pada śnieg.
Die Sonne scheint. Świeci słońce.

Grammatik

Odmiana czasowników *sein* i *haben*

sein, haben

ich	bin	habe	wir	sind	haben
du	bist	**hast**	ihr	seid	habt
er / sie / es	ist	**hat**	sie / Sie	sind	haben

Odmiana czasowników regularnych

	kommen	**wohnen**	**reden**	**heißen**
ich	komm**e**	wohn**e**	red**e**	heiß**e**
du	komm**st**	wohn**st**	red**est**	heiß**t**
er / sie / es	komm**t**	wohn**t**	red**et**	heiß**t**
wir	komm**en**	wohn**en**	red**en**	heiß**en**
ihr	komm**t**	wohn**t**	red**et**	heiß**t**
sie / Sie	komm**en**	wohn**en**	red**en**	heiß**en**

Czasowniki o nieregularnej odmianie

	a → ä			**e → i**	**e → ie**	
	fahren	**schlafen**	**laufen**	**sprechen**	**lesen**	**sehen**
ich	fahre	schlafe	laufe	spreche	lese	sehe
du	f**ä**hrst	schl**ä**fst	l**ä**ufst	spr**i**chst	l**ie**st	s**ie**hst
er / sie / es	f**ä**hrt	schl**ä**ft	l**ä**uft	spr**i**cht	l**ie**st	s**ie**ht
wir	fahren	schlafen	laufen	sprechen	lesen	sehen
ihr	fahrt	schlaft	lauft	sprecht	lest	seht
sie / Sie	fahren	schlafen	laufen	sprechen	lesen	sehen

Odmiana czasowników rozdzielnie złożonych

	aufstehen	**auf**räumen	**fern**sehen	**zurück**kommen
ich	stehe ... **auf**	räume ... **auf**	sehe ... **fern**	komme ... **zurück**
du	stehst ... **auf**	räumst ... **auf**	s**ie**hst ... **fern**	kommst ... **zurück**
er / sie / es	steht ... **auf**	räumt ... **auf**	s**ie**ht ... **fern**	kommt ... **zurück**
wir	stehen ... **auf**	räumen ... **auf**	sehen ... **fern**	kommen ... **zurück**
ihr	steht ... **auf**	räumt ... **auf**	seht ... **fern**	kommt ... **zurück**
sie / Sie	stehen ... **auf**	räumen ... **auf**	sehen ... **fern**	kommen ... **zurück**

Zaimki dzierżawcze w mianowniku

ich	**mein** (mój)	wir	**unser** (nasz)
du	**dein** (twój)	ihr	**euer** (wasz)
er	**sein** (jego)	sie	**ihr** (ich)
sie	**ihr** (jej)	Sie	**Ihr** (pani, pana, państwa)
es	**sein** (jego)		

Odmiana rzeczowników w mianowniku i bierniku

	R. męski	R. żeński	R. nijaki	L. mnoga
Nominativ (Wer? / Was?)	der / ein / kein / mein Tee	die / eine / keine / meine Pizza	das / ein / kein / mein Wasser	die / – / keine / meine Pommes frites
Akkusativ (Wen? / Was?)	**den** / **einen** / **keinen** / **meinen** Tee	die / eine / keine / meine Pizza	das / ein / kein / mein Wasser	die / – / keine / meine Pommes frites

Szyk wyrazów w zdaniu

- Zdania oznajmujące i pytania szczegółowe

  Ich **heiße** Jana.
  Wir **wohnen** in Berlin.
  Wir **laden** unsere Freunde **ein**.
  Wo **wohnst** du?
  Um wie viel Uhr **steht** ihr **auf**?

- Pytania o rozstrzygnięcie

  Heißt du Jana?
  Wohnt ihr in Berlin?
  Ladet ihr eure Freunde **ein**?

Zdania złożone współrzędnie

und (i, a)	**Der Papagei spricht und (er) ist sehr lustig.** Papuga mówi i jest bardzo zabawna.
oder (lub, albo)	**Papa macht Einkäufe oder (er) putzt das Bad.** Tata robi zakupy albo czyści łazienkę.
aber (ale)	**Meine Katze ist lieb, aber sie schläft nur.** Mój kot jest kochany, ale tylko śpi.
sondern (lecz)	**Ich singe nicht, sondern (ich) schreibe Songtexte.** Nie śpiewam, tylko piszę teksty piosenek.
denn (ponieważ, bo)	**Wir mögen Hunde, denn sie sind klug.** Lubimy psy, bo są mądre.

Odmiana zaimków osobowych w mianowniku i bierniku

Nominativ (Wer? / Was?)	ich	du	er	sie	es	wir	ihr	sie / Sie
Akkusativ (Wen? / Was?)	mich	dich	ihn	sie	es	uns	euch	sie / Sie

Czasowniki modalne

Ich kann nicht kommen. Nie **mogę** przyjść.

Ich darf nicht fernsehen. Nie **wolno** mi oglądać telewizji.

Alex muss zu Hause helfen. Alex **musi** pomóc w domu.

Wir sollen heute noch Klavier spielen. **Powinniśmy** / **Mamy** jeszcze pograć dzisiaj na pianinie.

Sarah will mit Marcus ins Kino gehen. Sarah **chce** iść z Marcusem do kina.

Jana möchte Spanisch lernen. Jana **chciałaby** uczyć się języka hiszpańskiego.

	können	dürfen	müssen	sollen	wollen	mögen
ich	**kann**	**darf**	**muss**	**soll**	**will**	**mag**
du	kannst	darfst	musst	sollst	willst	magst
er / sie / es	**kann**	**darf**	**muss**	**soll**	**will**	**mag**
wir	können	dürfen	müssen	sollen	wollen	mögen
ihr	könnt	dürft	müsst	sollt	wollt	mögt
sie / Sie	können	dürfen	müssen	sollen	wollen	mögen

Liczebniki porządkowe

der / die / das 1. – der / die / das **erste**
der / die / das 2. – der / die / das zwei**te**
der / die / das 3. – der / die / das **dritte**
der / die / das 10. – der / die / das zehn**te**
der / die / das 13. – der / die / das dreizehn**te**
der / die / das 20. – der / die / das zwanzig**ste**
der / die / das 23. – der / die / das dreiundzwanzig**ste**
der / die / das 30. – der / die / das dreißig**ste**
der / die / das 31. – der / die / das einunddreißig**ste**
der / die / das 40. – der / die / das vierzig**ste**

Zaimki *man* i *es*

In Deutschland trinkt man viel Kaffee. W Niemczech **pije się** dużo kawy.
In meiner Familie isst man viel Gemüse. W mojej rodzinie **je się** dużo warzyw.
In unserer Schule macht man viele Ausflüge. W naszej szkole **organizuje się** dużo wycieczek.

Es ist sieben Uhr. Jest godzina siódma.
Es ist noch früh. Jest jeszcze wcześnie.
Es ist kalt. Jest zimno.
Schneit es? Czy pada śnieg?

Vokabelverzeichnis

- rzeczowniki rodzaju męskiego w liczbie pojedynczej
- rzeczowniki rodzaju żeńskiego w liczbie pojedynczej
- rzeczowniki rodzaju nijakiego w liczbie pojedynczej

A

der Abend, -e wieczór
das Abendessen, - / das Abendbrot kolacja
zu Abend essen (du isst) jeść kolację
abends codziennie wieczorem, wieczorami
aber ale
acht osiem
die Adresse, -n adres
der Adventskalender, - kalendarz adwentowy
der Adventskranz, Adventskränze wieniec adwentowy
die AG, -s (die Arbeitsgemeinschaft, -en) koło zainteresowań
alle wszyscy
allein(e) sam
alles wszystko; Alles Gute! Wszystkiego dobrego!
der Alltag dzień powszedni
die Alpen Alpy
also więc
alt stary
das Alter, - wiek
anders inaczej
antworten (du antwortest) odpowiadać (*na pytanie*)
der Apfel, Äpfel jabłko
der Apfelkuchen, - szarlotka
der Apfelsaft, Apfelsäfte sok jabłkowy
der Apfelstrudel, - strudel jabłkowy
der Appetit apetyt; Guten Appetit! Smacznego!
der April kwiecień
die Arbeit, -en praca
arbeiten (du arbeitest) pracować
der Architekt, -en architekt
die Architektin, -nen architekt (*kobieta*)
der Arzt, Ärzte lekarz
die Ärztin, -nen lekarka
auch też, także, również
die Aufgabe, -n zadanie
aufmachen otwierać
aufräumen sprzątać
aufstehen wstawać
der August sierpień
die Aula, Aulen aula
aus z
der Ausflug, Ausflüge wycieczka
ausgehen wychodzić (*np. do kina*)

B

baden (du badest) kąpać się
der Ball, Bälle piłka
die Banane, -n banan
die Band, -s zespół muzyczny
der Basketball koszykówka
der Basketball, Basketbälle piłka do gry w koszykówkę
basteln majsterkować
bauen budować
das Bauwerk, -e budowla
der Becher, - kubek
die Bedeutung, -en znaczenie
beginnen zaczynać, rozpoczynać (się)
bei u; koło; przy
beide obaj
das Beispiel, -e przykład
der Beitrag, Beiträge wpis
bekannt znany
bekommen otrzymywać, dostawać
benutzen używać
bereit gotowy, przygotowany (*na coś*)
der Berg, -e góra
der Beruf, -e zawód
berühmt sławny
besetzt zajęty
besichtigen zwiedzać
das Besteck sztućce
bestellen zamawiać
bestimmt na pewno
der Besuch, -e odwiedziny; Besuch haben mieć gości
besuchen odwiedzać; uczęszczać
bezahlen płacić
die Bibliothek, -en biblioteka
bieten (du bietest) oferować
billig tani
die Biografie, -n biografia
(die) Biologie (Bio) biologia
bis do; aż do
bisschen trochę
bitte! proszę!
blau niebieski
bleiben zostawać
der Bleistift, -e ołówek
blöd głupi
das / der Blog, -s blog
die Blume, -n kwiat
der / das Bonbon, -s [*czyt.*: bąbą] cukierek
böse zły
die Bratwurst, Bratwürste pieczona kiełbas(k)a
brauchen potrzebować
braun brązowy
die Brille, -n okulary
bringen przynosić
das Brot, -e chleb
das Brötchen, - bułka
die Brotdose, -n pojemnik na kanapki
der Bruder, Brüder brat
das Buch, Bücher książka
bunt kolorowy
der Busfahrer, - kierowca autobusu
die Busfahrerin, -nen kierowczyni autobusu
die Bushaltestelle, -n przystanek autobusowy
die Butter masło
das Butterbrot, -e chleb z masłem

C

das Café, -s kawiarnia
das Camp, -s [*czyt.*: kemp] obóz; kemping
chatten (du chattest) [*czyt.*: czetn] rozmawiać na czacie
(die) Chemie chemia
circa około, mniej więcej
die Clique, -n [*czyt.*: klike] (*pot.*) paczka znajomych
die Cola cola
der Computer, - komputer
der Computerraum, Computerräume sala komputerowa
das Computerspiel, -e gra komputerowa
cool (*pot.*) świetny, odjazdowy
die Cornflakes (*lm.*) płatki kukurydziane
der Cousin, -s kuzyn, brat cioteczny / stryjeczny
die Cousine, -n kuzynka
die Christbaumkugel, -n bombka
die Currywurst, Currywürste kiełbas(k)a curry

D

da tam; tu; wtedy
dabeihaben mieć przy sobie

danach potem, następnie
der Dank podziękowanie
danke! dziękuję!
dann potem
dauern trwać
dein twój
denken myśleć
denn ponieważ, bo
deshalb dlatego
deutsch niemiecki
das Deutsch język niemiecki
(das) Deutschland Niemcy (*państwo*)
der Dezember, - grudzień
der Dienstag, -e wtorek
dienstags we wtorki
dirigieren dyrygować
die Disco, -s dyskoteka
diskutieren dyskutować
der Döner (Kebab), Döner (Kebabs) kebab
der Donnerstag, -e czwartek
doof (*pot.*) głupi
dort tam (*w odniesieniu do miejsca*)
dorthin tam (*w odniesieniu do kierunku*)
die Dose, -n puszka
draußen na zewnątrz, na dworze
dreimal trzy razy, trzykrotnie
du ty
dunkel ciemny
durch przez
dürfen (du darfst) móc, mieć pozwolenie (możesz, wolno ci)
der Durst pragnienie; **Durst haben** być spragnionym
duschen brać prysznic

E

echt prawdziwy; naprawdę
die E-Gitarre, -n gitara elektryczna
das Ei, -er jajko
eigentlich właściwie
einfach łatwy, prosty; po prostu
die Einkäufe (*lm.*) zakupy
einkaufen robić zakupy
das Einkaufszentrum, Einkaufszentren centrum handlowe
einladen (du lädst ein) zapraszać
die Einladung, -en zaproszenie
einmal jeden raz; kiedyś, pewnego razu
eins jeden; raz
der Eintritt, -e wejście; wstęp
die Eintrittskarte, -n bilet wstępu
das Eis lody
die Eltern (*lm.*) rodzice
das Ende koniec
enden (du endest) kończyć się
endlich wreszcie, w końcu
(das) England Anglia
das Englisch język angielski
Entschuldigung! Przepraszam!
er on
(die) Erdkunde geografia
erst dopiero
erwarten oczekiwać
erzählen opowiadać
es ono
essen (du isst) jeść
das Essen jedzenie
etwa około
etwas trochę; coś
euer wasz
der Euro [*czyt.*: ojro] euro (*jednostka monetarna*)
das Event, -s [*czyt.*: iwent] wydarzenie; impreza

F

das Fach, Fächer przedmiot szkolny
die Fachhochschule, -n wyższa szkoła zawodowa
fahren (du fährst) jechać, jeździć
die Fahrkarte, -n bilet na przejazd
das Fahrrad, Fahrräder rower
die Fahrradtour, -en wycieczka rowerowa
falsch błędny
die Familie, -n rodzina
fantastisch fantastyczny
die Farbe, -n kolor
faul leniwy
faulenzen (du faulenzt) leniuchować
der Februar luty
fehlen brakować
feiern świętować
der Feiertag, -e święto, dzień świąteczny
fernsehen (du siehst fern) oglądać telewizję
fertig gotowy; wykonany
das Fest, -e święto
der Film, -e film
die Filmvorführung, -en seans filmowy
finden (du findest) znajdować; sądzić, uważać (np. *Ich finde Mathe schwer.*)
der Fisch, -e ryba
die Flasche, -n butelka
das Fleisch mięso
das Fleischgericht, -e danie mięsne
fliegen latać
der Flug, Flüge lot
folgen następować; iść za kimś
das Foto, -s zdjęcie, fotografia
der Fotoapparat, -e aparat fotograficzny
fragen pytać
(das) Frankreich Francja
französisch francuski
das Französisch język francuski
die Frau, -en pani; kobieta; żona
frei wolny (*od szkoły, od pracy*)
der Freitag, -e piątek
freitags w piątki
die Freizeit czas wolny
fremd obcy
freuen sich cieszyć się
der Freund, -e przyjaciel; kolega
die Freundin, -nen przyjaciółka; koleżanka
freundlich uprzejmy
frisch świeży
der Friseur, -e fryzjer
der Friseurin, -nen fryzjerka
fröhlich wesoły
froh radosny
früh wcześnie
früher wcześniej
der Frühling, -e wiosna
das Frühstück, -e śniadanie
frühstücken jeść śniadanie
fühlen (sich) czuć (się)
funktionieren funkcjonować, działać
für dla; na; za
der Fußball piłka nożna
der Fußball, Fußbälle piłka do gry w piłkę nożną

G

die Gabel, -n widelec
ganz cały; całkiem
gar wcale
der Garten, Gärten ogród
der Gast, Gäste gość
die Gastfamilie, -n rodzina goszcząca
geben (du gibst) dawać; **es gibt** jest, są
das Gebirge, - góry
der Geburtstag, -e urodziny
die Geburtstagsparty, -s przyjęcie urodzinowe
die Geduld cierpliwość
gegen przeciw
gehen iść, chodzić
die Geige, -n skrzypce
gelb żółty
das Geld pieniądze
der Geldbeutel, - / das Portmonee, die Portemonnaies portmonetka
gemeinsam wspólny
das Gemüse warzywa
genau dokładny

(die) Geografie geografia
gerade właśnie
das Gericht, -e danie
gern(e) chętnie
das Geschenk, -e prezent
(die) Geschichte historia
das Geschichtsbuch, Geschichtsbücher książka do historii
das Geschirr naczynia
der Geschmack smak
die Geschwister (*lm.*) rodzeństwo
das Gespräch, -e rozmowa
gestern wczoraj
gesund zdrowy
die Gesundheit zdrowie
das Getränk, -e napój
das Gewitter, - burza
die Gitarre, -en gitara
das Glas, Gläser szklanka
glauben wierzyć; sądzić, uważać
gleich zaraz
gleichfalls nawzajem
das Glück szczęście; zum Glück na szczęście
glücklich szczęśliwy
der Glückwunsch, Glückwünsche życzenia; gratulacje
der Grad stopień
das Gramm gram
grau szary
grenzen graniczyć
(das) Griechenland Grecja
der Grill, -s grill; vom Grill z grilla
groß duży
die Großeltern (*lm.*) dziadkowie
die Großmutter, Großmütter babcia
der Großvater, Großväter dziadek
grün zielony
die Grundschule, -n szkoła podstawowa
die Gruppe, -n grupa
die Gurke, -n ogórek
die Gurkensuppe, -n zupa ogórkowa
gut dobry
das Gymnasium, Gymnasien liceum ogólnokształcące
die Gymnastik gimnastyka

H

haben (du hast) mieć
das Hähnchen, - kurczak
halb pół; wpół do
hallo! cześć!
der Handball piłka ręczna
der Handball, Handbälle piłka ręczna do gry
die Handynummer, -n numer telefonu komórkowego
hart twardy
hassen nienawidzić
das Hauptgericht, -e danie główne
die Hauptschule, -n szkoła główna
das Haus, Häuser dom; zu Hause w domu
der Hausarrest, -e areszt domowy; (*pot.*) szlaban na wyjście z domu
die Hausaufgabe, -n praca domowa
das Heft, -e zeszyt
heiß gorący
heißen (du heißt) nazywać się; oznaczać
helfen (du hilfst) pomagać
hell jasny; widny
der Herbst, -e jesień
der Herr, -en pan
herzlich serdeczny
heute dzisiaj
hier tu, tutaj
die Hilfe, -n pomoc
hilfsbereit pomocny
historisch historyczny
das Hobby, -s hobby
hoffen mieć nadzieję
holen przynosić, sprowadzać
hören słuchać
der Hund, -e pies
der Hunger głód; Hunger haben być głodnym

I

ich ja
die Idee, -n pomysł; idea
ihr jej; ich
Ihr pana; pani; państwa
der Imbiss, -e przekąska
immer zawsze
in w; do; za (*jakiś czas*)
der Ingenieur, -e inżynier
die Ingenieurin, -nen inżynier (*kobieta*)
die Information, -s informacja
die Informatik informatyka
der Informatiker, - informatyk
die Informatikerin, -nen informatyczka
die Information, -en informacja
insgesamt łącznie
installieren instalować
interessant interesujący, ciekawy
international międzynarodowy
irgendwann kiedyś, kiedykolwiek
italienisch włoski
das Italienisch język włoski

J

das Jahr, -e rok
die Jahreszeit, -en pora roku
der Januar, -e styczeń
die Jeanshose, -n spodnie dżinsowe
jemand ktoś
jetzt teraz
der Job, -s [*czyt.*: dżob] praca
joggen [*czyt.*: dżogen] biegać
das Jogging [*czyt.*: dżoging] bieganie
der Joghurt, -s jogurt
der Journalist, -en [*czyt.*: żurnalist] dziennikarz
jung młody
der Junge, -n chłopiec
der / die Jugendliche, -n nastolatek / nastolatka
das Jugendtheater, - teatr młodzieżowy
der Juli, -s lipiec

K

der Kaffee, -s kawa
kalt zimno
das Kaninchen, - królik
kaputt zepsuty; uszkodzony
die Kartoffel, -n ziemniak
der Kartoffelsalat, -e sałatka ziemniaczana
der Käse ser
die Kasse, -n kasa
die Katze, -n kot
die Katzenausstellung, -en wystawa kotów
das Katzenklo, -s kuweta
kaufen kupować
der Kebab, -s kebab
der Keks, -e ciastko
der Kellner, - kelner
die Kellnerin, - kelnerka
kennen znać
kennenlernen poznawać
der Ketchup keczup
die Kette, -n łańcuch
das Kilo kilogram
das Kind, -er dziecko
der Kindergarten, Kindergärten przedszkole
der Kindertag Dzień Dziecka
das Kino, -s kino
die Kirschtorte, -n tort wiśniowy
die Klamotten (*pot.*) ubrania, ciuchy
klappen powieść się
klar jasny; zrozumiały
klasse (*pot.*) świetny

die Klasse, -n klasa
die Klassenfahrt, -en wycieczka klasowa
das Klassenfest, -e impreza klasowa
das Klassengeld pieniądze klasowe
der Klassenlehrer, - wychowawca klasy
die Klassenlehrerin, -nen wychowawczyni klasy
die Klassenlehrerstunde, -n godzina wychowawcza
das Klassenzimmer, - klasa (*pomieszczenie*)
klassisch klasyczny
das Klavier, -e fortepian
die Kleidung ubranie, odzież
klein mały
klettern wspinać się
klicken klikać
klingeln dzwonić
klug mądry
der Koch, Köche kucharz
kochen gotować
die Köchin, -nen kucharka
die Kochkunst sztuka gotowania
das Kochrezept, -e przepis kulinarny
der Koffer, - walizka
kommen przychodzić; pochodzić
der Kommentar, -e komentarz
die Komödie, -n komedia
komponieren komponować
der König, -e król
können (du kannst) móc, umieć, potrafić
das Konzert, -e koncert
der Kopfhörer, - słuchawki
korrigieren poprawiać
das Kosmetikum, Kosmetika kosmetyk
kosten kosztować
krank chory
das Krankenhaus, Krankenhäuser szpital
die Krankheit, -en choroba
kriegen (*pot.*) dostać
der Krimi, -s kryminał
kritisieren krytykować
(das) Kroatien Chorwacja
die Küche, -n kuchnia
der Kuchen, - ciasto
das Küken, - pisklę, kurczątko
der Kuli, -s (der Kugelschreiber) długopis
der Kumpel, -s (*pot.*) kumpel
der Kunde, -n klient
(die) Kunst plastyka, sztuka
das Kunstmuseum, Kunstmuseen muzeum sztuki
der Kurs, -e kurs
kurz krótki

L

das Labor, -s laboratorium
das Land, Länder kraj; ziemia; wieś
lang długi
langsam powolny
langweilen (sich) nudzić (się)
langweilig nudny
lassen (du lässt) zostawiać
laufen (du läufst) biegać
laut głośny
leben żyć; mieszkać
das Leben życie
lebendig żywy, żywotny
das Lebensmittel, - artykuł spożywczy
das Lebensmittelgeschäft, -e sklep spożywczy
der Leberkäse klops (*potrawa z mielonego mięsa i mielonej wątróbki z przyprawami, jajkiem lub innymi dodatkami, pieczona jak pasztet i krojona w plastry*)
der Lebkuchen, - piernik
der Lehrer, - nauczyciel
die Lehrerin, -nen nauczycielka
leicht łatwy
leider niestety
leihen pożyczać
der Leiter, - prowadzący; kierownik
die Leiterin, -nen prowadząca; kierowniczka
lernen uczyć się
lesen (du liest) czytać
letzter / letzte / letztes ostatni / ostatnia / ostatnie
die Leute (*lm.*) ludzie
das Licht, -er światło
lieb miły, kochany
lieben kochać; uwielbiać
lieber chętniej; raczej
das Lieblingsfach, Lieblingsfächer ulubiony przedmiot szkolny
die Lieblingsspeise, -n ulubiona potrawa
(das) Liechtenstein Liechtenstein
liegen leżeć
locker (*pot.*) swobodny, na luzie
der Löffel, - łyżka
los: los sein dziać się
lösen rozwiązywać
losgehen (*pot.*) zaczynać się
die Lust ochota
lustig wesoły, śmieszny

M

machen robić
das Mädchen, - dziewczyna; dziewczynka
der Mai maj
das Mal, -e raz
malen malować
manchmal czasami
der Mann, Männer mężczyzna
die Mannschaft, -en drużyna
der Mannschaftssport sport drużynowy
der Marathon, -s maraton
die Marmelade, -n marmolada; dżem
die Marschzeit czas przemarszu
der März marzec
die Mathematik (Mathe) matematyka
die Mayonnaise, -n / die Mayo (*pot.*) majonez
das Medikament, -e lekarstwo
das Meer, -e morze
das Meerschweinchen, - świnka morska (kawia domowa)
mehr więcej
mein mój
meinen sądzić, uważać
melden (du meldest) meldować; zgłaszać
der Mensch, -en człowiek
das Messer, - nóż
die Milch mleko
der Milchkaffee, -s kawa z mlekiem
das Mineralwasser woda mineralna
mit z; za pomocą
mitbringen przynieść ze sobą
mitgehen towarzyszyć (*komuś*), iść (*z kimś*)
mitkommen iść; pójść (*z kimś*)
mitmachen brać udział; współuczestniczyć
mitnehmen (du nimmst mit) brać ze sobą
der Mittag, -e południe
das Mittagessen, - obiad
die Mitternacht, Mitternächte północ
der Mittwoch, -e środa
möchte-: ich möchte chciałbym / chciałabym
der Modedesigner, - projektant mody
die Modedesignerin, - projektantka mody
modern nowoczesny
mögen (du magst) lubić
momentan obecny; chwilowy
der Monat, -e miesiąc
der Montag, -e poniedziałek
montags w poniedziałki
morgen jutro
der Morgen ranek, poranek; Guten Morgen! Dzień dobry! (*rano*)
morgens co rano (um sieben Uhr morgens o siódmej rano)
motivieren motywować, zachęcać
müde zmęczony

das Museum, Museen muzeum
die Musik muzyka
das Musikgeschäft, -e sklep muzyczny
die Musikkapelle, -n kapela muzyczna
müssen (du musst) musieć
die Mutter, Mütter matka
der Muttertag Dzień Matki

N

nach po; do (*kraju, miasta*); według
der Nachbar, -n sąsiad
die Nachbarin, -nen sąsiadka
der Nachmittag, -e popołudnie
der Nachname, -n nazwisko
die Nachricht, -en wiadomość
nächster / nächste / nächstes następny / następna / następne
die Nacht, Nächte noc
der Nachtisch, -e deser
die Nähe bliskość; in der Nähe w pobliżu
der Namenstag, -e imieniny
der Nationalfeiertag, -e święto narodowe
die Natur przyroda
natürlich naturalnie, oczywiście
das Navi, -s (*pot.*) nawigacja
neben obok, przy
nehmen (du nimmst) brać
nein nie
nervös nerwowy
nett miły
neu nowy
neulich ostatnio
neun dziewięć
nicht nie
nichts nic
nie nigdy
niedlich śliczny
niemand nikt
der Nikolaus Mikołaj
noch jeszcze
der November, - listopad
die Nudeln (*lm.*) kluski, makaron
null zero
die Nummer, -n numer
nur tylko
die Nusstorte, -n tort orzechowy

O

oben na górze
die Oblate, -n opłatek
das Obst owoce
der Obstsalat, -e sałatka owocowa
oder lub, albo
die Öffnungszeiten (*lm.*) godziny otwarcia
oft często
ohne bez
das Ohr, -en ucho
der Oktober październik
die Olive, -n oliwka
die Oma, -s babcia
der Onkel, - wujek
der Opa, -s dziadek
optimistisch optymistyczny
die Orange, -n pomarańcza
die Orangenmarmelade, -n dżem pomarańczowy
der Orangensaft, Orangensäfte sok pomarańczowy
die Ordnung porządek
organisieren organizować
der Ort, -e miejsce
das Osterei, -er jajko wielkanocne, pisanka
der Osterhase, -n zając wielkanocny
der Osterkorb, Osterkörbe koszyk wielkanocny
das Osterlamm, Osterlämmer baranek wielkanocny
das Ostern Wielkanoc
(das) Österreich Austria
die Osterwoche, -n (*też*: die Karwoche, -n) Wielki Tydzień (*tydzień przed Wielkanocą*)
die Ostsee Morze Bałtyckie

P

paar kilka
packen pakować
die Packung, -en opakowanie
die Panik panika
der Papagei, -en papuga
der Park, -s park
der Parmesan parmezan
die Party, -s impreza
der Pass, Pässe paszport
passen pasować
passieren zdarzyć się
persönlich osobisty
die Petersilie, -n zielona pietruszka
der Pfeffer pieprz
das Pferd, -e koń
die Physik fizyka
der Physiker, - fizyk
die Physikerin, -nen fizyczka
piepen piszczeć; dzwonić (*o telefonie*)
die Pizza, -s pizza
planen planować
der Platz, Plätze plac; miejsce
plötzlich nagle
(das) Polen Polska
polnisch polski
das Polnisch język polski
die Pommes (frites) (*lm.*) [*czyt.*: pom frit] frytki
die Powerbank, -s powerbank
die Praline, -n pralinka, czekoladka
präsentieren prezentować
preiswert niedrogi
pro na; pro Monat na miesiąc
die Probefahrt, -en jazda próbna
proben próbować; ćwiczyć
probieren próbować
das Problem, -e problem
programmieren programować
das Projekt, -e projekt
der Psychologe, -n psycholog
die Psychologin, -nen psycholożka
putzen czyścić

Q

der Quark twaróg
das Quiz, - kwiz

R

das Rad, Räder rower; koło (*w pojazdach*)
Rad fahren (du fährst) jeździć na rowerze
das Radfahren jazda na rowerze
raten (du rätst) zgadywać
der Raum, Räume pomieszczenie
reagieren reagować
die Realschule, -n szkoła realna
rechnen liczyć
die Rechnung, -en rachunek
Recht haben mieć rację
reden rozmawiać, mówić
der Regen deszcz
der Regenwald, Regenwälder las deszczowy
regnen padać (*o deszczu*)
reichen wystarczać
die Reise, -n podróż
das Reisebüro, -s biuro podróży
reisen (du reist) podróżować
relaxen (du relaxt) [*czyt.*: rileksen] relaksować się, odpoczywać
die Religion, -en religia
der Rennfahrer, - kierowca rajdowy
die Rennfahrerin, - kierowca rajdowy (*kobieta*)
der Rentner, - emeryt; rencista
die Rentnerin, -nen emerytka; rencistka
reparieren naprawiać
reservieren rezerwować

das Restaurant, -s restauracja
das Resultat, -e rezultat
das Rezept, -e recepta
richtig właściwy
die Rolle, -n rola
rosa różowy
der Rosenmontagszug, Rosenmontagszüge pochód karnawałowy
die Rösti (*lp.*) placek ziemniaczany
rot czerwony
der Rucksack, Rucksäcke plecak
rufen wołać, wzywać
die Ruhe spokój
ruhig cichy, spokojny
die Ruine, -n ruina
rund okrągły
das Russisch język rosyjski

S

sagen mówić; powiedzieć
der Salat, -e sałata
das Salz sól
salzig słony
sammeln zbierać
der Samstag, -e sobota
satt najedzony, syty
sauber czysty
sauer kwaśny
schade szkoda
scharf ostry
schauen patrzeć; oglądać
der Schauspieler, - aktor
die Schauspielerin, -nen aktorka
scheinen świecić (*o słońcu*)
schenken dać w prezencie, podarować
schicken wysyłać, przesyłać
die Schildkröte, -n żółw
der Schinken szynka
schlafen (du schläfst) spać
das Schlafen spanie
das Schlagzeug, -e perkusja
schlecht zły
schlimm zły
der Schluss koniec
der Schlüssel, - klucz
schmecken smakować
schmücken ozdabiać
der Schnee śnieg
schneien padać (*o śniegu*)
schnell szybki
das Schnitzel, - sznycel
der Schnupfen, - katar
die Schokolade czekolada
die Schokoladentorte, -n tort czekoladowy
schon już
schön ładny; ładnie
schrecklich straszny
schreiben pisać
schreien krzyczeć
der Schulbeginn rozpoczęcie roku szkolnego
die Schule, -n szkoła
der Schüler, - uczeń
der Schülerausweis, -e legitymacja szkolna
die Schülerin, -nen uczennica
das Schulfach, Schulfächer przedmiot szkolny
der Schulhof, Schulhöfe podwórko szkolne
die Schulmensa, Schulmensen stołówka szkolna
die Schultasche, -n torba szkolna
schwarz czarny
die Schwarzwälder Kirschtorte, -n szwarcwaldzki tort wiśniowy
die Schweiz Szwajcaria
schwer trudny; ciężki
die Schwester, -n siostra
die Schwimmbrille, -n okulary do pływania
schwimmen pływać
die Schwimmhalle, -n kryty basen
der Schwimmkurs, -e kurs pływania
sechs sześć
sechzehn szesnaście
sechzig sześćdziesiąt
der See, -n jezioro
die See morze
sehen (du siehst) widzieć; oglądać
sehr bardzo
sein być
sein jego
seit od (*jakiegoś czasu w przeszłości*)
selbst samemu, samodzielnie
der Senf musztarda
der September wrzesień
die Serviette, -n serwetka
sicher pewny
sie ona; oni; one
Sie pan; pani; państwo
sieben siedem
siebzehn siedemnaście
siebzig siedemdziesiąt
singen śpiewać
das Skateboard, -s deskorolka
der Ski, -er narta
Ski fahren (du fährst) jeździć na nartach
das Skifahren jazda na nartach
das Smartphone, -s smartfon
die SMS, - SMS
der Sneaker, -s [*czyt.*: sniker] trampek
sofort natychmiast
sogar nawet
der Sohn, Söhne syn
sollen (du sollst) mieć obowiązek (*ty powinieneś / powinnaś*)
der Sommer, - lato
die Sommerferien wakacje
sondern lecz, tylko
die Sonne, -n słońce
die Sonnenbrille, -n okulary przeciwsłoneczne
der Sonntag, -e niedziela
sonst poza tym
die Sorge, -n zmartwienie; Keine Sorge! Nie martw się!
die Spaghetti (*lm.*) spaghetti
das Spanisch język hiszpański
sparen oszczędzać
der Spaß, Späße żart; przyjemność
Spaß haben dobrze się bawić
Spaß machen sprawiać przyjemność
spät późny
spazieren gehen iść na spacer
die Speisekarte, -n karta dań
das Spiel, -e gra; zabawa
der Spieleabend, -e wieczór gier
spielen grać; bawić się
der Spielplatz, Spielplätze plac zabaw
(der) Sport sport; WF
die Sporthalle, -n hala sportowa
der Sportlehrer, - nauczyciel WF-u
die Sportlehrerin, -nen nauczycielka WF-u
die Sportschuhe (*lm.*) buty sportowe
die Sprache, -n język; mowa
der Sprachkurs, -e kurs językowy
sprechen (du sprichst) mówić; rozmawiać
die Sprechstunde, -n konsultacje; godziny przyjęć
der Sprudel gazowana woda mineralna
spülen zmywać
das Stadion, Stadien stadion
die Stadt, Städte miasto
das Stadtzentrum, Stadtzentren centrum miasta
ständig stały, ciągły
stark silny, mocny
starten (du startest) startować; rozpoczynać (się)
stattfinden odbywać się
staubsaugen odkurzać
das Steak, -s stek
stehen stać
stellen stawiać
der Stern, -e gwiazda
stimmen zgadzać się
die Straße, -n ulica
der Streit kłótnia
Streit haben kłócić się

der Stress stres
das Stück, -e kawałek, sztuka
studieren studiować
die Stunde, -n godzina; lekcja
der Stundenplan, Stundenpläne plan lekcji
suchen szukać
der Süden południe
super (*pot.*) super, świetny
die Suppe, -n zupa
surfen [*czyt.*: serfen] surfować
süß słodki
sympathisch sympatyczny, miły
die Szene, -n scena; scenka

T

das Tablet, -s [*czyt.*: teblet] tablet
der Tag, -e dzień; Guten Tag! (*pot.*) Dzień dobry!
die Tageskarte, -n bilet jednodniowy
die Tageszeit, -en pora dnia
täglich codziennie
die Tante, -n ciocia
tanzen (du tanzt) tańczyć
die Tanzgruppe, -n grupa taneczna
die Tasche, -n torba
das Taschengeld kieszonkowe
der Taschenrechner, - kalkulator
das Taschentuch, Taschentücher chusteczka do nosa
die Tasse, -n filiżanka
tausend tysiąc
das Team, -s zespół
die Technik technika
der Tee, -s herbata
der Teenager, - [*czyt.*: tinedżer] nastolatek
teilnehmen (du nimmst teil) brać udział
telefonieren rozmawiać przez telefon
die Telefonnummer, -n numer telefonu
der Teller, - talerz
der Tennisschläger, - rakieta tenisowa
die Terrasse, -n taras
teuer drogi
das Theater, - teatr
das Thema, Themen temat
das Ticket, -s bilet (*lotniczy, na koncert*)
das Tier, -e zwierzę
der Tisch, -e stół
das Tischtennis tenis stołowy
der Tischtennisschläger, - rakiet(k)a pingpongowa
die Tochter, Töchter córka
toll świetny, super
die Tomate, -n pomidor
der Tomatensalat, -e sałatka pomidorowa
die Tomatensoße, -n sos pomidorowy
die Tomatensuppe, -n zupa pomidorowa
die Torte, -n tort
total całkowicie
trainieren [*czyt.*: treniren] trenować
das Training, -s trening
der Traum, Träume marzenie; sen
die Traumreise, -n wymarzona podróż
traurig smutny
treffen (sich) (du triffst dich) spotykać (się)
das Treffen, - spotkanie
der Treffpunkt, -e miejsce spotkania
die Treppe, -n schody
trinken pić
die Trinkflasche, -n bidon
das T-Shirt, -s [*czyt.*: tiszert] t-shirt
tropisch tropikalny
tschüs! cześć!
tun czynić, robić
turnen ćwiczyć, gimnastykować się
die Tüte, -n torba (*papierowa, plastikowa*)

U

üben ćwiczyć
über nad; o (*czymś*)
überall wszędzie
die Überraschung, -en niespodzianka
die Übung, -en ćwiczenie
die Uhr, -en godzina; zegar; zegarek
um o (*jakiejś godzinie*); koło
unbedingt koniecznie
und i; a
unfreundlich nieuprzejmy
unruhig niespokojny
der USB-Stick, -s pendrive
unser nasz
unsympathisch niesympatyczny, niemiły
unten na dole
der Unterricht lekcja; zajęcia
unwichtig nieważny
unzufrieden niezadowolony

V

der Valentinstag walentynki
der Vater, Väter ojciec
der Vatertag Dzień Ojca
verbringen spędzać
verkaufen sprzedawać
verletzt ranny
verliebt zakochany
verlieren gubić
vermissen odczuwać brak (*kogoś lub czegoś*), tęsknić
verrückt zwariowany, szalony
verschieden różny
verstehen rozumieć
versuchen próbować
viel dużo, wiele
vielleicht może
vier cztery
das / der Viertel, - kwadrans
violett fioletowy
der Vogel, Vögel ptak
der Volleyball siatkówka
der Volleyball, Volleybälle piłka do siatkówki
die Vollpension całodzienne wyżywienie
von od; o
vor przed
vor allem przede wszystkim
vorbereiten przygotowywać
vorbereitet przygotowany
vorgestern przedwczoraj
vorlesen (du liest vor) czytać na głos
der Vormittag, -e przedpołudnie
der Vorname, -n imię
die Vorspeise, -n przystawka
die Vorstellung, -en przedstawienie

W

wählen wybierać
der Wald, Wälder las
wann kiedy
warm ciepły
warten (du wartest) czekać
warum dlaczego
was co
waschen (du wäschst) myć; prać
das Wasser woda
das WC, -s toaleta
das Weihnachten Boże Narodzenie
der Weihnachtsbaum, Weihnachtsbäume choinka
das Weihnachtslied, -er kolęda
der Weihnachtsmann święty mikołaj
weinen płakać
weiß biały
weit daleko
weiter dalej
welcher / welche / welches który / która / które
die Welt, -en świat
wenig mało

wenige nieliczni
wenn jeśli; gdy
wer kto
werden (du wirst) stać się; zostać (*kimś*)
das Wetter pogoda
wichtig ważny
wie jak
wieder znowu, ponownie
wiederholen powtarzać
das Wiener Schnitzel, - sznycel wiedeński
der Wind, -e wiatr
windig wietrznie
der Winter, - zima
die Wintersportart, -en zimowa dyscyplina sportowa
wirklich rzeczywiście
wo gdzie
woanders gdzie indziej
die Woche, -n tydzień
das Wochenende, -n weekend
die Wochenkarte, -n bilet tygodniowy
woher skąd
wohnen mieszkać
die Wohnung, -en mieszkanie
das Wohnzimmer, - salon
wollen (du willst) chcieć
wozu po co
wunderbar cudowny
der Wunsch, Wünsche życzenie
wünschen życzyć
die Wurst, Würste kiełbasa

Z

zahlen płacić
zählen liczyć (się)
zehn dziesięć
zeichnen (du zeichnest) rysować
die Zeit, -en czas
die Zeitung, -en gazeta
ziehen ciągnąć
das Ziel, -e cel
ziemlich dość, stosunkowo
die Zitrone, -n cytryna
der Zoo, -s zoo
zubereiten przygotować (*o potrawach*)
der Zucker cukier
zuerst najpierw
zufrieden zadowolony
der Zug, Züge pociąg; pochód
zuhören przysłuchiwać się, słuchać
der Zuhörer, - słuchacz
die Zuhörerin, -nen słuchaczka
zurück z powrotem
zurückgeben (du gibst zurück) oddawać
zurückkommen wracać
zusammen razem
zustimmen zgadzać się (*z kimś*)
zweimal dwa razy, dwukrotnie

Źródła ilustracji i fotografii

Okładka: (dziewczyna) Luis Molinero/Shutterstock.com

Tekst główny: layout (tło z kropkami [grafika w kropki na blogu i czat]) SidorArt/Shutterstock.com; s. 3 (książka z lupą) valeriya kozoriz/Shutterstock.com, (brama) Blazhko Olha/Shutterstock.com; s. 4 (dziewczyna w okularach) DimaBerlin/Shutterstock.com; s. 5 (rondo ze strzałkami) Nawla/Shutterstock.com, (książka z żarówką) linear_design/Shutterstock.com, (dzwonek) Jane Kelly/Shutterstock.com, (tablica) Jane Kelly/Shutterstock.com, (nauczyciel w okularach) Roman Samborskyi/Shutterstock.com; s. 5 (Map of Austria, Germany and Switzerland) ii-graphics/Shutterstock.com, (ikony kulturalne – Niemcy) Blazhko Olha/Shutterstock.com; s. 5, 15 (znaczek z flagą Austrii i ikony) Happy Art/Shutterstock.com; s. 6 (zebra – rysunek) Vorobiov Oleksii 8/Shutterstock.com, (cytryna) grey_and/Shutterstock.com, (kobieta w biurze) NDAB Creativity/Shutterstock.com, (skrawki papieru) showcake/Shutterstock.com, (tort – rysunek) Nadiinko/Shutterstock.com, (park) Mikolaj Niemczewski/Shutterstock.com, (cheeseburger) Sergey Peterman/Shutterstock.com, (plakat – szachy) Dzianis_Rakhuba/Shutterstock.com, (czekolada) n7atal7i/Shutterstock.com, (kelner z ciastkiem) Dean Drobot/Shutterstock.com, (kalendarz) Brian A Jackson/Shutterstock.com, (rosyjskie stadiony – rysunek) aurielaki/Shutterstock.com, (tarcza – ikona) Macon/Shutterstock.com, (rodzina na śniegu) wojciech_gajda/iStockphoto/Getty Images, (żółta mapa Europy) Mdesignstudio/Shutterstock.com, (deskorolka) Sergiu Ungureanu/Shutterstock.com; s. 7 (dzieci wychodzące ze szkoły) Ridofranz/iStockphoto/Getty Images, (dziewczyna i chłopak) Valeriy_G/iStockphoto/Getty Images, (mama budzi córkę) Motortion Films/Shutterstock.com, (powitanie) Krakenimages.com/Shutterstock.com, (pożegnanie) Kues/Shutterstock.com, (mama z synem na ulicy) damircudic/E+/Getty Images; s. 8 (nastolatek na deskorolce) yanik88/Shutterstock.com, (ikona Play) UI/Shutterstock.com, (deskorolka – ikona) Moranna/Shutterstock.com, (słuchawki) Igor Lateci/Shutterstock.com, (czekolada – ikona) linear_design/Shutterstock.com, (słońce) titoOnz/iStockphoto/Getty Images, (ptaki na plaży) Harsh Aggarwal/iStockphoto/Getty Images, (zachód słońca) Derkien/iStockphoto/Getty Images; s. 9 (dziewczyna, hip-hop) Nenad Stojnev/E+/Getty Images, (mały chłopiec z piłką) Imgorthand/E+/Getty Images, (chłopiec grający w szachy) Imgorthand/E+/Getty Images, (chłopak grający na perkusji) Marcos Calvo/iStockphoto/Getty Images, (trenerka) South_agency/E+/Getty Images; s. 10 (dziewczyna patrząca na chłopaka) alexxx1981/iStockphoto/Getty Images, (nastolatki z plecakami na ulicy) VH-studio/Shutterstock.com, (mama z córką w kawiarni) New Africa/Shutterstock.com, (uścisk dłoni w biurze) Monkey Business Images/Shutterstock.com; s. 11 (Post note stickers) Kindlena/Shutterstock.com, (buźki – rysunek) Drawlab19/Shutterstock.com, (chłopak i dziewczyna na schodach) Jovanmandic/iStockphoto/Getty Images, (przyjaciele z deskorolkami) Neeila/iStockphoto/Getty Images, (wizyta u lekarza) PrathanChorruangsak/iStockphoto/Getty Images, (sprawdzanie biletów w kinie) RgStudio/iStockphoto/Getty Images; s. 12 (nastolatki na obozie) monkeybusinessimages/iStockphoto/Getty Images, (dwie dziewczyny z walizkami – turystki) Shoko Shimabukuro/iStockphoto/Getty Images, (ojciec z synem na boisku do koszykówki) AzmanL/E+/Getty Images, (wspinaczka – mężczyźni z plecakami) Adie Bush/Image Source/Getty Images; s. 13 (dziewczyna z prezentem, zima) Tom Merton/OJO Images RF/Getty Images, (rozlana kawa) PeopleImages/iStockphoto/Getty Images, (miska cukierków) Gulcin Ragiboglu/iStockphoto/Getty Images, (turysta pytający o drogę) twinsterphoto/iStockphoto/Getty Images; s. 15 (nastolatek w okularach) Di Studio/Shutterstock.com, (gitara – ikona) neyro2008/iStockphoto/Getty Images; s. 16 (R. Federer) Neale Cousland/Shutterstock.com, (Elbphilharmonie) Mirko Keiner/Shutterstock.com, (Sachertorte) darynahuz/Shutterstock.com, (Zamek Vaduz) Boris Stroujko/Shutterstock.com, (A. Schwarzenegger) Jaguar PS/Shutterstock.com, (kiełbaski z sałatką) photocrew1/Shutterstock.com, (Manuel Neuer) Alizada Studios/Shutterstock.com, (snowboard) Artur Didyk/Shutterstock.com, (Neuschwanstein) Nataliia Zhekova/Shutterstock.com, (Prince Hans Adam II of Liechtenstein and Princess Marie of Liechtenstein) Charriau-Mousse-Orban/ABACA/East News, (Szwajcaria, founde) gorillaimages/Shutterstock.com, (blue car BMW E90 fast speed drive on city road) kurmyshov/iStock Editorial/Getty Images, (sznycel) bhofack2/iStockphoto/Getty Images, (Hofburg palace on St. Michael square, Michaelerplatz), Vladislav Zolotov/iStock Editorial/Getty Images; s. 17 (Liechtenstein car license plate) Fabrizio Annovi/Shutterstock.com, (Germany car license plate) Fabrizio Annovi/Shutterstock.com, (Austria car license plate) Fabrizio Annovi/Shutterstock.com, (Luxembourg. Old Bridge – Passerelle Bridge Or Luxembourg Viaduct In Luxembourg) Grisha Bruev/Shutterstock.com, (PKiN) Lukasz Szwaj/Shutterstock.com, (Switzerland car plate) VectorShop/Shutterstock.com, (chmurki z literą A i japońskim znaczkiem) pambudi/Shutterstock.com, (godło Polski) repro, (godło Lichtensteinu na fladze) yui/Shutterstock.com; s. 18 (Brandenburger Tor) Votimedia/Shutterstock.com, (chłopak) Ab nach Berlin, (dworzec) Ab nach Berlin, (grupa ludzi na ulicy) Ab nach Berlin, (samochód) Ab nach Berlin, (grupa ludzi w pokoju) Ab nach Berlin; s. 19 (Berlin, Fernsehturm) canadastock/Shutterstock.com, (Berlin, Hauptbahnhof) katatonia82/Shutterstock.com, (Brandenburg Gate in Berlin, Germany – July 2017) Ana Candida/Shutterstock.com, (BERLIN, GERMANY-MAY 31, 2014: people walk by the western wall that separated western and eastern Germany for 28 years, in Berlin.) Paolo Bona/Shutterstock.com; s. 21 (dzieci z cukierkami) LattaPictures/E+/Getty Images, (tuba z cukierkami – ikona) Miceking/Shutterstock.com; s. 23 (zdjęcie na blogu – trzy dziewczyny) Halay Alex/Shutterstock.com, (grafika w kropki na blogu) SidorArt/Shutterstock.com, (dziewczyna z gitarą) anek. soowannaphoom/Shutterstock.com; s. 24, 35 (przedmioty szkolne − ikony) vectorikart/iStockphoto/Getty Images, (języki – flagi) Evgenii_Bobrov/iStockphoto/Getty Images; s. 25 (przed szkołą) Syda Productions/Shutterstock.com, (aula)

Sunshine Seeds/Shutterstock.com, (sala gimnastyczna) Africa Studio/Shutterstock.com, (laboratorium) Kiselev Andrey Valerevich/Shutterstock.com, (klasa) Syda Productions/Shutterstock.com, (pracownia informatyczna) sirtravelalot/Shutterstock.com, (biblioteka) Syda Productions/Shutterstock.com, (stołówka) Monkey Business Images/Shutterstock.com; s. 26 (bidon) iStockEasternLightcraft/iStockphoto/Getty Images, (klucz) zentilia/iStockphoto/Getty Images, (telefon) cobalt88/Shutterstock.com, (chusteczki) Madeleine R/Shutterstock.com, (śniadaniówka) Ilya_ Starikov/iStockphoto/Getty Images, (ołówek) chictype/iStockphoto/Getty Images, (długopis) PaoloGaetano/E+/Getty Images, (buty sportowe) chictype/iStockphoto/Getty Images, (zeszyt) Malinovskaya Yulia/Shutterstock.com, (portfel) Arra Vais/iStockphoto/Getty Images, (książka) Imo/iStockphoto/Getty Images, (powerbank) Roman Arbuzov/iStockphoto/Getty Images, (dwoje dzieci z tabletem) Larysa Dubinska/Shutterstock.com, (ręka z długopisem) Africa Studio/Shutterstock.com, (sklep z butami [chłopak i dziewczyna zaglądają do torby]) Klaus Tiedge/Corbis RF Stills/Getty Images, (hala sportowa) alexandre zveiger/Shutterstock.com; s. 27 (kleksy) Tartila/Shutterstock.com, (tablica) Olga Pink/Shutterstock.com, (logo uniwersytetu) Logo Master360/Shutterstock.com, (torebka) Babayev/iStockphoto/Getty Images, (plecak zielony) John_Kasawa/iStockphoto/Getty Images, (plecak czerwony) John_Kasawa/iStockphoto/Getty Images, (niebieska książka) studiocasper/E+/Getty Images, (żółta książka) jeff1farmer/E+/Getty Images, (błyszczyk) Evgeniy Skripnichenko/iStockphoto/Getty Images, (okulary) Karimala/iStockphoto/Getty Images, (jabłko) Olivier Blondeau/iStockphoto/GettyImages, (czekolada) baibaz/iStockphoto/Getty Images, (długopis niebieski) deepblue4you/E+/Getty Images, (żółta książka) jeff1farmer/E+/Getty Images, (notatnik) daboost/iStockphoto/Getty Images, (butelka z wodą) karandaev/iStockphoto/Getty Images; s. 28 (dziewczyna z plecakiem i książkami) UfaBizPhoto/Shutterstock.com; s. 29 (zeszyt) Malinovskaya Yulia/Shutterstock.com, (jabłko) Olivier Blondeau/iStockphoto/Getty Images, (buty sportowe) chictype/iStockphoto/Getty Images, (chusteczki) M.Pakats/Shutterstock.com, (plecak czerwony) John_Kasawa/iStockphoto/Getty Images, (portfel) Arra Vais/iStockphoto/Getty Images, (butelka) Karisssa/iStockphoto/Getty Images; s. 30 (sztuka uliczna) Maria Avvakumova/Shutterstock.com; s. 31 (dziewczynka w słuchawkach) photosvit/iStockphoto/Getty Images; s. 32 (dziewczyna z książką) golubovy/iStockphoto/Getty Images; s. 34 (szkoła) Ab nach Berlin, (nauczyciel) Ab nach Berlin, (Tomek w kuchni) Ab nach Berlin, (Tomek i Kai rozmawiają) Ab nach Berlin, (Tomer i Marie) Ab nach Berlin, (Tomek czyta plan lekcji) Ab nach Berlin; s. 37 (chłopiec z kotem) Max Topchii/Shutterstock.com, (rysunki – łapa, akwarium, mysz) davooda/Shutterstock.com; s. 38 (plecak) artisteer/iStockphoto/Getty Images, (Anja) Andriy Solovyov/Shutterstock.com; s. 39 (chłopak rozmawiający przez telefon) Sergey Dolgikh/iStockphoto/Getty Images, (dziewczyna przy laptopie) Prostock-Studio/iStockphoto/Getty Images, (wspólne zdjęcie) Edwin Tan/E+/Getty Images, (Andreas) MJTH/Shutterstock.com, (Marie) F8 studio/Shutterstock.com, (Thomas) Ursula Page/Shutterstock.com, (Elena) Cookie Studio/Shutterstock.com, (Bartosz) sianc/Shutterstock.com, (Martina) Nata Bene/Shutterstock.com; s. 40 (miasto) Sina Ettmer Photography/Shutterstock.com, (Julia) Superlime/Shutterstock.com, (Leon) Krakenimages.com/Shutterstock.com, (Kathrin) goodluz/Shutterstock.com, (Jonas) Rido/Shutterstock.com, (dom jednorodzinny) alexmisu/Shutterstock.com, (Jordan) Lopolo/Shutterstock.com, (Nena) goodluz/Shutterstock.com, (Ulla) goodluz/Shutterstock.com, (Thomas) Rido/Shutterstock.com; s. 41 (kobieta grająca na perkusji) Milan Markovic/iStockphoto/Getty Images, (gotowanie na ekranie) Suzi Media Production/iStockphoto/Getty Images, (informatyczna) metamorworks/iStockphoto/Getty Images, (starszy pan) RealPeopleGroup/E+/Getty Images, (starsza pani) Nikola Ilic/iStockphoto/Getty Images, (inżynier) ElenaMist/iStockphoto/Getty Images, (kierowca) Igor Vershinsky/iStockphoto/Getty Images, (kosmetyki) EnchantedFairy/iStockphoto/Getty Images, (blog) SidorArt/Shutterstock.com; s. 42 (koń) virgonira/iStockphoto/Getty Images, (świnka morska) GlobalP/iStockphoto/Getty Images, (królik) tonivaver/iStockphoto/Getty Images, (papuga) cynoclub/iStockphoto/Getty Images, (kot) Okssi68/iStockphoto/Getty Images, (rybki) mehmettorlak/iStockphoto/Getty Images, (żółw) NATALYA DRALOVA/iStockphoto/Getty Images, (pies) YanaVasileva/iStockphoto/Getty Images; s. 43 (kobieta z psem) Josep Suria/Shutterstock.com, (chłopak gra) Veronica Louro/Shutterstock.com, (chłopak z gitarą) Ljupco Smokovski/Shutterstock.com, (tata z odkurzaczem) FGorgun/E+/Getty Images, (blog) SidorArt/Shutterstock.com; s. 45 (ikony – koszyk) Chalabi Company/Shutterstock.com, (ikony – ludzik z gazetą) VoodooDot/Shutterstock.com, (ikony – mycie naczyń) AVIcon/ Shutterstock.com, (ikony – gotowanie) davooda/Shutterstock.com; s. 46 (dziewczyna) Roman Samborskyi/ Shutterstock.com, (autobus – rysunek) AVA Bitter/Shutterstock.com, (kierownica – rysunek) Sazhnieva Oksana/ Shutterstock.com; s. 47 (pies) Dmussman/Shutterstock.com, (dwie dziewczyny) LADO/Shutterstock.com; s. 48 (Federer) Neale Cousland/Shutterstock.com, (Yvonne Catterfeld) Matthias Wehnert/Shutterstock.com, (skoczek narciarski) kapona/Shutterstock.com, (góra – rysunek) Happy Art/Shutterstock.com, (kwiatek – rysunek) Happy Art/Shutterstock.com; s. 49 (Mick Schumacher) cristiano barni/Shutterstock.com, (Mark Forster) StudioRoehl/Shutterstock.com, (Til Schweiger) C.J. LaFrance/Getty Images, (Heidi Klum) s_bukley/Shutterstock.com, (Christina Stürmer) Andreas Rentz/Getty Images, (Simon Ammann) Alex Domanski/NordicFocus/Getty Images; s. 50 (grupa ludzi na ulicy) Ab nach Berlin, (ludzie na kanapie) Ab nach Berlin; s. 51 (grupa ludzi na ulicy) Ab nach Berlin, (Berlin) NiseriN/iStockphoto/Getty Images, (jogging w parku) Ab nach Berlin, (kawiarnia) Ab nach Berlin, (chłopaki na rowerze) Ab nach Berlin, (ludzie na kanapie) Ab nach Berlin; s. 53 (dwie dziewczyny z kanapkami) Syda Productions/Shutterstock.com, (hamburger – rysunek) nikolae/Shutterstock.com, (frytki – rysunek) Haseba_Studio/Shutterstock.com; s. 54 (szynka) Magone/iStockphoto/Getty Images, (sałatka) zefirchik06/iStockphoto/Getty Images, (zupa) Sarsmis/iStockphoto/Getty Images, (ryba) Максим Крысанов/iStockphoto/Getty Images, (warzywa) PeopleImages/iStockphoto/

Getty Images, (owoce) grau-art/iStockphoto/Getty Images, (sok) Boarding1Now/iStockphoto/Getty Images, (sernik) Arx0nt/iStockphoto/Getty Images, (miska – rysunek) oudiea/Shutterstock.com, (ciasto – rysunek) Gate Out/Shutterstock.com; s. 55 (kawiarnia) Archer All Square/Shutterstock.com, (kebab – rysunek) baldyrgan/Shutterstock.com, (hot dog) Joshua Resnick/Shutterstock.com, (frytki) stockcreations/Shutterstock.com, (currywurst) nerudol/Shutterstock.com, (sałatka ziemniaczana) MychkoAlezander/iStockphoto/Getty Images, (sok pomarańczowy) Natali Brillianata/Shutterstock.com, (telefon) ET-ARTWORKS/DigitalVision Vectors/Getty Images, (klawiatura w telefonie) fad82/Shutterstock.com; s. 56 (chleb) monticello/Shutterdtock.com, (bułki) majaan/Shutterstock.com, (masło) Africa Studio/Shutterstock.com, (ser) Yevgen Romanenko/Shutterstock.com, (dżem) Christian Jung/Shutterstock.com, (jajko) Nattika/Shutterstock.com, (serek wiejski) hvoya/Shutterstock.com, (szynka) MaraZe/Shutterstock.com, (ogórek) Anna Sedneva/Shutterstock.com, (pomidor) Tim UR/Shutterstock.com, (jabłko) Dionisvera/Shutterstock.com, (banan) M. Unal Ozmen/Shutterstock.com, (mleko) Somchai Som/Shutterstock.com, (płatki śniadaniowe) Digital Genetics/Shutterstock.com, (jogurt) Africa Studio/ Shutterstock.com; s. 57 (solniczka) Chones/Shutterstock.com, (babeczka) Artiom Photo/Shutterstock.com, (cytryna) MarcoFood/ Shutterstock.com, (papryka) Maks Narodenko/Shutterstock.com, (kawa) Photoongraphy/Shutterstock.com, (sałatka owocowa) bonchan/Shutterstock.com, (szarlotka) Paul_Brighton/iStockphoto/Getty Images, (herbata) Valentyn Volkov/Shutterstock.com, (zupa) MaraZe/Shutterstock.com, (sok) Evgeny Karandaev/Shutterstock.com, (pizza) stockcreations/Shutterstock.com, (woda) Me dia/Shutterstock.com; s. 58 (talerz) zevana/Shutterstock.com, (kubek) New Africa/Shutterstock.com, (szklanka) kuroksta/Shutterstock.com, (sztućce) Dan Dragos/Shutterstock.com, (serwetka) Seregam/Shutterstock.com; s. 59 (para w kuchni) nensuria/iStockphoto/Getty Images, (chłopak z imbrykiem) Luckyimages/Shutterstock.com, (dziewczyna z tacą) Monkey Business Images/Shutterstock.com, (dziewczyna z hamburgerem) frantic00/iStockphoto/Getty Images, (kobieta – różne miny) Master1305/Shutterstock.com, (ręka z telefonem) arthon meekodong/iStockphoto/Getty Images, (klawiatura w telefonie) fad82/Shutterstock.com; s. 60 (menu) Mega Pixel/Shutterstock.com (filet rybny) gbh007/iStockphoto/Getty Images, (kawa i ciastko) Andrey Starostin/ Shutterstock.com, (lody) M. Unal Ozmen/Shutterstock.com, (paragon) Brian A Jackson/Shutterstock.com, (woda) OmniArt/Shutterstock.com, (śniadanie) juefraphoto/iStockphoto/Getty Images, (sztućce) Africa Studio/Shutterstock.com, (obiad) gbh007/iStockphoto/Getty Images, (stoliki w restauracji) Alexander Mazurkevich/Shutterstock.com, (ciastko czekoladowe) VeselovaElena/iStockphoto/Getty Images, (sok malinowy) masterSergeant/iStockphoto/Getty Images, (owoce) margouillat photo/Shutterstock.com, (warzywa) masterSergeant/iStockphoto/Getty Images; s. 66 (dziewczyna i chłopak) Dean Drobot/Shutterstock.com, (sałatka – rysunek) oudiea/Shutterstock.com, (hamburger – rysunek) nikolae/ Shutterstock.com; s. 64 (flagi) Olha Insight/Shutterstock.com, (naleśniki) AS Food studio/Shutterstock.com, (Sachertorte) Anastasia Voskresenskaya/Shutterstock.com, (pączki) MirjamKavcic/Shutterstock.com, (tarta z jabłkami) asife/ Shutterstock.com, (Mozartkugel) DeymosHR/Shutterstock.com, (Kastanienmus) Werner Spiess/Shutterstock.com, (Tiroler Zelten) sbellott/Shutterstock.com, (Praline) Digihelion/Shutterstock.com, (Zopf) janosmarton/Shutterstock.com, (Frankfurter Kranz) MariaKovaleva/Shutterstock.com, (Eis mit roter Grütze) Barbara Neveu/Shutterstock.com, (Heiße Schokolade) Igor Normann/Shutterstock.com, (Apfelschorle) Erhan Inga/Shutterstock.com, (Heißer Tee mit Milch) Africa Studio/Shutterstock.com, (Melange) Pfeiffer/Shutterstock.com; s. 65 (osoba na zakupach) Halfpoint/Shutterstock.com, (karta podarunkowa) MisterStock/Shutterstock.com; s. 66 (rodzice w kuchni) Ab nach Berlin, (mama gotuje obiad) Ab nach Berlin, (Tomek planuje obiad)Ab nach Berlin, (Marie, Tomek, Kai) Ab nach Berlin, (Marie z książką kucharską) Ab nach Berlin, (bigos) arfo/iStockphoto/Getty Images, (barszcz czerwony) Shaiith/iStockphoto/Getty Images, (pierogi) rudisill/E+/Getty Images; s. 67 (gołąbki) Angelika Heine/Shutterstock.com, (precle) George Dolgikh/Shutterstock.com, (ravioli) nerudol/Shutterstock.com, (sałatka) Food Impressions/Shutterstock.com, (sznycel) GMVozd/E+/Getty Images, (ser) barmalini/iStockphoto/Getty Images, (zupa warzywna) AS Food studio/Shutterstock.com; s. 69 (Loredana) RAUL CARO CARDENAS/EFE/Forum; s. 70 (zegar) Andrew Scherbackov/Shutterstock.com, (telefon) ET-ARTWORKS/ DigitalVision Vectors/Getty Images, (dziewczyna i chłopak) SunnyVMD/iStockphoto/Getty Images, (oglądanie TV) simonkr/E+/Getty Images, (chłopak z telefonem na ulicy) LordHenriVoton/E+/Getty Images; s. 71 (chłopak wstaje) Riska/ E+/Getty Images, (dziewczyna myje zęby) PeopleImages/iStockphoto/Getty Images, (dziewczyna je śniadanie) mixetto/ E+/Getty Images, (dziewczyna ogląda TV) PhotoTalk/iStockphoto/Getty Images, (zakupy) JackF/iStockphoto/Getty Images, (odkurzanie) PIKSEL/iStockphoto/Getty Images, (prysznic) Ekaterina79/iStockphoto/Getty Images, (dziewczyna idzie spać) Damir Khabirov/iStockphoto/Getty Images,(pory dnia) Tetiana Lazunova/iStockphoto/Getty Images; s. 73 (notes) Garsya/Shutterstock.com; s. 74 (plakat – bieganie) JoyImage/Shutterstock.com, (plakat – rower) filip robert/ Shutterstock.com, (żółta kartka) bogdandimages/Shutterstock.com; s. 76 (para) Roman Samborskyi/Shutterstock.com, (ikony lotnicze) Vadim Almiev/Shutterstock.com,(ikony medyczne) Nasik Lababan/Shutterstock.com; s. 77 (plakat sportowy) Lisa Kolbasa/Shutterstock.com, (tło doplakatu) LILO ALFONSO/Shutterstock.com; s. 78 (wstawanie) Damir Khabirov/Shutterstock.com, (ikona – poduszka i owca) davooda/Shutterstock.com; s. 79 (dziewczyna z tubą) FOTOGRIN/ Shutterstock.com, (dziewczyna z ręką do góry) Roman Samborskyi/Shutterstock.com, (ikony muzyczne) davooda/ Shutterstock.com, (ikona – zegar) Seymont Studio/Shutterstock.com; s. 80 (Klimt) Liliya Kulianionak/Shutterstock.com, (Hundertwasser) Mistervlad/Shutterstock.com, (Freud) Visual Generation/Shutterstock.com, (Lagerfeld) frantic00/ Shutterstock.com, (van Beethoven) JuliRose/Shutterstock.com, (Mozart) furtseff/Shutterstock.com, (Gustav Klimt) Yuri Turkov/Shutterstock.com, (Friedensreich Hundertwasser) NiglayNik/Shutterstock.com, (Sigmund Freud) Yuri Turkov/

Shutterstock.com, (Karl Lagerfeld) FashionStock.com/Shutterstock.com, (Ludwig van Beethoven) NaxosUSA/Shutterstock.com, (Wolfgang AmadeusMozart) Photo Oz/Shutterstock.com; s. 81 (RIN) HENNING KAISER/dpa Picture-Alliance via AFP/East News, (Trymacs) Nicole Kubelka via www.imago-images.de/East News, (Julien Bam) Isa Foltin/WireImage/Getty Images, (Fabio Wibmer) ddp/Forum, (Anni The Duck) Isa Foltin/Getty Images; s. 82 (Kai przy komputerze) Ab nach Berlin, (orkiestra) cyano66/iStockphoto/Getty Images, (teatr w Berlinie) AndreaAstes/iStockphoto/Getty Images, (kino) Ab nach Berlin, (kawiarnia) Andrey Danilovich/iStock Unreleased/Getty Images, (rodzice rozmawiają) Ab nach Berlin; s. 83 (publiczność w kinie) StockLite/Shutterstock.com, (biblioteka) SeventyFour/Shutterstock.com, (skatepark) oneinchpunch/Shutterstock.com, (muzeum) Oleg GawriloFF/Shutterstock.com, (zoo) frantic00/Shutterstock.com, (teatr w Berlinie) Emilio Navarino/iStock Editorial/Getty Images, (Opole – tło plakatu) Pawel Uchorczak/Shutterstock.com, (Opole) Vitalijus Satilovskis/Shutterstock.com, (Opole) Jaroslaw Witkowski/Shutterstock.com, (Opole) Stepniak/Shutterstock.com, (Opole) Pawel Uchorczak/Shutterstock.com, (Opole) Avillfoto/Shutterstock.com, (Opole) Pawel Uchorczak/Shutterstock.com, (Opole) Shevchenko Andrey/Shutterstock.com; s. 83 (dziewczyna) Dean Drobot/Shutterstock.com, (tort) La1n/Shutterstock.com; s. 86 (ikony pogody) dinn/iStockphoto/Getty Images; s. 87 (walizki) seb_ra/iStockphoto/Getty Images, (tabletki) Stas Malyarevsky/Shutterstock.com, (miasto) Perati Komson/Shutterstock.com, (matka z córką) michaeljung/Shutterstock.com, (chłopak) Valua Vitaly/Shutterstock.com, (płyty) ValeStock/Shutterstock.com, (uczennica) Ridofranz/iStockphoto/Getty Images; s. 88 (prezenty) phive/Shutterstock.com; s. 89 (dziewczyna z balonem i prezentem) Red Fox studio/Shutterstock.com; s. 90 (łąka) LiliGraphie/Shutterstock.com, (pustynia) Rusya007/Shutterstock.com, (góry zimą) Matha 29/Shutterstock.com, (deszcz) Dmitry Naumov/Shutterstock.com, (śnieg) elen_studio/Shutterstock.com, (wiatr) Jason Salmon/Shutterstock.com, (słońce) alevtina/Shutterstock.com, (burza) Mihai Simonia/Shutterstock.com; s. 91 (ikony pogody) dinn/iStockphoto/Getty Images, (koperta) Passatic/Shutterstock.com, (znaczek z tukanem) Ondrej Prosicky/Shutterstock.com, (render znaczka) In-Finity/Shutterstock.com, (znaczek priority) Claudio Divizia/Shutterstock.com, (pieczątka) 19srb81/Shutterstock.com; 92 (bukiet) F8 studio/Shutterstock.com; s. 93 (wiosna) Umomos/Shutterstock.com, (lato) Maridav/Shutterstock.com, (jesień) Yarkovoy/Shutterstock.com, (zima) Aleksei Ahunovich/Shutterstock.com; s. 95 (tańcząca dziewczyna) Roman Samborskyi/Shutterstock.com; s. 96 (strona z kalendarza) fenskey/Shutterstock.com, (styczeń) Smileus/Shutterstock.com, (luty) Spitzi-Foto/Shutterstock.com, (marzec) JoyCrew/Shutterstock.com, (kwiecień) Fotomay/Shutterstock.com, (maj) frantic00/Shutterstock.com, (czerwiec) Syda Productions/Shutterstock.com, (lipiec i sierpień) Tom Wang/Shutterstock.com, (wrzesień) FooTToo/Shutterstock.com, (październik)Maridav/Shutterstock.com, (listopad) Gudrun Muenz/Shutterstock.com, (grudzień) cgterminal/Shutterstock.com; s. 97 (dziewczyna w okularach) Maria Markevich/Shutterstock.com, (ikony rysunkowe) davooda/Shutterstock.com, (znaczek Berlin) Irina Kalinina BCN/Shutterstock.com; s. 98 świętowanie urodzin) Ab nach Berlin, (płyta) gomolach/Shutterstock.com, (okładka płyty) zeber/Shutterstock.com, (okulary) Kaminturbo/Shutterstock.com, (książka – render)studiocasper/E+/Getty Images, (konsola) Klaus Balzano/Shutterstock.com, (balony z tłem) Ink Drop/Shutterstock.com, (Tomek i Kai) Ab nach Berlin, (Marie, Tomek, Kai) Ab nach Berlin, (Marie w sklepie) Ab nach Berlin, (Marie w kapeluszu) Ab nach Berlin; s. 101 (św. mikołaj) Roman Samborskyi/Shutterstock.com, (ikony świąteczne) Artco/Shutterstock.com; s. 102 (wieniec adwentowy) Natalia Ruedisueli/Moment RF/Getty Images, (kalendarz adwentowy) ErickN/Shutterstock.com, (opłatek) pixelman/Shutterstock.com, (gwiazda) hudiemm/E+/Getty Images, (piernik) Bozena Fulawka/Shutterstock.com, (lampki na choinkę) Steve Collender/Shutterstock.com, (łańcuch na choinkę) Ivonne Wierink/Shutterstock.com, (bombka) wacpan/Shutterstock.com, (św. mikołaj) inhauscreative/E+/Getty Images, (nuty) KateSwan/Shutterstock.com, (prezent) Lauren Burke/Digital Vision/Getty Images, (choinka) by-studio/iStockphoto/Getty Images, (kobieta z laptopem przy choince) VK Studio/Shutterstock.com, (grupa osób składa życzenia) VK Studio/Shutterstock.com, (rodzina) Syda Productions/Shutterstock.com, (mężczyzna z prezentem) Halfpoint/Shutterstock.com; s. 103 (pieczenie ciastek) Marian Weyo/Shutterstock.com, (kupowanie choinki) TravnikovStudio/Shutterstock.com, (pokój) Paul Maguire/Shutterstock.com, (chłopak) Gaby Kooijman/Shutterstock.com, (dziewczynka) Mish.El/Shutterstock.com, (kościół zimą) canadastock/Shutterstock.com; s. 104 (ikona pisanki) Fox Design/Shutterstock.com, (drzewo wielkanocne) vitaprague/Shutterstock.com, (śniadanie wielkanocne) gpointstudio/iStockphoto/Getty Images, (pisanki) Jag_cz/Shutterstock.com, (babka wielkanocna) zi3000/iStockphoto/Getty Images, (baranek) NoirChocolate/iStockphoto/Getty Images, (zajączki) Konstanttin/iStockphoto/Getty Images, (pisanki i uszy zająca) Fotomay/Shutterstock.com, (żonkile) LUMIKK555/Shutterstock.com, (kwiaty – rysunek) Uniyok/Shutterstock.com; s. 105 (szukanie pisanek) PeopleImages/iStockphoto/Getty Images, (malowanie pisanek) LightFieldStudios/iStockphoto/Getty Images, (ognisko) ullision/Shutterstock.com, (wieszanie pisanek) Imgorthand/E+/Getty Images, (zając z wydmuszki) FuzullHanum/Shutterstock.com, (dzieci w Niedzielę Wielkanocną) Monkey Business Images/Shutterstock.com, (pisanki – rysunki) moondes/Shutterstock.com, (motyle na łące) dibrova/Shutterstock.com, (kurczaki na koszyku) Maya Kruchankova/Shutterstock.com; s. 106 (ikona – ręce) Panuwach/Shutterstock.com, (musli) Anna_Pustynnikova/Shutterstock.com, (Apfelstrudel) Marina Shanti/Shutterstock.com, (zupa pomidorowa) Billion Photos/Shutterstock.com, (ziemniaki) Sea Wave/Shutterstock.com, (fondue) stockcreations/Shutterstock.com, (sznycel) GMVozd/E+/Getty Images, (cukiernia) Rostislav Ageev/Shutterstock.com, (kawa i herbata) YaiSirichai/Shutterstock.com, (warzywa) monticello/Shutterstock.com, (ciasto) Bochkarev Photography/Shutterstock.com

Nagrania do podręcznika

Scenariusz nagrań: Anna Potapowicz
W nagraniach do Natürlich auf Deutsch! udział wzięli: Kaby Burton, Alexander Cespedes-Biernat, Oliver Halvus, Linda Hogen, Magdalena Majer, Jeremi Ziętkiewicz, Julian Ziętkiewicz, Laura Urraca-Makuch
Reżyseria nagrania: Rafał Drewniany
Realizacja nagrania: Rafał Drewniany, DTS Studio, www.dtsstudio.pl

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne oświadczają, że podjęły starania mające na celu dotarcie do właścicieli i dysponentów praw autorskich wszystkich zamieszczonych utworów. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, przytaczając w celach dydaktycznych utwory lub fragmenty, postępują zgodnie z art. 27^1 ustawy o prawie autorskim. Jednocześnie Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne oświadczają, że są jedynym podmiotem właściwym do kontaktu autorów tych utworów lub innych podmiotów uprawnionych w wypadkach, w których twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia.

0 100 km

NORDSEE

DÄNEMARK

SCHWEDEN

OSTSEE

Kiel

Rostock

Lübeck

Hamburg

Bremen

Elbe

Hannover

Berlin

Oder

Spree

NIEDERLANDE

POLEN

Weser

Duisburg

Dortmund

Essen

Düsseldorf

Kassel

Leipzig

Elbe

Köln

Rhein

DEUTSCHLAND

Dresden

BELGIEN

Frankfurt am Main

Mosel

Main

LUXEMBURG

TSCHECHIEN

Nürnberg

Stuttgart

Rhein

Neckar

Donau

FRANKREICH

München

Linz

Donau

Wien

SLOWAKEI

Bodensee

Zugspitze 2962

Salzburg

Zürich

Vaduz

Innsbruck

ÖSTERREICH

Bern

LIECHTENSTEIN

SCHWEIZ

Graz

Mur

Genfersee

Großglockner 3798

Drau

Klagenfurt

Genf

Dufourspitze 4634

UNGARN

SLOWENIEN

KROATIEN

BOSNIEN UND HERZEGOWINA

Imię i nazwisko ucznia	Klasa	Rok szkolny

0 100 km

DÄNEMARK

SCHWEDEN

OSTSEE

NORDSEE

Kiel

Schleswig-Holstein

Bremen

Hamburg

Hamburg

Mecklenburg-Vorpommern

Schwerin

Bremen

Bremen

Niedersachsen

Hannover

NIEDERLANDE

Berlin

Potsdam

Berlin

Brandenburg

POLEN

Magdeburg

Sachsen-Anhalt

Nordrhein-Westfalen

Düsseldorf

DEUTSCHLAND

Erfurt

Thüringen

Dresden

Sachsen

BELGIEN

Hessen

Wiesbaden

Rheinland-Pfalz

Mainz

LUXEMBURG

Saarland

Saarbrücken

TSCHECHIEN

FRANKREICH

Stuttgart

Baden-Württemberg

Bayern

München

Niederösterreich

Linz

Sankt Pölten

Wien

Wien

Oberösterreich

Salzburg

Eisenstadt

SLOWAKEI

Schaffhausen

Basel

Liestal

Frauenfeld

Zürich

St. Gallen

Bregenz

Delsberg

Aarau

Herisau

Voralberg

Innsbruck

ÖSTERREICH

Zug

Appenzell

Vaduz

Tirol

Salzburg

Steiermark

Burgenland

Neuenburg

Solothurn

Luzern

Schwyz

Stans

Glarus

Bern

Sarnen

Graz

LIECHTENSTEIN

Freiburg

Altdorf

Lausanne

Chur

Tirol

SCHWEIZ

Kärnten

Klagenfurt

Genf

Sitten

Bellinzona

ITALIEN

UNGARN

SLOWENIEN

KROATIEN

BOSNIEN UND HERZEGOWINA

ADRIATISCHES MEER

LIGURISCHES MEER

MONACO

SAN MARINO

1	Aargau	10	Graubünden	19	St. Gallen
2	Appenzell Ausserrhoden	11	Jura	20	Tessin
3	Appenzell Innerrhoden	12	Luzern	21	Thurgau
4	Basel-Landschaft	13	Neuenburg	22	Uri
5	Basel-Stadt	14	Nidwalden	23	Waadt
6	Bern	15	Obwalden	24	Wallis
7	Freiburg	16	Schaffhausen	25	Zug
8	Genf	17	Schwyz	26	Zürich
9	Glarus	18	Solothurn		